

**ÇEVRE VE SOSYAL PERFORMANS
YILLIK GÖZETİM RAPORU (YGR)**

Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş.
Türkiye

IFC Proje Numarası: 36772
EBRD Proje Numarası: 47631

RAPORLAMA DÖNEMİ: 2019 YILI
YGR TAMAMLANMA TARİHİ: 13 Aralık 2019

IFC Çevre, Sosyal ve İdari Departman
2121 Pennsylvania Avenue, NW
Washington, DC 20433 ABD
www.ifc.org/enviro

EBRD Çevre, Sosyal ve İdari Departman
One Exchange Square
London EC2A2JN
www.ebrd.com

İÇİNDEKİLER

- YGR BÖLÜM I -	1
GİRİŞ	1
- YGR BÖLÜM II –	2
SPONSORUN YETKİLENDİRDİĞİ TEMSİLCİ TARAFINDAN MÜŞTERİNİN TEMSİL BEYANI	2
- YGR BÖLÜM III –	3
RAPORLAMA DÖNEMİNDEKİ ÖNEMLİ Ç&S HUSUSLARININ ÖZETİ	3
PS1, PK1: Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirmesi ve Yönetimi	18
PS2, PK2 İşgücü ve Çalışma Koşulları	102
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	109
Önemli Olaylar	120
PS3, PR3 Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi	121
PS4, PK4 - Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti	143
PS5, PK5 - Arazi Edinimi ve Zorunlu Yeniden Yerleşim	149
PS6, PK6 – Biyoçeşitliliğin Muhafazası ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi	152
PS8 – Kültürel Miras	158
- YGR BÖLÜM IV -	159
YENİ GELİŞMELER	159
Sosyal ve Çevresel Seçme / Eleme	159
RAPORLAMA DÖNEMİ SIRASINDA TAMAMLANAN YA DA İNŞAATI SÜRDÜRÜLEN PROJELER	160
- YGR BÖLÜM V -	164
EYLEM PLANI DURUMU (ESAP) VE GÜNCELLEME	164
- YGR BÖLÜM VI -	190
SAPMALAR/UYGUNSUZLUKLAR	190
EKLER:	191

TABLULAR

Tablo 1- Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. Projeleri	4
Tablo 2- 2019 Yılında İnşaatı Tamamlanıp İşletmeye Geçen Projelerin Bilgileri	5
Tablo 3- Yönetim Sistemleri Sertifikasyon Bilgileri.....	18
Tablo 4- Politika Revizyonu Referansları	19
Tablo 5- Çevre, Sosyal, İSG, Biyolojik Çeşitlilik Konularında Görev Alan Personel Dağılımı	32
Tablo 6- 2019 Yılı Eğitimleri.....	33
Tablo 7- 2019 Yılı Kaza Verileri	42
Tablo 8- 2019 Yılında Sosyal Sorumluluk Kapsamında Yapılan Çalışmalar	55
Tablo 9- Şikayet ve Davalık Konular	83
Tablo 10- Taşeronlar Tarafından Hazırlanan Dökümanlar	84
Tablo 11-2019 Yılında Uzmanlar Tarafından Yapılan Çalışmalar Sonucu Hazırlanan Dokümanlar	85
Tablo 12- 2019 Yılı GES Projeleri Biyolojik İzleme Arazi Çalışmaları.....	86
Tablo 13- 2019 Yılı RES Projeleri Biyolojik İzleme Arazi Çalışmaları	86
Tablo 14- 2019 Yılı Balık Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma Çalışmaları İle Biyoçeşitlilik Eylem Planı Arazi Çalışmaları.....	86
Tablo 15- 2019 Yılında İnsan Kaynakları Kapsamında Yapılan Yenilikler	103
Tablo 16- İşgücü Bilgileri	106
Tablo 17- İş Hijyeni Ölçümleri	118
Tablo 18- Kayıp İş Günleri Verileri.....	119
Tablo 19- İş Sağlığı ve Güvenliği Göstergeleri	120
Tablo 20 -Önemli Olaylar	120
Tablo 21- Çevresel Ölçümler	121
Tablo 22- 2019 Yılı Enerji Üretimi ve Doğal Kaynak Tüketim Miktarları	124
Tablo 23- 2019 Yılı Sera Gazı Emisyonu ve Sera Gazı Azaltım Değerleri	135
Tablo 24- VCS Karbon Kredi Miktarları.....	138
Tablo 25- 2019 Yılı Toplam Atık Miktarları	140
Tablo 26- 2019 Yılında Kullanılan Kimyasallar Listesi	142
Tablo 27- Toplum Sağlığı ve Güvenliği	146
Tablo 28- Arazi Edinimi	149
Tablo 29- Yeniden Yerleşim.....	149
Tablo 30- Arsa İstimlakine veya Yeniden Yerleşime İlişkin Şikayet Ya Da İhtilaflar	151
Tablo 31- Ormansızlaştırma Bilgileri	158
Tablo 32- Sucul Türlerin Avlanması	158
Tablo 33- Kültürel Varlıklar	158
Tablo 34- Raporlama Dönemi Sırasında Tamamlanan ve İnşaatı Sürdürülen Projeler	162
Tablo 35- Güncellenmiş Eylem Planı (ESAP).....	189
Tablo 36- Sapmalar/Uygunsuzluklar	190

ŞEKİLLER

Şekil 1-ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Sertifikası	21
Şekil 2-ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Sertifikası Eki	22
Şekil 3- ISO 14001: 2015 Çevre Yönetim Sistemi Sertifikası	23
Şekil 4- ISO 14001: 2015 Çevre Yönetim Sistemi Sertifikası Eki	24
Şekil 5- BS OHSAS 18001: 2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası	25
Şekil 6- BS OHSAS 18001: 2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası Eki	26
Şekil 7- UNI CEI EN ISO 50001:2011 Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası	27
Şekil 8- UNI CEI EN ISO 50001:2011 Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası Eki	28
Şekil 9- Çevre-Sosyal Yönetim Sistemi Organizasyon Şeması.....	29
Şekil 10- İşletme ve Bakım Faaliyetleri Yönetimi.....	30
Şekil 11-Uluslararası Enerji Ajansı-IEA Yenilenebilir Enerji 2019 Raporu (Renewables 2019) Türkiye lansmanı sosyal medya bilgilendirme görüntüleri	45
Şekil 12- TİKAV 2017-2019 Yılları Arasındaki Sosyal Sorumluluk Projeleri	62
Şekil 13- İnsan Kaynakları Politikalarımız	102
Şekil 14- İnsan Kaynakları ve Sosyal Uygunluk Prosedürlerimiz	102
Şekil 15- Yönetim Sistemleri Kapsamında Kullanılan Yazılım Programları	103
Şekil 16- HES Projeleri 2019 Yılı Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet Uygulamaları	107
Şekil 17- GES Projeleri 2019 Yılı Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet Uygulamaları	107
Şekil 18- RES Projeleri 2019 Yılı Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet Uygulamaları	108
Şekil 19- 2019 Yılı Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet Uygulamaları	108
Şekil 20-2019 Yılı Sera Gazı Azaltım Değerlendirmesi	136
Şekil 21 :Yıllara Göre Sera Gazı Azaltımına Eşdeğer Ağaç Sayısı	137

FOTOĞRAFLAR

Fotoğraf 1- Sırma HES	5
Fotoğraf 2- Demirciler HES.....	6
Fotoğraf 3- Otluca HES	6
Fotoğraf 4- Saraçbendi HES.....	7
Fotoğraf 5- Çamlıca III HES	7
Fotoğraf 6- Yağmur HES	8
Fotoğraf 7- Kavakçalı HES.....	8
Fotoğraf 8- Gelinkaya HES.....	9
Fotoğraf 9- Sekiyaka HES.....	9
Fotoğraf 10- Doruk HES.....	10
Fotoğraf 11- Doğançay HES.....	10
Fotoğraf 12- Çalıkobası HES	11
Fotoğraf 13- Çiçekli HES	11
Fotoğraf 14- Denizli GES.....	12
Fotoğraf 15- Solentegre GES – Solentegre GES (Lisanssız) – Akfen Yenilenebilir GES	12
Fotoğraf 16- Amasya GES.....	13
Fotoğraf 17-Tokat GES	13
Fotoğraf 18- Omicron Engil 208 GES – Omicron Erciş GES – PSI Engil 207 GES	14
Fotoğraf 19-ME-SE GES	14
Fotoğraf 20- MT GES	15
Fotoğraf 21-Yaysun GES – Yaysun GES (Lisanssız).....	15
Fotoğraf 22- Denizli RES	16
Fotoğraf 23- Kocalar RES.....	16
Fotoğraf 24- Üçpınar RES	17
Fotoğraf 25- Hasanoba RES.....	17
Fotoğraf 26- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler	34
Fotoğraf 27- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler	35
Fotoğraf 28- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler	36
Fotoğraf 29- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler	37
Fotoğraf 30-2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler	38
Fotoğraf 31- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler	39
Fotoğraf 32- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler	40
Fotoğraf 33- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler	41
Fotoğraf 34- Türkiye Bonds&Loans Ödülleri	44
Fotoğraf 35- EBRD ile Yapılan RES Projeleri ESAP Toplantısı.....	44
Fotoğraf 36- EBRD Oryantasyon Eğitimi.....	45
Fotoğraf 37- EMEA Finance Project Finance Awards Ödül Töreni	46
Fotoğraf 38- Sosyal Medya Paylaşımlarından Görüntüler	47
Fotoğraf 39- Sosyal Medya Paylaşımlarından Görüntüler	48
Fotoğraf 40- Paydaş Görüşmeleri (RES Projeleri).....	49
Fotoğraf 41- Halkı Bilgilendirme Çalışmaları	50
Fotoğraf 42- RES Projeleri Halkı Bilgilendirme Çalışmaları.....	51
Fotoğraf 43- Çanakkale'nin Kuşları Fotoğraf Sergisi.....	53
Fotoğraf 44- Van GES İşletmeleri için Yapılan Sosyal Desteklere Ait Medyada Çıkan Haber	56
Fotoğraf 45- Amasya Boyalı GES İşletmesi için Yapılan Sosyal Desteklere Ait Medyada Çıkan Haber.....	57
Fotoğraf 46- ME-SE GES İşletmesi için Yapılan Sosyal Desteklere Ait Medyada Çıkan Haber.....	58
Fotoğraf 47- Sosyal Destek Çalışmaları	59
Fotoğraf 48- Van GES Projeleri Kapsamında Yapılan Sosyal Yardımlar	60
Fotoğraf 49-Denizli RES Kapsamında Okul ve Ticaret Merkezinde Yapılan Tadilat Çalışmaları	61
Fotoğraf 50- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler	63
Fotoğraf 51- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler	64
Fotoğraf 52- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler	65
Fotoğraf 53-Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler	66

FOTOĞRAFLAR

Fotoğraf 54- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler	67
Fotoğraf 55- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler	68
Fotoğraf 56- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler	69
Fotoğraf 57- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler	70
Fotoğraf 58- İşletme ve Şantiyelerde Yapılan/Yaptırılan Ekosistem-Biyolojik-Çeşitlilik Denetimleri	72
Fotoğraf 59 : Çevre-İSG Denetimleri	72
Fotoğraf 60- İşletme ve Şantiyelerde Yapılan/Yaptırılan Çevre-İSG Denetimleri	73
Fotoğraf 61- ARUP Denetimlerine ait fotoğraflar	73
Fotoğraf 62- ARUP Uzmanları Denetimleri	74
Fotoğraf 63- GOLDER RES Projeleri Denetimleri	75
Fotoğraf 64- Ramakkala, İç Şikayet ve Öneri Panosu	76
Fotoğraf 65- Paeonia Masculina Subsp. Boduri Endemik Bitki Türünün Toplanma ve Dikim Çalışması	87
Fotoğraf 66- Cynodon Dactylon (L.) Pers. Var. Dactylon Türünün Toplanması ve Denizli RES Tehlikesiz Atık Alanına Taşınması	88
Fotoğraf 67- Hasanoba RES Yarasa Tespit Çalışması	89
Fotoğraf 68 - Kocalar RES - Hasanoba RES-Üçpınar RES Tür Tespit Çalışmaları	90
Fotoğraf 69- Çamlıca III HES Balık Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma Çalışması	91
Fotoğraf 70- Çamlıca III HES Balık Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma Çalışması	92
Fotoğraf 71-Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma İşlemi Yapılan Balık Türleri Örnekleri	92
Fotoğraf 72 : Bal örnekleri ve laboratuvar analizlerine ait görüntüler.....	94
Fotoğraf 73- GES Projeleri Biyolojik Çeşitlilik Gözlemleri	97
Fotoğraf 74- GES Projeleri Biyolojik Çeşitlilik Gözlemleri	98
Fotoğraf 75- GES Projeleri Biyolojik Çeşitlilik Gözlemleri	99
Fotoğraf 76- RES Projeleri Ornitolojik İzleme ve Gözlem Çalışmaları	100
Fotoğraf 77- RES İşletmeleri Fauna Tespit Çalışmaları Sonucu Yerleştirilen Biyo Levhalar.....	101
Fotoğraf 78- 2019 Yılı İşletme Müdürleri Değerlendirme Toplantısı	104
Fotoğraf 79- İnsan Kaynakları Performans Değerlendirme ve Geri Bildirim Eğitimi	105
Fotoğraf 80-Örnek İSG Uyarı Levhaları (ME-SE GES)	110
Fotoğraf 81-Örnek İSG Uyarı Levhaları (ME-SE GES)	111
Fotoğraf 82-Örnek İSG Uyarı Levhaları.....	112
Fotoğraf 83-Örnek İSG Uyarı Levhaları.....	113
Fotoğraf 84-Örnek İSG Uyarı Levhaları.....	114
Fotoğraf 85- PSI ENGİL 207 GES İnşaatı Toplanma Alanı ve KKD Kullanımı	115
Fotoğraf 86- İşletmelerde Kullanılan Geri Dönüşüm Kapları Örnekleri.....	115
Fotoğraf 87- İşletmelerde Kullanılan Geri Dönüşüm Kapları Örnekleri.....	116
Fotoğraf 88- Geçici Atık Depolama Alanları	116
Fotoğraf 89- Hasanoba RES Geçici Atık Depolama Alanları(Tehlikeli ve Tehlikesiz Atık)	117
Fotoğraf 90- Hasanoba RES Sızdırmaz Fosseptik	122
Fotoğraf 91- Şirket Merkezi Off Grid Sistemi	123
Fotoğraf 92- GES İşletmeleri Off Grid Sistemi	123
Fotoğraf 93- Toplum Sağlığı açısından yapılan uyarı tabelası ve siren	146
Fotoğraf 94-MT-YAYSUN GES Yöre halkı dilek şikayet kutusu	147
Fotoğraf 95- İnşaat Çalışmalarında Alınan Toz Önleyici Tedbirlere Ait Uygulamalar	147
Fotoğraf 96- Yerel Halka verilen Trafik ve Off Site Eğitimlerine Ait Görüntüler	148
Fotoğraf 97- Van GES İşletmeleri Peyzaj Çalışmaları	152
Fotoğraf 98- Peyzaj ve Ağaçlandırma Çalışmaları	153
Fotoğraf 99- Örnek Balık Geçitleri ve Akım Gözlem İstasyonları.....	154
Fotoğraf 100- Balık Geçidi ve Akım Gözlem İstasyonu Uygulamaları.....	155
Fotoğraf 101- Balık Geçidi ve Akım Gözlem İstasyonu Uygulamaları.....	156
Fotoğraf 102- Fauna Geçişlerinden Örnekler	157

KISALTMALAR

ADM	Acil Durum Müdahale
ADMP	Acil Durum Müdahale Planı
AKFEN	Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş.
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirme
ÇİSG	Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ÇSİSG	Çevre, Sosyal, İş Sağlığı ve Güvenliği
ÇSYS	Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi
Ç&S	Çevre ve Sosyal
DSİ	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
EBRD	European Bank For Reconstruction and Development
EDR	Ekosistem Değerlendirme Raporu
ENH	Enerji Nakil Hattı
ESAP	Çevresel ve Sosyal Aksiyon Planı
ESDD	Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirmesi
EPC	Mühendislik Tedarik ve İnşaat Sözleşmesi
GES	Güneş Enerji Santrali
HES	Hidroelektrik Santrali
ICOLD	International Commission of Large Dams
IFC	International Finans Corporation
İK	İnsan Kaynakları
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
KKD	Kişisel Koruyucu Donanım
KSS	Kurumsal Sosyal Sorumluluk
M-FILES	Takip-Arşivleme Yazılımı
PS	IFC Performans Standardı
PK	EBRD Performans Koşulları
PKP	Paydaş Katılım Planı
PTD	Proje Tanıtım Dosyası
RES	Rüzgar Enerji Santrali
SAP	Muhasebe-Finans Yazılımı
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TEDAŞ	Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.
TİKAV	Türkiye İnsan Kaynakları Eğitim ve Sağlık Vakfı
TM	Trafo Merkezi
TOÖ	Teknik Olmayan Özet
TRCOLD	Uluslararası Büyük Barajlar Komisyonu Türk Milli Komitesi
YGR	Yıllık Gözetim Raporu
YSC	Yangın Söndürme Cihazı

- YGR BÖLÜM I -

GİRİŞ

IFC ve ERRD'nin Yatırım Sözleşmesine göre, **Akfen**'in; projelerini, kendi tesisleri ve operasyonlarının çevresel ve sosyal (**Ç&S**) performansını kapsayan bir Yıllık Gözetim Raporu (**YGR**) hazırlaması gerekmektedir. Bu belge, Ç&S raporlaması için IFC ve EBRD'nin tercih ettiği formata göre düzenlenmiştir ve projelerle ilgili olarak aşağıdaki bilgileri içermektedir:

- Proje Bilgileri
- Şirketin yetkilendirdiği temsilcinin Temsil Beyanı
- Raporlama dönemindeki Önemli Ç&S Hususlarının özeti
- Yeni Gelişmeler/Kurumsal Finansman
- Eylem Planı Durumu ve Güncelleme
- Sapmalar/Uygunsuzluklar

Ocak 2019 – Aralık 2019 dönemini kapsayan bu faaliyet raporunun objektif olarak hazırlanması kapsamındaki tüm işlemler (denetim, eğitim, dokümantasyon, raporlama vb.), üçüncü taraf olarak ARMA ÇEVRE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DANIŞMANLIK MÜHENDİSLİK LTD. ŞTİ. tarafından gerçekleştirilmiştir.

Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. tarafından Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS) 2016 yılında kurulmuştur. Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi Ek-19'da sunulmuştur. Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi Dokümanları kapsamında ve Kalite Yönetim Sistemlerinin uygulamaları doğrultusunda yapılan çalışmalar 2019 yılında da sürdürülmüştür.

- YGR BÖLÜM II -

SPONSORUN YETKİLENDİRDİĞİ TEMSİLCİ TARAFINDAN MÜŞTERİNİN TEMSİL BEYANI

Genel Müdür sıfatıyla hareket eden ve Şirket'i temsilen ben Kayrıl KARABEYOĞLU ve Genel Müdür Yardımcısı sıfatıyla hareket eden ve Şirket'i temsilen; ben Mustafa Kemal GÜNGÖR, ben Kürşat TEZKAN, ben Mehmet YEŞİLKAYA aşağıdaki hususların doğruluğunu beyan ederiz:

Proje yatırım sözleşmesi tüm geçerli Ç&S Gerekliliklerine ve Çevresel ve Sosyal Eylem Planı (ESAP) uyarınca girilmesi gereken tüm eylemlere ve daha sonraki her türlü bütünüleyici eylem planına, bu raporun altıncı bölümünde (VI) ifade edilmiş olan istisnalar haricinde, uygundur.

Bu YGR'de, Proje'ye yönelik olarak mevcut raporlama dönemi için bildirilenin ötesinde, tüm bilgim dahilinde ve makul sorgulama sonrasında aşağıdaki hususlar söz konusu değildir:

- Ç&S ve İş Kanunu ihlallerine ya da Ç&S ve İş Hukuku kapsamındaki tazminat taleplerine yol açan ya da açabilecek durumlar veya olaylar.
  - Proje nedeniyle meydana gelen toplumsal huzursuzluk, yerel nüfusta bozulma ya da olumsuz STK ilgisi.
  - Ç&S Değerlendirmesi ve Ç&S İnceleme Özeti ile tespit edilenler dışında Projeye yönelik olarak ortaya çıkan önemli sosyal ya da çevresel riskler veya sorunlar.
  - Herhangi bir yetkili makamdan gelen şikayet, emir, direktif, hak iddiası, celp ya da tebligat mevcudiyeti ya da tehdidi.
  - Her durumda Projenin, Performans Standartları kapsamında kalan herhangi bir hususa uymamasına yönelik olarak herhangi bir şahıstan gelen yazılı bir bildiri.
  - Projeye yönelik olarak borçlunun ya da herhangi bir yüklenici ya da altyüklenici çalışanlarının gerçekleştirdiği süregelen ya da ihtimal dahilinde olan grev, iş yavaşlatma ya da iş durdurmalar.
- a) Bu YGR'de yer alan tüm bilgiler, sunulduğu tarih itibariye doğru, eksiksiz ve kesindir ve böylesi hiçbir belge ya da materyalde ihmali durumunda böylesi bir belgeyi ya da materyali yanıltıcı kılacak herhangi bir bilgi ihmali söz konusu değildir.
- b) Çevre üzerinde olumsuz etkilere neden olabilecek hiçbir yeni şirket faaliyeti (örneğin: genişletmeler, inşaat işleri vb.) söz konusu olmamıştır. Proje açısından geçerli olan herhangi bir çevresel ya da sosyal standarda/yönetmeliğe yönelik olarak Şirket tarafından ya da Şirket adına yapılan, IFC ve EBRD'ye bildirilmemiş hiçbir yeni ÇSED çalışması, denetimi ya da Ç&S eylem planı bulunmamaktadır.

05/12/2019

Kayrıl KARABEYOĞLU
Genel Müdür

Mustafa Kemal GÜNGÖR
Genel Müdür Yardımcısı

Kürşat TEZKAN
Genel Müdür Yardımcısı

Mehmet YEŞİLKAYA
Genel Müdür Yardımcısı

- YGR BÖLÜM III -

RAPORLAMA DÖNEMİNDEKİ ÖNEMLİ Ç&S HUSUSLARININ ÖZETİ

Bu bölüm Raporlama dönemi sırasındaki önemli Ç&S ilerlemesini/faaliyetlerini/olaylarını (uygunsuzluklar, önemli olaylar, toplumsal huzursuzluk, Ç&S performansına ilişkin önemli gelişmeler/inisiyatifler vb. dahil olmak üzere) tanımlamayı amaçlamaktadır.

Proje Durumu

Projenin mevcut durumunu seçiniz ve raporlama dönemi genelinde projeye ilişkin imarların özet bir açıklamasını sununuz. Örneğin, inşaat başladı mı ya da tamamlandı mı, yeni donanım kuruldu mu, üretim kapasitesi arttırıldı mı ya da yeni projelere yatırım dikkate alınıyor mu? Lütfen gerekliliği takdirde ekleri kullanınız/

Tasarım İnşaat Genişletme İşletme Kapatma Diğer (belirtiniz)

Yeni yatırım, geliştirme sürecinde mi? Evet Hayır

- ❖ **Değerlendirmeye alınan Demirciler RES – Sarıtepe RES Projeleri;** Project Taurus adlı Osmaniye İli Bahçe İlçesi sınırlarında yer alan Demirciler (23,3 MW) ve Sarıtepe (57 MW) RES projeleri için Zorlu Enerji A.Ş. ile satın alım süreci görüşmeleri devam etmektedir. Bu kapsamda Golder firması tarafından ESDD yapılmıştır ve oluşturulan ESAP kapsamında devir süreci meydana gelmesi halinde gerekli tüm aksiyonlar alınacaktır.
- ❖ **İzin süreçleri devam eden Fırıncı GES Projesi;** Fırıncı GES projesi kapsamında, proje alanı mevkiinde, idarenin yürüttüğü toplulaştırma projesi sebebiyle proje alanı 250 metre kuzey yönünde yer değiştirmiştir. Yeni alan için idari izin süreçleri devam etmektedir. ÇED Gerekli Değildir kararı revize edilmiştir ve güncel durumda imar planı başvurusu yapılmıştır. 2-3 ay içerisinde inşaat çalışmalarına başlanılması beklenmektedir.
- ❖ **Hasanoba RES Türbin Yer Değişikliği;** Hasanoba RES projesi kapsamında 15 türbin işletmeye alınmıştır. Paydaşların talebi üzerine T1 ve T2 türbin lokasyonlarında değişikliğe gidilmiştir. Bu yeni lokasyonlara dair idari izin süreçleri devam etmektedir. Güncel durum itibari ile orman izni başvurusu yapılmıştır ve idarenin izin vermesi beklenmektedir.
- ❖ **RES Projeleri Kapasite artışları;** Mevcut rüzgar projeleri ile ilgili yaptığımız 95 MW kapasite artışı başvuruları , TEİAŞ tarafından ve Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilmiş, 85 MW olumlu bulunarak EPDK ya bildirilmiştir. Kocalar , Denizli ve Üçpınar RES projelerimiz için toplam 60 MW'ın EPDK kurul kararı çıkmış, resmi olarak izin süreçleri başlamıştır. Hasanoba RES projesinde ise EPDK kurul kararı beklenmektedir.

İzin süreçleri devam eden kapasite artışları aşağıda özetlenmiştir;

	İzin süreci	Mevcut Kapasite	Yeni Kapasite	Toplam Kapasite Artışı
Kocalar RES	EPDK kurul kararı alınmıştır	30,6 MWm / 26 MWe	55,6 MWm / 51 MWe	25 MWm
Denizli RES	EPDK kurul kararı alınmıştır	74,8 MWm / 66 MWe	99,8 MWm / 91 MWe	25 MWm
Üçpınar RES	EPDK kurul kararı alınmıştır	112,2 MWm / 99 MWe	122,2 MWm / 109 MWe	10 MWm
Hasanoba RES	EPDK kurul kararı beklenmektedir	57,8 MWm / 51 MWe	82,8 MWm / 76 MWe	25 MWm
			TOPLAM KAPASİTE ARTIŞI	85 MWm

Şirket'in 2019 yılı mevcut projeleri Tablo 1'de verilmektedir. Tüm İşletmelerin 2019 yılında drone ile çekilmiş fotoğrafları bu bölümde verilmiştir. (Bkz. Fotoğraf 1-25)

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş. PROJELERİ										
Sıra No	Proje Adı	Proje Durumu								
		İzin Süreci	İnşaat	Kapasite Artışı	İşletme	Kapalı	Diğer	Kurulu Güç (MWm)	Bulunduğu İl	İşletmeye Geçiş Tarihi
1.	SIRMA HES				✓			6,7	Aydın	2009
2.	DEMİRCİLER HES				✓			26,3	Denizli	2011
3.	OTLUCA HES				✓			48,8	Mersin	2011
4.	SARAÇBENDİ HES				✓			26,3	Sivas	2011
5.	ÇAMLICA HES				✓			28,5	Kayseri	2011
6.	YAĞMUR HES				✓			9,2	Trabzon	2012
7.	KAVAKÇALI HES				✓			11,4	Muğla	2013
8.	GELİNKAYA HES				✓			7,1	Erzurum	2013
9.	SEKİYAKA II HES				✓			3,5	Muğla	2014
10.	DORUK HES				✓			28,9	Giresun	2014
11.	DOĞANÇAY HES				✓			31,6	Sakarya	2014
12.	ÇALIKOBASI HES				✓			18,1	Giresun	2018
13.	ÇİÇEKLİ HES*		✓		✓			7	Artvin	2019
14.	DENİZLİ GES - Lisanssız				✓			7,4	Denizli	2015
15.	SOLENTEGRE GES				✓			9,1	Elazığ	2016
16.	SOLENTEGRE GES Lisanssız				✓			0,6	Elazığ	2016
17.	AKFEN YENİLENEBİLİR GES				✓			0,5	Elazığ	2017
18.	AMASYA BOYALI GES				✓			11,2	Amasya	2017
19.	TOKAT KUŞOTURAĞI GES				✓			5,6	Tokat	2017
20.	OMICRON ENGİL 208 GES				✓			12,1	Van	2018
21.	OMICRON ERCİŞ GES				✓			12,1	Van	2018
22.	ME-SE GES				✓			12,1	Konya	2018
23.	MT GES				✓			12,1	Konya	2018
24.	YAYSUN GES Lisanssız				✓			0,62	Konya	2014
25.	YAYSUN GES				✓			12,1	Konya	2018
26.	HASANOBA RES*		✓		✓			57,8	Çanakkale	2019
27.	KOCALAR RES*		✓		✓			30,6	Çanakkale	2019
28.	ÜÇPİNAR RES*		✓		✓			112,2	Çanakkale	2019
29.	DENİZLİ RES*		✓		✓			74,8	Denizli	2019
30.	PSI ENGİL 207 GES*		✓		✓			13	Van	2019
İnşaat Çalışmaları Devam Eden Projeler										
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İnşaat Öncesi Çalışmaları Devam Eden Projeler										
31.	FIRINCI GES	✓					✓	Ön lisansı alınmış olup, lisans çalışmaları devam etmektedir		

*Hasanoba RES, Kocalar RES, Üçpınar RES ve Denizli RES ile PSI ENGİL 207 GES, Çiçekli HES inşaatları 2019 yılında devam ederek işletmeye alınmıştır.

Tablo 1- Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. Projeleri

2019 yılında inşaat süreci devam eden ve işletmeye geçen projeler ile ilgili bilgiler Tablo 2’de verilmiştir.

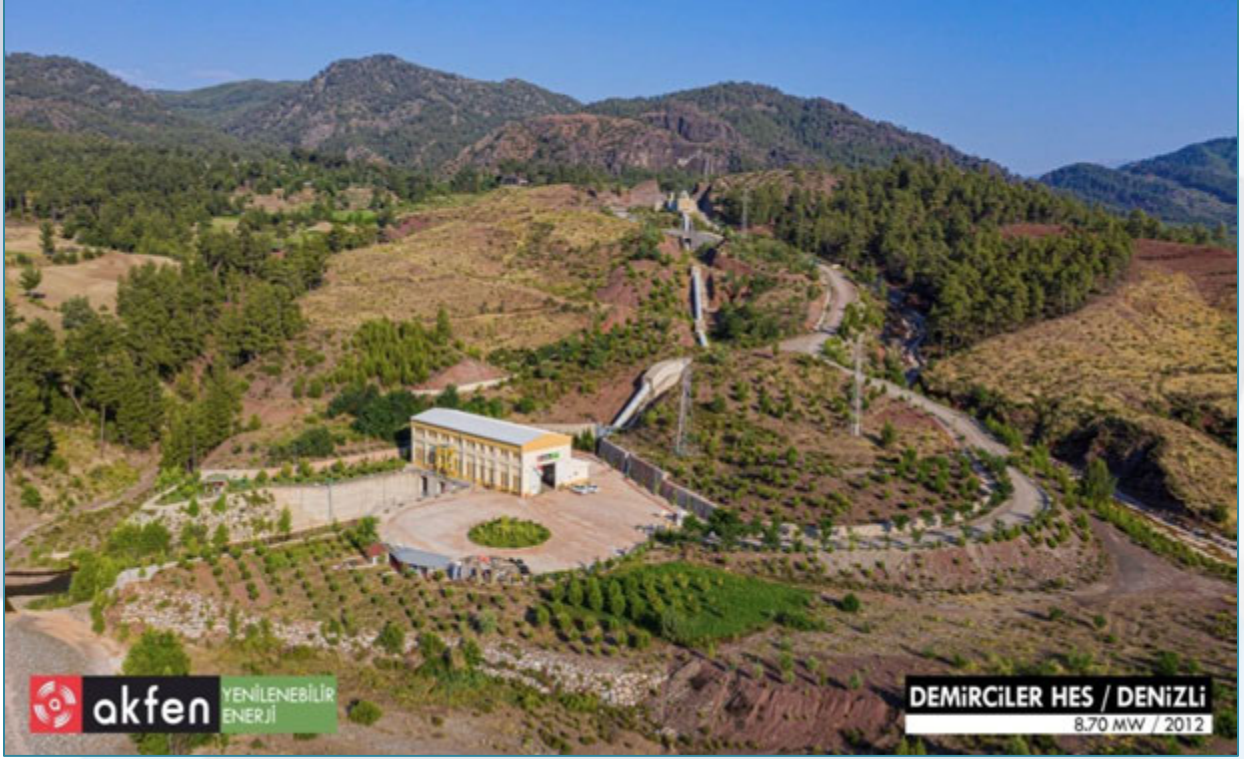
Projeler	Bulunduğu İl	İnşaat Mütcaahhidi	İşletmeye Geçiş Tarihi
Kocalar RES	Çanakkale	Siemens Gamesa	14.03.2019
Üçpınar RES	Çanakkale	Siemens Gamesa	10.05.2019
Hasanoba RES	Çanakkale	Siemens Gamesa	02.08.2019
Denizli RES	Çanakkale	Siemens Gamesa	13.09.2019
Çiçekli HES	Artvin	Akfen İnşaat A.Ş.	26.09.2019
PSI Engil 207 GES	Van	Elin A.Ş.	25.07.2019

Tablo 2- 2019 Yılında İnşaatı Tamamlanıp İşletmeye Geçen Projelerin Bilgileri

Fotoğraf 1- Sırma HES

Fotoğraf 2- Demirciler HES

Fotoğraf 3- Otluca HES

Fotoğraf 4- Saraçbendi HES

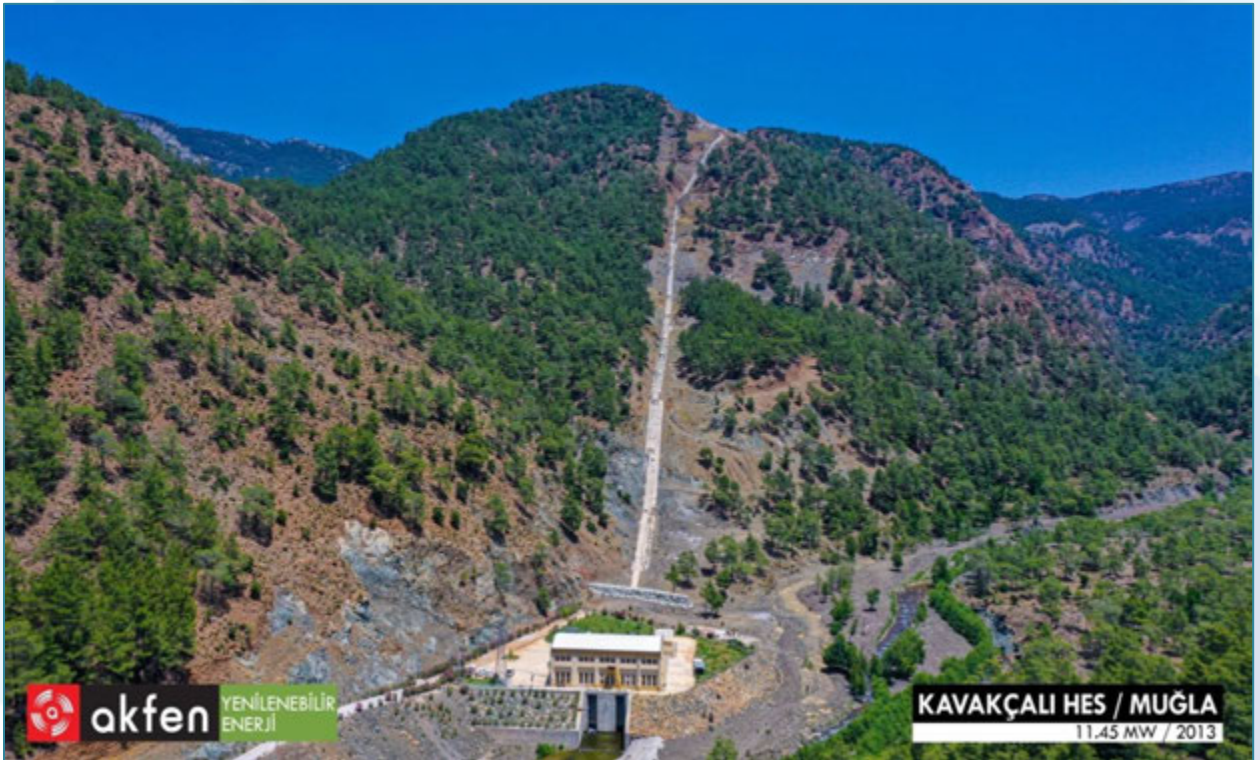

Fotoğraf 5- Çamlıca III HES

Fotoğraf 6- Yağmur HES

Fotoğraf 7- Kavakçalı HES

Fotoğraf 8- Gelinkaya HES

Fotoğraf 9- Sekiyaka HES

Fotoğraf 10- Doruk HES

Fotoğraf 11- Doğançay HES

Fotoğraf 12- Çalıkobası HES

Fotoğraf 13- Çiçekli HES

Fotoğraf 14- Denizli GES

Fotoğraf 15- Solentegre GES – Solentegre GES (Lisanssız) – Akfen Yenilenebilir GES

Fotoğraf 16- Amasya GES

Fotoğraf 17-Tokat GES

Fotoğraf 18- Omicron Engil 208 GES – Omicron Erciş GES – PSI Engil 207 GES

Fotoğraf 19-ME-SE GES

Fotoğraf 20- MT GES

Fotoğraf 21-Yaysun GES – Yaysun GES (Lisanssız)

Fotoğraf 22- Denizli RES

Fotoğraf 23- Kocalar RES

Fotoğraf 24- Üçpınar RES

Fotoğraf 25- Hasanoba RES

PS1, PK1: ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLERİN VE ETKİLERİN DEĞERLENDİRMESİ VE YÖNETİMİ

Tesislerinizde geçerli olan aşağıdaki gönüllü Yönetim sistemleri sertifikasyon şemalarına yönelik ayrıntıları sununuz, ayrıntılı bilgileri aşağıda belirtiniz. Lütfen gerektiğinde ayrı tablolar doldurunuz.

Yönetim Sistemleri	İlk Belgelendirme Tarihleri	Ara Denetleme Tarihleri	Sertifikasyon Güncelleme Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulandı
ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi	25.01.2017	25.01.2018 den önce 1. Ara denetimler tamamlanmıştır. 25.01.2019 den önce 2. ara denetimler tamamlanmıştır.	02.10.2019	☒
ISO 14001: 2015 Çevre Yönetim Sistemi	25.01.2017	25.01.2018 den önce 1. Ara denetimler tamamlanmıştır. 25.01.2019 den önce 2. ara denetimler tamamlanmıştır.	02.10.2019	☒
OHSAS 18001: 2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi	01.02.2017	01.02.2018 den önce 1. Ara denetimler tamamlanmıştır. 01.02.2019 den önce 2. Ara denetimler tamamlanmıştır.	02.10.2019	☒
ISO 50001 :2001 Enerji Yönetim Sistemi	01.02.2017	01.02.2018 den önce 1. Ara denetimler tamamlanmıştır. 01.02.2019 den önce 2. Ara denetimler tamamlanmıştır.	02.10.2019	☒

Tablo 3- Yönetim Sistemleri Sertifikasyon Bilgileri

Şirket'te ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi, OHSAS 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ile ISO 50001:2011 Enerji Yönetim Sistemi, işletmedeki santrallerde ve Akfen Merkezde uygulanmaktadır. İnşaat aşamasında olan projelerimizde ise kalite yönetim sistemimiz gereği olarak, yüklenici firmaların denetimleri yapılmaktadır. İşletmeye alınan santrallerde kalite sistemi çalışmalarına hemen başlanmakta ve uygulamalar konusunda personel bilgilendirilmektedir.

Yönetim Sistemleri sertifikaları ile ekleri Şekil 1-2-3-4-5-6-7-8'de verilmiştir.

Entegre yönetim sisteminin kurulmasında dikkate alınan standartlar;

1. ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemleri - Gereksinimler
2. ISO 14001: 2015 Çevre Yönetim Sistemleri - Kullanım Kılavuzu ile Gereksinimler
3. BS OHSAS 18001: 2007 İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetim Sistemleri - Şartname
4. UNI CEI EN ISO 50001: 2011 Enerji Yönetim Sistemleri - Kullanım kılavuzu ile ilgili şartlar

Entegre Yönetim Sistemi Gelişmeleri:

İlk sertifikalandırma işlemleri 25.01.2017 ve 02.01.2017 tarihinde tamamlanmıştır. 2019 ara denetimlerinde, sertifikalı saha sayısı 18'e çıkarılmıştır.

Entegre yönetim sistemine yapılan revizyonlar aşağıda listelenmiştir.

Kurumsal politikalarımız aşağıdaki referanslar dikkate alınarak revize edilmiş olup, Tablo 4’de verilmiştir.

ORGANİZASYON	SÖZLEŞME NO	SÖZLEŞME ADI
ILO - Uluslararası Çalışma Örgütü	29	Zorla Çalıştırma
	42	İşçi Tazminatı
	59	Minimum Çalışma Yaşı
	67	Birlik Hakları
	98	Organizasyon Hakkı
	100	Eşit Ödeme
	111	Ayrımcılık
	118	Hak Eşitliği
	135	İşveren Temsilcisi
	142	İnsan Kaynakları Gelişimi
	155	İş Sağlığı ve Güvenliği, Çalışma Ortamı
	187	İş Sağlığı ve Güvenliği Geliştirme
	PRENSİP NO	AÇIKLAMA
UNGC - Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi	01:02	İnsan Hakları
	03:06	Çalışma Standartları
	07:09	Çevre
Prensipler	10	Yolsuzluğa Karşı Mücadele
	AMAÇ NO	AÇIKLAMA
UN - Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınmanın Küresel Hedefleri	3	Sağlıklı ve Kalite Yaşamı
	4	Nitelikli Eğitim
	5	Cinsiyet Eşitliği
	8	Beklenen Çalışma Ve Ekonomik Büyüme
	10	Yetersizlik Azaltma
	12	Sorumlu Üretim Ve Tüketim
	13	İklim Eylemi
	14	Suda Yaşam
	15	Terörsel Çevre Yaşamı
	16	Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar
	BÖLÜM NO	AÇIKLAMA
OECD - Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Çok Uluslu İşletmeler İçin Yönergeler	1	Kavramlar Ve İlkeler
	2	Genel Politika
	3	Açık
	4	İnsan Hakları
	5	İstihdam Ve Endüstriyel İlişkiler
	6	Çevre
	7	Rüşvet ve Yolsuzluk
	8	Bilim ve Teknoloji
	9	Rekabet

Tablo 4- Politika Revizyonu Referansları

Kalite Yönetim Sistemi Kapsamında uygulanan prosedürler;

Özellikle kurumsal politika revizyonları çerçevesinde;

- ✓P03 İÇ / DIŞ İLETİŞİM PROSEDÜRÜ,
- ✓P05 İNSAN KAYNAKLARI PROSEDÜRÜ,
- ✓P11 ÇEVRE ETKİLEŞİM PROSEDÜRÜ,
- ✓P10 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PROSEDÜRÜ geliştirilmiştir.

- ❖ İnsan Kaynakları departmanı tarafından çalışanların performansını izlemek ve kontrol etmek için Hümanist programı başlatılmıştır. 2020 yılında personel performans ölçümlerinin tamamı Humanist programı kullanılarak gerçekleştirilecektir. Bu program personel itiraz ve şikayetlerinin alınmasını sağlayacaktır. Hümanist programı, İnsan Kaynakları Müdürlüğü tarafından en az yılda bir kez bütün çalışanlara bildirecek ve sistemin işletilmesi talep edilecektir. Böylece personelin çalışma koşulları ve diğer personel ve amirleri ile olan ilişkilerine ait bilgiler elde edilecektir.
- ❖ M-Files (2017 yılında iç iletişim, dijital oluşum ve doküman yönetimi için tanıtılan bir programdır.) Programı geliştirilmiş ve varlık yönetimi için uygun hale getirilmiştir.
- ❖ ID MACRO programı geliştirilmiştir. (2014'den beri kullanılmaktadır)
- ❖ Uzaktan eğitim için görsel materyaller (slaytlar) geliştirilmiştir. Eğitim broşürleri çalışanlar için tasarlanmıştır. Eğitim içeriği iyileştirilmiştir.
- ❖ Satın alma, planlama, finans, İK, bordro, muhasebe vb. işlemlerinin yürütüldüğü SAP programı 2016'dan beri kullanılmakta ve sürekli geliştirilmektedir.

This document cancels and replaces the equal number certificate issued on 26/01/2017.

IONet, the association of the world's first class certification bodies, is the largest provider of management System Certification in the world. IONet is composed of more than 30 bodies and counts over 150 subsidiaries all over the globe.

Certificate No. **8332/0**
Certificato N.

WE HEREBY CERTIFY THAT THE QUALITY MANAGEMENT SYSTEM OPERATED BY
SI CERTIFICA CHE IL SISTEMA DI GESTIONE PER LA QUALITÀ DI

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş.

HEAD OFFICE / SEDE LEGALE

ILKBAHAR MAHALLESİ GALİP ERDEM CADDESİ NO:3 ORAN ÇANKAYA ANKARA
TURKEY

For Operative Units See Annex

IS IN COMPLIANCE WITH THE STANDARD / È CONFORME ALLA NORMA

ISO 9001:2015

Quality Management System / Sistema di Gestione per la Qualità

FOR THE FOLLOWING ACTIVITIES / PER LE SEGUENTI ATTIVITÀ

Enerji üretimi ve satış faaliyetleri

Energy production and sales activities

Refer to the documentation of the Quality Management System for details of application to reference standard requirements.
Riferirsi alla documentazione del Sistema di Gestione per la Qualità aziendale per l'applicabilità dei requisiti della norma di riferimento.
The use and the validity of this certificate shall satisfy the requirements of the ICIM document "Rules for the certification of company management systems" and specific Scheme.
Il presente certificato è soggetto al rispetto del documento ICIM "Regolamento per la certificazione dei sistemi di gestione" e al relativo Schema specifico.
For timely and updated information about any changes in the certification status referred to in this certificate,
please contact the number +39 02 725341 or email address info@icim.it.
Per informazioni puntuali e aggiornate circa eventuali variazioni intervenute nello stato della certificazione di cui al presente certificato,
si prega di contattare il n° telefonico +39 02 725341 o indirizzo e-mail info@icim.it.

FIRST ISSUE
DATA EMISSIONE
25/01/2017

CURRENT ISSUE
EMISSIONE CORRENTE
02/10/2019

EXPIRING DATE
DATA DI SCADENZA
24/01/2020

ICIM S.p.A.

Piazza Don Enrico Mapelli, 15 - 20096 Sesto San Giovanni (MI)
www.icim.it

SGQ N° 004 A

Membro degli Accordi di Mutuo Riconoscimento EA, IAF e ILAC
Signatory of EA, IAF and ILAC Mutual Recognition Agreements

www.cisq.com

CISQ è la Federazione Italiana di Organismi di
Certificazione dei sistemi di gestione aziendale.
CISQ is the Italian Federation of management
system Certification Bodies.

0445CM_03_IT

Şekil 1-ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Sertifikası

IQNet, the association of the world's first class certification bodies, is the largest provider of management System Certification in the world. IQNet is composed of more than 30 bodies and counts over 150 subsidiaries all over the globe.

Annex to Certificate No.
Allegato al Certificato N.

8332/0

ISSUED TO / RILASCIATO A

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş.

Included the following operative unit:
Comprende oltre la sede centrale citata sul certificato, anche le seguenti unità decentrate:

- OTLUCA HES (HYDRO ELECTRIC)
ÇALTIBÜKÜ KÖYÜ DİBEK MAHALLESİ ANAMUR MERSİN
- SİRMA HES (HYDRO ELECTRIC)
SİRMA KÖYÜ BOZDOĞAN AYDIN
- SEKİYAKA 2 HES (HYDRO ELECTRIC)
SEYDİKEMER İLÇESİ SÖĞÜTLÜDERE KÖYÜ SEKİYAKA MAH. MUĞLA
- DEMİRCİLER HES (HYDRO ELECTRIC)
İNCİRYAKA MAH. NO:37 DEMİRCİLER KÖYÜ KALE/DENİZLİ
- KAVAKÇALI HES (HYDRO ELECTRIC)
KAVAKÇALI MAHALLESİ NO:163 ULA/MUĞLA
- GELİNKAYA HES (HYDRO ELECTRIC)
GELİNKAYA KÖYÜ/ AZİZİYE ERZURUM
- SARAÇBENDİ HES (HYDRO ELECTRIC)
ÇEPNİ YOLU ÜZERİ ÇEPNİGÜCÜ YEM FAB. YANI GEMEREK- SİVAS
- ÇAMLICA III HES (HYDRO ELECTRIC)
ÇAVDARUŞAĞI KÖYÜ YAHYALI KAYSERİ
- DORUK HES (HYDRO ELECTRIC)
KIZILTAŞ KÖYÜ YAVUZKEMAL HACIKÖY MAH. NO 41 DERELİ/GİRESUN
- YAĞMUR HES (HYDRO ELECTRIC)
KAHRAMANLAR KÖYÜ DURMUŞLU MEVKİİ NO:38 SÜRMENE/TRABZON
- ÇALIKOBASI HES (HYDRO ELECTRIC)
BULANCAK İLÇESİ TANDIR KÖYÜ GİRESUN
- DOĞANÇAY HES (HYDRO ELECTRIC)
DOĞANÇAY KÖYÜ ÖRENCİK MAHALLESİ KÖY SOKAĞI NO:106 A-SANTRAL GEYVE SAKARYA

Hydroelectric Power Plant

- YEŞİLVADI GES (SOLAR POWER PLANT)
YENİKÖY MAH. ACIPAYAM DENİZLİ
- YAYSUN GES (SOLAR POWER PLANT)
ZENGEN MAH. EREĞLİ
- SOLENTEGRE GES (SOLAR POWER PLANT)
ELAZIĞ MERKEZ İLÇESİ ŞAHINKAYA KÖYÜ HOLOŞNUT MAVKİ 110 ADA 21, 29, 487, 28, 31 NO LU PARSELLER
- AMASYA GES (SOLAR POWER PLANT)
KUTLU KÖYÜ BOYALI MEVKİİ MERKEZ AMASYA
- TOKAT GES (SOLAR POWER PLANT)
KUŞUOTURAĞIKÖYÜ TURHAL TOKAT

Solar Power Plant

SGQ N° 604 A

Membro degli Accordi di Mutuo Riconoscimento EA, IAF e ILAC
Signatory of EA, IAF and ILAC Mutual Recognition Agreements

www.cisq.com

CISQ è la Federazione Italiana di Organismi di Certificazione dei sistemi di gestione aziendale.
CISQ is the Italian Federation of management system Certification Bodies.

This document cancels and replaces the equal number certificate issued on 05/04/2019.

IQNet, the association of the world's first class certification bodies, is the largest provider of management system certification in the world. IQNet is composed of more than 39 bodies and counts over 150 subsidiaries all over the globe.

Certificate No. **0758A/0**
Certificato N. _____

WE HEREBY CERTIFY THAT THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM OPERATED BY
SI CERTIFICA CHE IL SISTEMA DI GESTIONE AMBIENTALE DI

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş.

HEAD OFFICE / SEDE LEGALE

İLKBAHAR MAHALLESİ GALİP ERDEM CADDESİ NO:3 ORAN ÇANKAYA ANKARA
TURKEY

For Operative Units See Annex

IS IN COMPLIANCE WITH THE STANDARD / È CONFORME ALLA NORMA

ISO 14001:2015

Environmental Management System / Sistema di Gestione Ambientale

FOR THE FOLLOWING ACTIVITIES / PER LE SEGUENTI ATTIVITÀ

Enerji üretimi ve satış faaliyetleri
Energy production and sales activities

The use and the validity of this certificate shall satisfy the requirements of the ICIM document "Rules for the certification of company management systems" and specific Scheme.
Il presente certificato è soggetto al rispetto del documento ICIM "Regolamento per la certificazione dei sistemi di gestione" e al relativo Schema specifico.

For timely and updated information about any changes in the certification status referred to in this certificate, please contact the number +39 02 725341 or email address info@icim.it.

Per informazioni puntuali e aggiornate circa eventuali variazioni intervenute nello stato della certificazione di cui al presente certificato, si prega di contattare il n° telefonico +39 02 725341 o indirizzo e-mail info@icim.it.

FIRST ISSUE
DATA EMISSIONE
25/01/2017

CURRENT ISSUE
EMISSIONE CORRENTE
02/10/2019

EXPIRING DATE
DATA DI SCADENZA
24/01/2020

ICIM S.p.A.

Piazza Don Enrico Mapelli, 75 - 20099 Sesto San Giovanni (MI)
www.icim.it

0451CM_03_IT

SGA N° 005D

Membro degli Accordi di Mutuo Riconoscimento EA, IAF e ILAC
Signatory of EA, IAF and ILAC Mutual Recognition Agreements

www.cisq.com

CISQ è la Federazione Italiana di Organismi di Certificazione dei sistemi di gestione aziendale.
CISQ is the Italian Federation of management system Certification Bodies.

Şekil 3- ISO 14001: 2015 Çevre Yönetim Sistemi Sertifikası

IQNet, the association of the world's first class certification bodies, is the largest provider of management System Certification in the world. IQNet is composed of more than 30 bodies and count over 150 subsidiaries all over the globe.

Annex to Certificate No.
Allegato al Certificato N.

0758A/0

ISSUED TO / RILASCIATO A

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş.

Included the following operative unit:
Comprende oltre la sede centrale citata sul certificato, anche le seguenti unità decentrate:

- OTLUCA HES (HYDRO ELECTRIC)
- ÇALTIBÜKÜ KÖYÜ DİBEK MAHALLESİ ANAMUR MERSİN
- SIRMA HES (HYDRO ELECTRIC)
- SIRMA KÖYÜ BOZDOĞAN AYDIN
- SEKİYYAKA 2 HES (HYDRO ELECTRIC)
- SEYDİKEMER İLÇESİ SOĞUTLÜDERE KÖYÜ SEKİYYAKA MAH. MUĞLA
- DEMİRCİLER HES (HYDRO ELECTRIC)
- İNCİRYAKA MAH. NO:37 DEMİRCİLER KÖYÜ KALE/DENİZLİ
- KAVAKÇALI HES (HYDRO ELECTRIC)
- KAVAKÇALI MAHALLESİ NO:163 ULA/MUĞLA
- GELİNKAYA HES (HYDRO ELECTRIC)
- GELİNKAYA KÖYÜ/ AZİZİYE ERZURUM
- SARAÇBENDİ HES (HYDRO ELECTRIC)
- ÇEPNİ YOLU ÜZERİ ÇEPNİGÜCÜ YEM FAB. YANI GEMEREK- SİVAS
- ÇAMLICA III HES (HYDRO ELECTRIC)
- ÇAVDARUŞAĞI KÖYÜ YAHYALI KAYSERİ
- DORUK HES (HYDRO ELECTRIC)
- KIZILTAŞ KÖYÜ YAVUZKEMAL HACIKÖY MAH. NO 41 DERELİ/GİRESUN
- YAĞMUR HES (HYDRO ELECTRIC)
- KAHRAMANLAR KÖYÜ DURMUŞLU MEVKİİ NO:38 SÜRMENE/TRABZON
- ÇALIKOBASI HES (HYDRO ELECTRIC)
- BULANCAK İLÇESİ TANDIR KÖYÜ GİRESUN
- DOĞANÇAY HES (HYDRO ELECTRIC)
- DOĞANÇAY KÖYÜ ÖRENCİK MAHALLESİ KÖY SOKAĞI NO:106 A-SANTRAL GEYVE SAKARYA

Hydroelectric Power Plant

- YEŞİLVADİ GES (SOLAR POWER PLANT)
- YENİKÖY MAH. ACIPAYAM DENİZLİ
- YAYSUN GES (SOLAR POWER PLANT)
- ZENGEN MAH. EREĞLİ
- SOLENTEGRE GES (SOLAR POWER PLANT)
- ELAZIĞ MERKEZ İLÇESİ ŞAHİNKAYA KÖYÜ HOLOŞNUT MAVKİ 110 ADA 21, 29, 487, 28, 31 NO LU PARSELLER
- AMASYA GES (SOLAR POWER PLANT)
- KUTU KÖYÜ BOYALI MEVKİİ MERKEZ AMASYA
- TOKAT GES (SOLAR POWER PLANT)
- KUŞUOTURAĞIKÖYÜ TURHAL TOKAT

Solar Power Plant

This document cancels and replaces the equal number certificate issued on 05/04/2019.

IONet, the association of the world's first class certification bodies, is the largest provider of management System Certification in the world.
IONet is composed of more than 30 bodies and counts over 150 subsidiaries all over the globe.

Certificate No. **0284L/0**
Certificato N.

WE HEREBY CERTIFY THAT THE OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM OPERATED BY
SI CERTIFICA CHE IL SISTEMA DI GESTIONE DELLA SALUTE E SICUREZZA NEI LUOGHI DI LAVORO DI

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş.

HEAD OFFICE / SEDE LEGALE

İLKBAHAR MAHALLESİ GALİP ERDEM CADDESİ NO:3 ORAN ÇANKAYA ANKARA
TURKEY

For Operative Units See Annex

IS IN COMPLIANCE WITH THE STANDARD / È CONFORME ALLA NORMA

BS OHSAS 18001:2007

Occupational Health and Safety Management System
Sistema di Gestione della Salute e Sicurezza nei Luoghi di Lavoro

FOR THE FOLLOWING ACTIVITIES / PER LE SEGUENTI ATTIVITÀ

Enerji üretimi ve satış faaliyetleri
Energy production and sales activities

The use and the validity of this certificate shall satisfy the requirements of the ICIM document "Rules for the certification of company management systems" and specific Scheme.
Il presente certificato è soggetto al rispetto del documento ICIM "Regolamento per la certificazione dei sistemi di gestione" e al relativo Scheme specifico.

For timely and updated information about any changes in the certification status referred to in this certificate,
please contact the number +39 02 725341 or email address info@icim.it.

Per informazioni puntuali e aggiornate circa eventuali variazioni intervenute nello stato della certificazione di cui al presente certificato,
si prega di contattare il n° telefonico +39 02 725341 o indirizzo e-mail info@icim.it.

FIRST ISSUE
DATA EMISSIONE
01/02/2017

CURRENT ISSUE
EMISSIONE CORRENTE
02/10/2019

EXPIRING DATE
DATA DI SCADENZA
31/01/2020

ICIM S.p.A.

Piazza Don Enrico Mapelli, 75 - 20099 Sesto San Giovanni (MI)
www.icim.it

SCR N° 006 F

Membro degli Accordi di Mutuo Riconoscimento EA, IAF e ILAC
Signatory of EA, IAF and ILAC Mutual Recognition Agreements

www.cisq.com

CISQ è la Federazione Italiana di Organismi di
Certificazione dei sistemi di gestione aziendale.
CISQ is the Italian Federation of management
system Certification Bodies.

0453CIM_03_IT

Şekil 5- BS OHSAS 18001: 2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası

Annex to Certificate No.
Allegato al Certificato N.

0284L/0

ISSUED TO / RILASCIATO A

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş.

Included the following operative unit:
Comprende oltre la sede centrale citata sul certificato, anche le seguenti unità decentrate:

- OTLUCA HES (HYDRO ELECTRIC)
- ÇALTIBÜKÜ KÖYÜ DİBEK MAHALLESİ ANAMUR MERSİN
- SIRMA HES (HYDRO ELECTRIC)
- SIRMA KÖYÜ BOZDOĞAN AYDIN
- SEKİYAKA 2 HES (HYDRO ELECTRIC)
- SEYDIKEMER İLÇESİ SÖĞÜTLÜDERE KÖYÜ SEKİYAKA MAH. MUĞLA
- DEMİRCİLER HES (HYDRO ELECTRIC)
- İNCİRYAKA MAH. NO:37 DEMİRCİLER KÖYÜ KALE/DENİZLİ
- KAVAKÇALI HES (HYDRO ELECTRIC)
- KAVAKÇALI MAHALLESİ NO:163 ULA/MUĞLA
- GELİNKAYA HES (HYDRO ELECTRIC)
- GELİNKAYA KÖYÜ/ AZİZİYE ERZURUM
- SARAÇBENDİ HES (HYDRO ELECTRIC)
- ÇEPNİ YOLU ÜZERİ ÇEPNİGÜCÜ YEM FAB. YANI GEMEREK- SİVAS
- ÇAMLICA III HES (HYDRO ELECTRIC)
- ÇAVDARUŞAĞI KÖYÜ YAHYALI KAYSERİ
- DORUK HES (HYDRO ELECTRIC)
- KIZILTAŞ KÖYÜ YAVUZKEMAL HACIKÖY MAH. NO 41 DERELİ/GİRESUN
- YAĞMUR HES (HYDRO ELECTRIC)
- KAHRAMANLAR KÖYÜ DURMUŞLU MEVKİİ NO:38 SÜRMENE/TRABZON
- ÇALIKOBASI HES (HYDRO ELECTRIC)
- BULANCAK İLÇESİ TANDIR KÖYÜ GİRESUN
- DOĞANÇAY HES (HYDRO ELECTRIC)
- DOĞANÇAY KÖYÜ ÖRENCİK MAHALLESİ KÖY SOKAĞI NO:106 A-SANTRAL GEYVE SAKARYA

Hydroelectric Power Plant

- YEŞİLVADİ GES (SOLAR POWER PLANT)
- YENİKÖY MAH. ACIPAYAM DENİZLİ
- YAYSUN GES (SOLAR POWER PLANT)
- ZENGEN MAH. EREĞLİ
- SOLENTEGRE GES (SOLAR POWER PLANT)
- ELAZIĞ MERKEZ İLÇESİ ŞAHİNKAYA KÖYÜ HOLOŞNUT MAVKİ 110 ADA 21, 29, 487, 28, 31 NO LU PARSELLER
- AMASYA GES (SOLAR POWER PLANT)
- KUTU KÖYÜ BOYALI MEVKİİ MERKEZ AMASYA
- TOKAT GES (SOLAR POWER PLANT)
- KUŞUOTURAĞIKÖYÜ TURHAL TOKAT

Solar Power Plant

SCR N° 006 F

Membro degli Accordi di Mutuo Riconoscimento EA, IAF e ILAC
Signatory of EA, IAF and ILAC Mutual Recognition Agreements

www.cisq.com

CISQ è la Federazione Italiana di Organismi di Certificazione dei sistemi di gestione aziendale
CISQ is the Italian Federation of management system Certification Bodies.

Şekil 6- BS OHSAS 18001: 2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası Eki

Certificate No. **8333/0**
Certificato N. _____

WE HEREBY CERTIFY THAT THE ENERGY MANAGEMENT SYSTEM OPERATED BY
SI CERTIFICA CHE IL SISTEMA DI GESTIONE PER L'ENERGIA DI

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş.

HEAD OFFICE / SEDE LEGALE

İlkbahar Mahallesi Galip Erdem Caddesi No:3 Oran Çankaya Ankara
Turkey

For Operative Units See Annex

IS IN COMPLIANCE WITH THE STANDARD / È CONFORME ALLA NORMA

UNI CEI EN ISO 50001:2011

Energy Management System / Sistema di Gestione per L'Energia

FOR THE FOLLOWING ACTIVITIES / PER LE SEGUENTI ATTIVITÀ

*Güneş Enerjisinden ve Hidroelektrikten
Enerji Üretimi ve Üretilen Enerjinin Satışı.
Solar Energy and Hydroelectric Power Generation
and Sales of Energies Produced.*

Refer to Energy Management System for any exclusions.
Riferirsi al Manuale di Gestione dell'Energia per eventuali esclusioni.

For timely and updated information about any changes in the certification status referred to in this certificate,
please contact the number +39 02 7253411 or email address info@icim.it.
Per informazioni puntuali e aggiornate circa eventuali variazioni intervenute nello stato della certificazione di cui al presente certificato,
si prega di contattare il n° telefonico +39 02 7253411 o indirizzo e-mail info@icim.it.

FIRST ISSUE
DATA EMISSIONE
01/02/2017

CURRENT ISSUE
EMISSIONE CORRENTE
28/06/2019

EXPIRING DATE
DATA DI SCADENZA
31/01/2020

ICIM S.p.A.

Piazza Don Enrico Magelli, 75 - 20099 Sesto San Giovanni (MI)
www.icim.it

SGE N° 005M

Membro degli Accordi di Mutuo Riconoscimento EA, IAF e ILAC
Signatory of EA, IAF and ILAC Mutual Recognition Agreements

www.cisq.com

CISQ è la Federazione Italiana di Organismi di
Certificazione dei sistemi di gestione aziendale.
CISQ is the Italian Federation of management
system Certification Bodies.

Şekil 7- UNI CEI EN ISO 50001:2011 Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası

IQNet, the association of the world's first class certification bodies, is the largest provider of management System Certification in the world. IQNet is composed of more than 30 bodies and counts over 150 subsidiaries all over the globe.

This document cancels and replaces the equal number certificate issued on 01/02/2017.

Annex to Certificate No.
Allegato al Certificato N.

8333/0

ISSUED TO / RILASCIATO A

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş.

Included the following operative unit:
Comprende oltre la sede centrale citata sul certificato, anche le seguenti unità decentrate:

- OTLUCA HES (HYDRO ELECTRIC)
- ÇALTIBÜKÜ KÖYÜ DİBEK MAHALLESİ ANAMUR MERSİN
- SİRMA HES (HYDRO ELECTRIC)
- SİRMA KÖYÜ BOZDOĞAN AYDIN
- SEKİYAKA 2 HES (HYDRO ELECTRIC)
- SEYDİKEMER İLÇESİ SOĞÜTLÜDERE KÖYÜ SEKİYAKA MAH. MUĞLA
- DEMİRCİLER HES (HYDRO ELECTRIC)
- İNCİRYAKA MAH. NO:37 DEMİRCİLER KÖYÜ KALE/DENİZLİ
- KAVAKÇALI HES (HYDRO ELECTRIC)
- KAVAKÇALI MAHALLESİ NO:163 ULA/MUĞLA
- GELİNKAYA HES (HYDRO ELECTRIC)
- GELİNKAYA KÖYÜ/ AZİZİYE ERZURUM
- SARAÇBENDİ HES (HYDRO ELECTRIC)
- ÇEPNİ YOLU ÜZERİ ÇEPNİGÜCÜ YEM FAB. YANI GEMEREK- SİVAS
- ÇAMLICA III HES (HYDRO ELECTRIC)
- ÇAVDARUŞAĞI KÖYÜ YAHYALI KAYSERİ
- DORUK HES (HYDRO ELECTRIC)
- KIZILTAŞ KÖYÜ YAVUZKEMAL HACIKÖY MAH. NO 41 DERELİ/GİRESUN
- YAĞMUR HES (HYDRO ELECTRIC)
- KAHRAMANLAR KÖYÜ DURMUŞLU MEVKİİ NO:38 SÜRMENE/TRABZON
- ÇALIKOBASI HES (HYDRO ELECTRIC)
- BULANCAK İLÇESİ TANDIR KÖYÜ GİRESUN
- DOĞANÇAY HES (HYDRO ELECTRIC)
- DOĞANÇAY KÖYÜ ÖRENCİK MAHALLESİ KÖY SOKAĞI NO:106 A-SANTRAL GEYVE SAKARYA

Hydroelectric Power Plant

- YEŞİLVADİ GES (SOLAR POWER PLANT)
- YENİKÖY MAH. ACIPAYAM DENİZLİ
- YAYSUN GES (SOLAR POWER PLANT)
- ZENGEN MAH. EREĞLİ
- SOLENTEGRE GES (SOLAR POWER PLANT)
- ELAZIĞ MERKEZ İLÇESİ ŞAHİNKAYA KÖYÜ HOLOŞNUT MAVKİ 110 ADA 21, 29, 487, 28, 31 NO LU PARSELLER
- AMASYA GES (SOLAR POWER PLANT)
- KUTU KÖYÜ BOYALI MEVKİİ MERKEZ AMASYA
- TOKAT GES (SOLAR POWER PLANT)
- KUŞUOTURAĞIKÖYÜ TURHAL TOKAT

Solar Power Plant

SGE N° 005M

Membro degli Accordi di Mutuo Riconoscimento EA, IAF e ILAC
Signatory of EA, IAF and ILAC Mutual Recognition Agreements

www.cisq.com

CISQ è la Federazione Italiana di Organismi di Certificazione dei sistemi di gestione aziendale.
CISQ is the Italian Federation of management system Certification Bodies.

0455CM_04_IT

Şekil 8- UNI CEI EN ISO 50001:2011 Enerji Yönetim Sistemi Sertifikası Eki

Raporlama dönemi sırasındaki çevre, sağlık ve güvenlik, işgücü ve sosyal hususların yönetimine ilişkin organizasyon yapısındaki herhangi bir değişikliği açıklayınız. Çevre, Sosyal ve İSG konularından sorumlu personel sayısını belirtiniz.

Akfen Holding üzerinden alınan İnsan Kaynakları hizmeti 2019 yılında Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. bünyesinde İnsan Kaynakları departmanı kurularak yürütülmeye başlanılmıştır. Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. Çevre-sosyal yönetim sistemi organizasyon şeması Şekil 9’da verilmiştir.

Merkezde çevre, sosyal, İSG ve İnsan Kaynakları uygulamaları için 8 uzman personel görev yapmaktadır.

Şekil 9- Çevre-Sosyal Yönetim Sistemi Organizasyon Şeması

Şirket organizasyon şeması içinde; merkezde, işletmedeki projelerde ve inşaatlarda çevresel, sosyal, İSG ve biyoçeşitlilik uygulamalarını yapmak ve kontrol etmek amacıyla konularında yetkin ve deneyimli personeller çalışmaktadır.

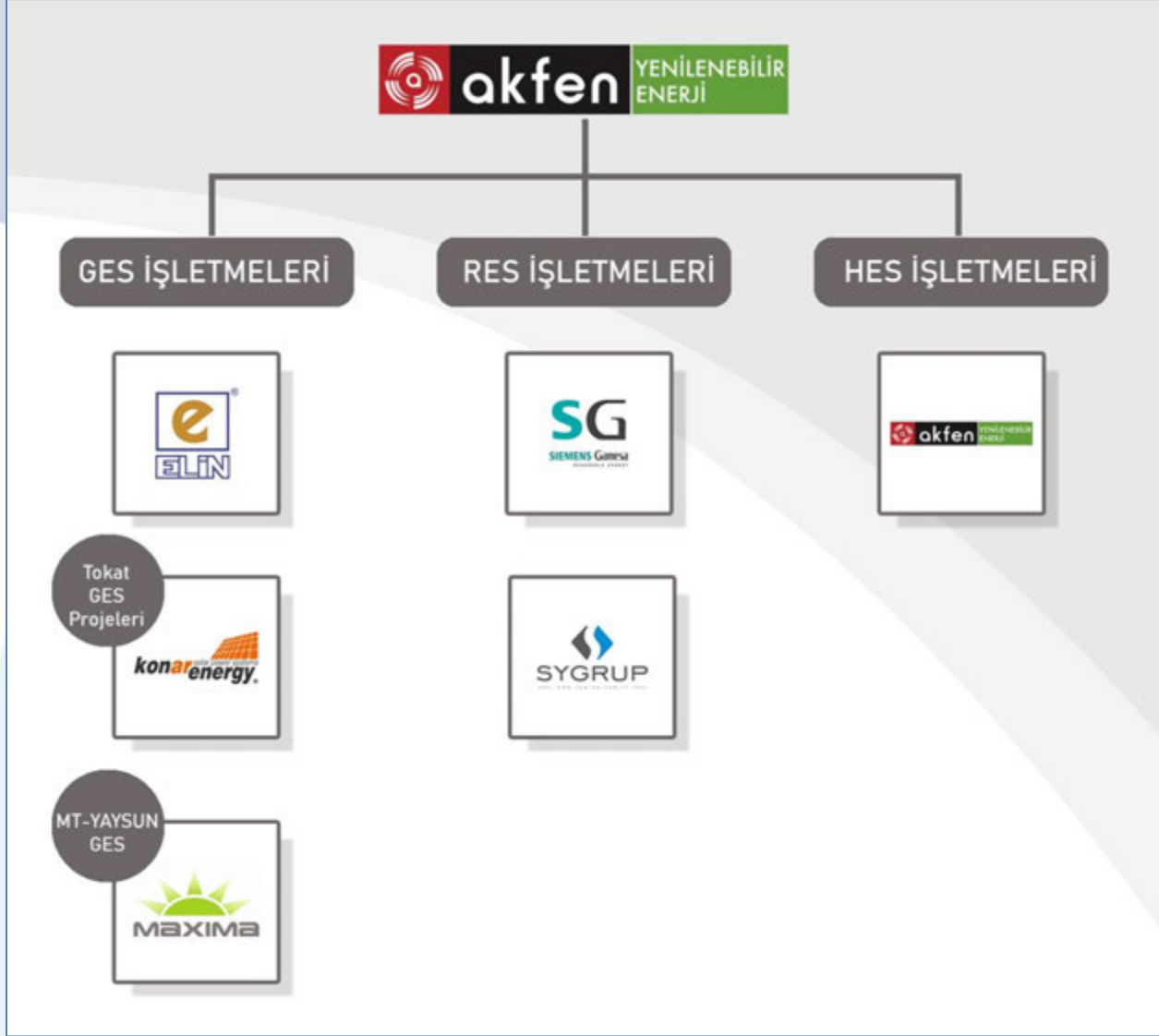
Tüm projelerde, 6331 sayılı İSG kanunu ile 2872 sayılı Çevre Kanunu gerekleri yerine getirilmiş olup, yasal süresinde İSG uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli atamaları yapılmıştır. Bunun yanında konusunda deneyimli ve yetkin personellerden oluşan çevre, iş sağlığı ve güvenliği, kalite yönetim sistemleri ve sosyal danışmanlar ile akademisyenlerden de hizmet alınmıştır.

İşletmelerden HES işletmelerinin tamamını Akfen kendi personeli ile işletmekte ve bakımını yapmaktadır.

GES - RES işletme ve bakımları ise taşeron firmalar aracılığı ile yapılmaktadır. Taşeronlar tarafından GES projelerinden MT GES ve Yaysun GES işletmelerini ve bakımını Maxima Enerji, Tokat GES işletmesini ve bakımını Konar Enerji A.Ş., diğer tüm GES işletmelerinin işletme ve bakımını Elin A.Ş yürütmektedir.

RES işletmelerinin işletmesi SY Enerji Yatırım A.Ş., bakımları ise Siemens Gamesa tarafından yapılmaktadır. Akfen olarak tüm işletmelere işletme müdürleri atanmıştır. Tüm taşeronlar gerek Akfen Yenilenebilir A.Ş. tarafından, gerekse ilgili danışmanlar (OSGB, Çevre ve İş Sağlığı Güvenliği, Biyolojik izlemeler vb.) tarafından incelenmektedir. İşletme ve bakım faaliyetlerinin yönetimi Şekil 10'da verilmiştir.

Şekil 10- İşletme ve Bakım Faaliyetleri Yönetimi

2019 yılı içerisinde; merkez, işletmeler ve inşaatlarda çalışan çevre ve İSG uzmanı toplam sayısı 32, sosyal uzman sayısı 4'dür. İşletmelerde ve inşaatlarda Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinden hizmet alınarak atanmış işyeri hekimi toplam sayısı 34, diğer sağlık personeli toplam sayısı da 34'dür. Rapor döneminde merkez, işletmeler ve inşaatlarda çevre-sosyal-İSG konusunda ayrıca danışmanlık hizmeti de alınmıştır.

Hizmet alınan danışman sayısı toplamı 33'tür. Projeler ile ilgili biyolojik çeşitlilik konusunda akademisyenlere ve uzmanlara çalışmalar yaptırılmış ve raporlar hazırlanmıştır. Biyolojik çeşitlilik çalışmalarında toplam 24 akademisyen ve uzman görev almıştır. 2019 yılında çevre-sosyal-İSG ve biyolojik çeşitlilik konularında toplam 162 kişi görev almıştır.

2019 yılında inşaat ve işletmeler için Çevre, Sosyal, İSG, Kalite ve Biyolojik çalışmalar konusunda aşağıdaki firma ve akademisyenlerden destek alınmıştır.

UZMAN FİRMALAR	VERDİĞİ HİZMETLER
-IMOLINE -ATLASCERT -ARMA -SELİN -ENVA	-İSG -Kalite Yönetim Sistemleri -Çevre, İSG, Sosyal Uygunluk -Çevre, İSG, Biyolojik Çeşitlilik -Çevre, Biyolojik Çeşitlilik
UZMAN BİYOLOGLAR	VERDİĞİ HİZMETLER
-Şakir Önder Özkurt -Haşim Altınözlü -Kerem Ali Boyla -Okan Ürker -Ö. Gencay Çelemlı -Cenk Polat -Caner Gönel -Merve Yıldızbaş -İlker Özek -S. Kenan Çüngür -Ayşegül İliker	-Fauna ve Yarasa İzleme -Flora izleme ve tohum taşıma-ekim-dikim -Biyolojik Çeşitlilik, Ekosistem -Flora izleme -Fauna (Arıcılık faaliyetleri proj.yürütme) -Fauna izleme ve Kuş Gözlem -Fauna izleme ve Kuş Gözlem -Fauna izleme ve Kuş Gözlem -Fauna izleme ve Kuş Gözlem -Fauna izleme ve Kuş Gözlem -Fauna izleme ve Kuş Gözlem

Rapor döneminde proje türü, aşaması ve uzmanlık alanlarına göre görev alan personel sayılarının dağılımı Tablo 5’de verilmiştir.

Proje	Aşama	Uzmanlık Alanları							TOPLAM
		Çevre ve İSG Uzmanı	Sosyal Uzman	İşyeri Hekimi	Diğer Sağlık Personeli	Çevre-Sosyal-İSG Danışmanı	Biyolog Akademisyen ve Uzman	İnsan Kaynakları Uzmanı	
MERKEZ	İşletme	3	4	1	1	10	-	1	20
RES	İşletme	2	-	4	4	2	9	-	21
RES	İnşaat	2	-	4	4	2	9	-	21
GES	İşletme	9	-	10	10	7	2	-	38
GES	İnşaat	2	-	1	1	6	2	-	12
HES	İşletme	13	-	13	13	2	2	-	43
HES	İnşaat	1	-	1	1	4	-	-	7
TOPLAM		32	4	34	34	33	24	1	162

Tablo 5- Çevre, Sosyal, İSG, Biyolojik Çeşitlilik Konularında Görev Alan Personel Dağılımı

Personele sağlanan çevresel, sosyal, sağlık ve güvenliğe ilişkin eğitimin seviyesini açıklayınız. Konuların listesini, eğitim saatlerinin sayısını ve katılımcı sayısını içeren eki sununuz.

Şirkette çalışan tüm personele 2019 yılı içinde çevre sosyal, sağlık ve güvenlik, enerji verimliliği konularında ortalama 830 kişiye 34363 dakika genel bilinçlendirme eğitimleri verilmiştir (Bkz. Tablo-6). Bunun dışında personele yaptıkları işin özelliklerine uygun olarak, yapacakları uygulamalar ve ilgili güvenlik önlemleri konularında özel eğitimler de verilmiştir. Eğitim konuları ulusal mevzuat gereklerine ve IFC-EBRD standartlarına göre belirlenmiştir. Bunun dışında ISO 9001 Kalite, ISO 14001 Çevre, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği ve ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemleri tanıtım ve uygulama eğitimleri de verilmiştir. Şirket merkezindeki, işletmedeki santrallerdeki personele ve inşaat şantiyelerindeki yüklenici personeline Tablo 6’da belirtilen konularda ve sürede çevre, sosyal, sağlık ve güvenlik eğitimleri verilmiş olup, bunlara ait eğitim kayıtları Ek-1’de verilmiştir.

AKFEN YENİLENEBİLİR ENERJİ 2019 YILI EĞİTİMLERİ				
Sıra No	Proje Adı	Eğitim Konuları Çevre , İSG, Ekosistem	Eğitimin Süresi (Dakika)	Eğitime Katılan Personel Sayısı Ortalama
1.	OTLUCA HES	✓	1625	21
2.	SIRMA HES	✓	1020	8
3.	SEKİYAKA HES	✓	1500	9
4.	DEMİRCİLER HES	✓	1260	10
5.	KAVAKÇALI HES	✓	1380	12
6.	GELİNKAYA HES	✓	1260	7
7.	SARAÇBENDİ HES	✓	1080	16
8.	ÇAMLICA III HES	✓	1320	14
9.	DORUK HES	✓	120	8
10.	YAĞMUR HES	✓	1980	12
11.	DOĞANÇAY HES	✓	1080	21
12.	ÇALIKOBASI HES	✓	1740	15
13.	ÇİÇEKLİ HES-İNŞAAT	✓	420	16
14.	ÇİÇEKLİ HES-İŞLETME	✓	120	8
15.	SOLENTGRE GES	✓	120`	2
16.	AKFEN YENİLENEBİLİR GES	✓	120	3
17.	DENİZLİ GES PROJELERİ	✓	120	3
18.	AMASYA GES PROJELERİ	✓	840	6
19.	TOKAT GES PROJELERİ	✓	720	5
20.	ME-SE GES	✓	1200	6
21.	MT GES	✓	0	0
22.	YAYSUN GES	✓	1200	5
23.	OMİCRON ERCİŞ GES	✓	120	3
24.	OMİCRON ENGİL 208 GES	✓	120	3
25.	PSI ENGİL 207 GES-İNŞAAT	✓	3903	65
26.	PSI ENGİL 207 GES-İŞLETME	✓	120	3
27.	HASANOBA RES-İNŞAAT	✓	5280	100
28.	KOCALAR RES-İNŞAAT	✓	360	150
29.	ÜÇPINAR RES-İNŞAAT	✓	1900	150
30.	DENİZLİ RES-İNŞAAT	✓	1195	100
31.	RES PROJELERİ İŞLETME	✓	1140	9
32.	AKFEN MERKEZ	✓	120	40
		TOPLAM	34363	830

Tablo 6- 2019 Yılı Eğitimleri

2019 yılında inşaat ve işletmelerde verilen eğitimlerden örnek fotoğraflar Fotoğraf 26'dan 33'e kadar verilmiştir.

Amasya Boyalı GES

Tokat Kuşoturağı GES

Fotoğraf 26- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler

Omicron Erciş GES, Omicron Engil 208 GES

MT-Yaysun GES

Fotoğraf 27- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler

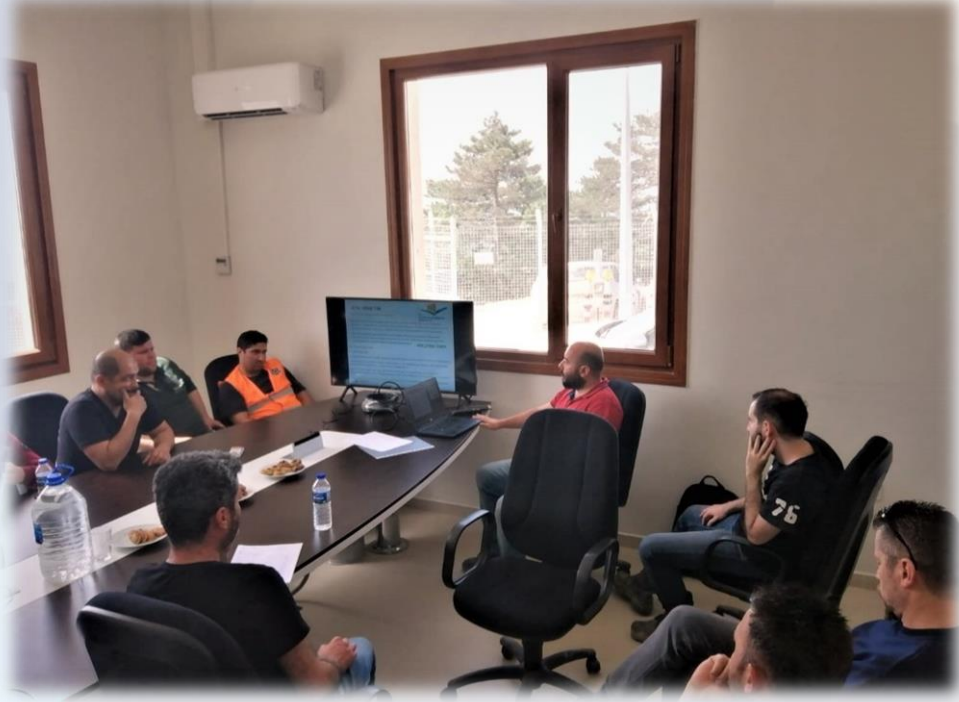

Saraçbendi HES

Hasanoba RES İnşaat

Fotoğraf 28- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler

Üçpınar RES

Kocalar RES İnşaat

Fotoğraf 29- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler

Otluca HES

Çalıkobası HES

Fotoğraf 30-2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler

Van GES İşletmeleri

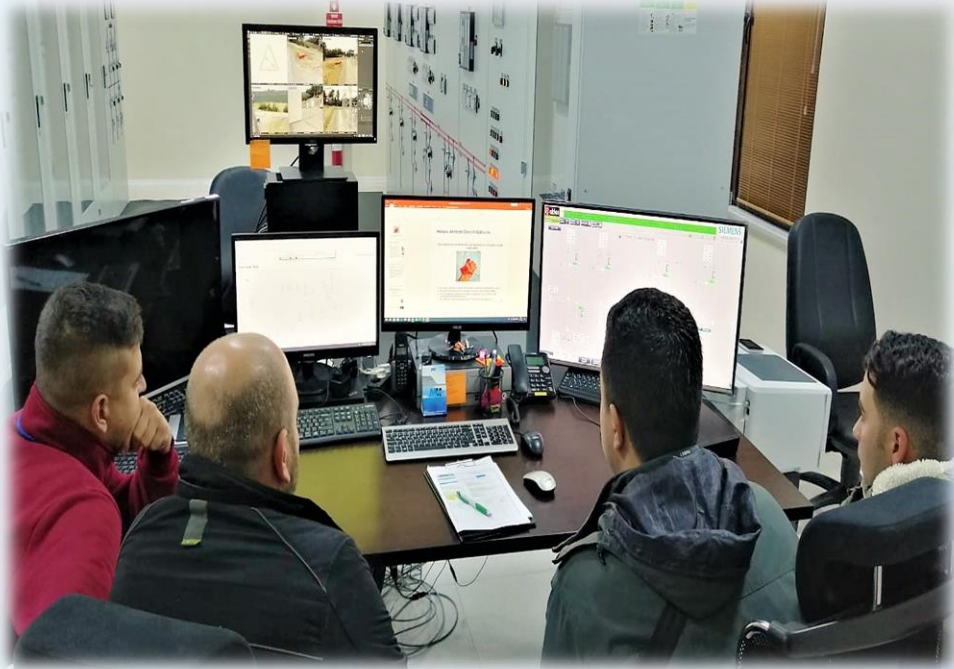

Kocalar RES

Fotoğraf 31- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler

Üçpınar RES

Hasanoba RES

Fotoğraf 32- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler

Sekiyaka HES

PSI Engil 207 GES İnşaat

Fotoğraf 33- 2019 Yılında Verilen Eğitimlerden Örnekler

Raporlama dönemi sırasında zarara neden olabilecek; yaralanma, ölüme ya da diğer sağlık sorunlarına yol açan, harici şahısların dikkatini çeken, projenin işgücü nüfusunu, komşu nüfusunu, kültürel varlıkları etkileyen ya da şirketiniz açısından sorumluluk oluşturan herhangi bir durumla karşılaştınız mı?

Evet Hayır

Ayrıntılı bilgi sununuz.

2019 yılı içinde inşaat şantiyelerinde Tablo 7’de verilen kazalar kayıt altına alınmıştır. Kaza raporları Ek-2’de verilmektedir.

Sıra No	Kazanın Olduğu İşletme/Şantiye Adı	Kaza Tarihi	Kazanın Olduğu Yer (Şantiye/İşletme İçinde Mi, Dışında Mı?)	Kaza Sonucu Oluşan Zarar			
				Yaralanma/ Sağlık Sorunu Yaşayan Kişi Sayısı	Ölü Sayısı	Maddi Zarar	Kültürel Varlıklara olan Etkiler
1	Hasanoba RES	18.07.2019	Şantiye içi, yumuşak doku zedelenmesi	1	-	YOK	YOK
2	Denizli RES	19.06.2019	Şantiye içi, trafik kazası	0	-	VAR	YOK
3	Hasanoba RES	27.06.2019	Şantiye içi, çelik sapanın yüze çarpması	1	-	YOK	YOK
4	Denizli RES	19.06.2019	Şantiye içi, mobil vinç çalışması sırasında pano düşmesi	2	-	YOK	YOK
5	Hasanoba RES	25.03.2019	Şantiye içi, el üstüne demir düşmesi	1	-	YOK	YOK
6	Üçpınar RES	04.03.2019	Şantiye içi, ayak üstüne el aleti düşmesi	1	-	YOK	YOK
7	Üçpınar RES	24.01.2019	Şantiye dışı, trafik kazası	1	1	VAR	YOK

Tablo 7- 2019 Yılı Kaza Verileri

24.01.2019 tarihinde, Üçpınar-Kocalar RES şantiyesinden Çanakkale Merkez istikametine ilerlemekte olan, Üçpınar RES şantiyesi personeli Soner Soylu'nun kullandığı araç ile karşı şeritte seyreden kamyoneti kullanan yerel yerleşim sakinlerinden Fahri Şen isimli sürücünün şerit ihlali yapması sonucu trafik kazası meydana gelmiştir. Fahri Şen ve aynı araçta bulunan eşi ile Soner Soylu kaza sonucu yaralanmış ve hastaneye kaldırılmıştır. Fahri Şen'in eşi hastanede hayatını kaybetmiştir. Soner Soylu ve Fahri Şen tedavilerinin bitmesinin ardından taburcu edilmişlerdir.

Kazanın oluşumunda Soner Soylu'nun kusurlu hal ve hareketlerinin olmadığı, yerel yerleşim sakinlerinden Fahri Şen'in karşı şeride geçmesinin sebep olduğu, Lapseki İlçe Jandarma Karakolu'nun hazırlamış olduğu "Kaza Tespit Tutanağı"nda yer almaktadır (Bkz. Ek 2)

Çevresel ya da sosyal hususlar konusunda sivil toplum kuruluşları (STK'lar), sivil toplum, yerel topluluklar ile süregelen herhangi bir kamuoyu görüşü ve bilgilendirmesi, ilişkisini ya da halkla ilişkiler girişimlerini açıklayınız.

- ❖ 2019 yılında Şirketimiz, 11-12 Nisan 2019 tarihlerindeki 10. Enerji Verimliliği Forum ve Fuarına katılmış, sektör temsilcileri ile bir araya gelinmiştir.
- ❖ Akfen Yenilenebilir Enerji, 2019 Türkiye Bonds&Loans Ödülleri'nde "En İyi İhracat Finansmanı Kredisi" ve "En İyi Doğal Kaynaklar Finans Kredisi" kategorisinde ödüle layık görülmüştür (Bkz. Fotoğraf 34)
- ❖ RES projeleri için EBRD ile ESAP toplantısı gerçekleştirilmiştir (Bkz. Fotoğraf 35)
- ❖ EBRD Oryantasyon eğitim seminerine katılmıştır (Bkz. Fotoğraf 36).
- ❖ EMEA Finance tarafından düzenlenen EMEA Finance Project Finance Awards 2018'de prestijli bir ödülle taçlandı. Akfen'in Çanakkale ve Denizli'de yer alan toplam 275 MW gücündeki 4 rüzgar santrali projesi, Orta ve Doğu Avrupa'nın En İyi RES Proje Finansmanı ödülüne layık görülmüştü. Ödüller 12 Haziran 2019 tarihinde İngiltere'nin başkenti Londra'da düzenlenen EMEA Finance Project Finance Awards 2018 töreninde Akfen Yenilenebilir Enerji yetkililerine takdim edildi. Bu ödülün teslimi 2019 yılında gerçekleşti (Bkz. Fotoğraf 37)
- ❖ Uluslararası Enerji Ajansı-IEA Yenilenebilir Enerji 2019 Raporu (Renewables 2019) Türkiye lansmanı, 4.12.2019 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir (Bkz. Şekil 11). AKFEN lansmanın destekleyicileri arasında yer almaktadır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının, özellikle güneş enerjisinin önümüzdeki 5 yıl içindeki gelişiminin nasıl olacağı, hangi yenilenebilir teknolojilerin küresel enerji sektörünün merkezine oturacağı ve bölgesel dinamiklere ilişkin analizlerin bulunduğu rapor, aynı zamanda Türkiye'nin 2019-2024 döneminde yenilenebilir enerji planlarına da ışık tutmuştur.
- ❖ Fuar ve santrallerle ilgili olarak yapılan sosyal medya paylaşımlarından görüntüler Fotoğraf 38-39'da verilmektedir.

Fotoğraf 34- Türkiye Bonds&Loans Ödülleri

Fotoğraf 35- EBRD ile Yapılan RES Projeleri ESAP Toplantısı

Fotoğraf 36- EBRD Oryantasyon Eğitimi

iea
Uluslararası Enerji Ajansı
Yenilenebilir Enerji 2019 Raporu Türkiye Lansmanı

Destekleyenler

akfen YENİLENEBİLİR ENERJİ

Limak Enerji
Nispet Enerji

Smart Energy

Organizatör

solarbaba

CCCI 2019

Şekil 11-Uluslararası Enerji Ajansı-IEA Yenilenebilir Enerji 2019 Raporu (Renewables 2019) Türkiye lansmanı sosyal medya bilgilendirme görüntüleri

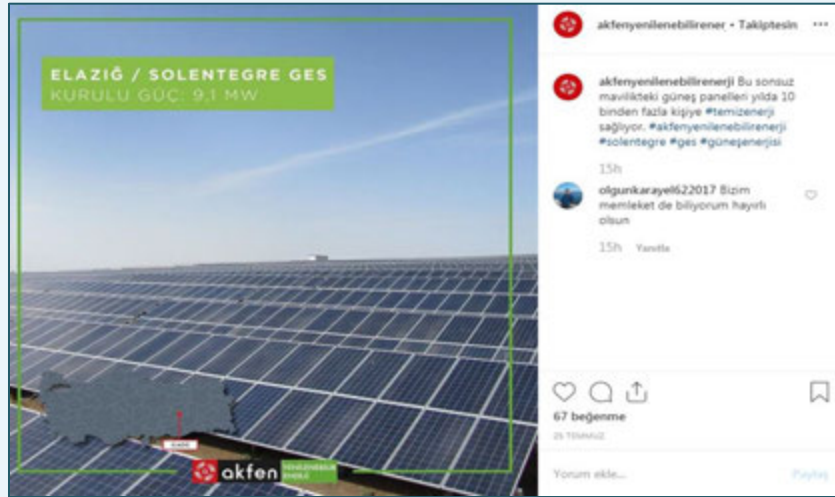

Fotoğraf 37- EMEA Finance Project Finance Awards Ödül Töreni

Fotoğraf 38- Sosyal Medya Paylaşımından Görüntüler

Fotoğraf 39- Sosyal Medya Paylaşımından Görüntüler

Şirket'in internet sayfasında (www.akfenren.com.tr) işletmedeki, inşa halindeki ve inşaat öncesi çalışmaların sürdüğü tüm projelerimiz hakkında bilgilerin yer aldığı teknik olmayan özetler yayınlanmaktadır.

Bu dönemde, Çiçekli HES, PSI Engil 207 GES, Hasanoba RES, Kocalar RES, Üçpınar RES, Denizli RES projelerinin inşaatları tamamlanmıştır. RES inşaatlarının Halkı bilgilendirme toplantıları 2018 yılında tamamlanmış ve toplantıya ait bilgiler 2018 yıllık gözetim raporunda verilmiştir. 2019 yılında sadece PSI Engil 207 GES inşaatı için halkı bilgilendirme toplantısı yapılmıştır (Bkz. Fotoğraf 40). Toplantı için projeyi tanıtıcı broşürler hazırlanarak, halka dağıtılmış ve gerekli bilgilendirme yapılmıştır (Bkz. Ek-7).

İnşaat öncesi, inşaat ve işletme dönemlerinde proje konusunda yöre halkına gerekli bilgiler verilmekte ve aynı zamanda sosyolojik çalışmalar yürütülmektedir. (Bkz. Fotoğraf 41-42)

Fotoğraf 40- Paydaş Görüşmeleri (RES Projeleri)

PSI Engil 207 GES İnşaat Sırasında Yapılan Halkı Bilgilendirme Toplantılarına Ait Görüntüler

ME-SE GES İşletmesi Halkı Bilgilendirme Toplantısı Toplantısı

Fotoğraf 41- Halkı Bilgilendirme Çalışmaları

Fotoğraf 42- RES Projeleri Halkı Bilgilendirme Çalışmaları

Çanakkale RES Projeleri kapsamında çalışan uzman Biyologların kuş gözlemlerinde çekmiş olduğu fotoğraflardan oluşan bir sergi düzenlenmiştir. Çanakkale'nin Kuşları adlı fotoğraf sergisi 5-10 Aralık 2019 tarihlerinde Çanakkale Belediyesi desteği ile Çanakkale Kent Müzesinde sergilenmeye başlanmıştır.(Bkz. Fotoğraf -43)

FOTOĞRAF SERGİSİ

Çanakkale'nin Kuşları

Ekosistemimizin vazgeçilmez bir halkası olan kanatlı dostlarımızı farkı bir açıdan görmek ve tanımak ister misiniz?

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Uysal Yaban Hayat Fotoğrafçısı Cenk Polat

Katkıda Bulunanlar

Alper Tükel - Bora Yetimoğlu - Caner Gönel - Ertuğrul Birel - İnanç Sevim
Mehmet Kiran - Necla Çetin - Simge Kutlubay - Yakut Can Aşıkoglu

5-10 Aralık 2019
Açılış **5 Aralık** Saat **18.00** Yer **Çanakkale Kent Müzesi ve Arşivi**

ÇANAKKALE BELEDİYESİ

Çanakkale'nin Kuşları Fotoğraf Sergisi tanıtım broşürü

Fotoğraf 43- Çanakkale'nin Kuşları Fotoğraf Sergisi

Paydaşlarımızla proje süreçlerinin her kademesinde iyi ilişkiler kurmak ve karşılıklı bilgi alışverişi yaparak; çalışmalarımızı iyi niyet çerçevesinde yürütmek, başlıca hedefimizdir. 2019 yılı içerisinde projelerimizin bulunduğu bölgelerde yaptığımız sosyal yardımlar Tablo 8’de yer almaktadır.

İşletme	Yapılan Sosyal Yardım
SIRMA HES	Bozdoğan Anadolu Lisesine maddi destek verilmiştir.
DEMİRCİLER HES	Kale Çamlıca İlkokuluna maddi destek verilmiştir.
OTLUCA HES	- Boğuntu köyünde evi yanan bir kişinin evinin tadilatında destek verilmiştir. - Çaltıbükü köyü yayla yolunun yapımı için destek verilmiştir. - Kıbrıs İlköğretim okulunun altyapısına destek verilmiştir.
SARAÇBENDİ HES	- Proje yarışmasına katılan Atatürk Lisesi’nin ihtiyacı olan malzemelerin alımı için maddi destek verilmiştir. - Gemerek ilçe Milli Eğitim Müdürlüğüne maddi destek verilmiştir.
ÇAMLICA III HES	Balcıçakırı Camii tadilatı için maddi destek verilmiştir.
YAĞMUR HES	- Yerel halktan ihtiyaç sahibi olan kişinin cenaze masrafları karşılanmıştır. - Fidanlı mahallesine kaymakamlık voleybol turnuvası için forma yaptırılmıştır. - Trabzon TEİAŞ 14. Bölge Müdürlüğü Curling takımına forma yaptırılmıştır. - Köprübaşı çok programlı lise binasına tadilat desteği verilmiştir.
KAVAKÇALI HES	- Kavakçalı köyü muhtarlığı köy futbol takımına 22 adet forma yaptırılmıştır. - Balcılar köyü muhtarlığına, sosyal çalışmalar için maddi destek verilmiştir. - Karaböğürtlen karakol binası için tadilat yardımı yapılmıştır.
GELİNKAYA HES	Gelinkaya köyü köy tüzel kişiliğine kamu yararına kullanılmak üzere maddi destek verilmiştir.
SEKİYAKA HES	Seydikemer Belediyesi’ne Söğütlüdere Mahallesinde kullanılmak üzere maddi destek verilmiştir.
DORUK HES	- Kızıldaş Köyü Hacıköy mahallesi yolu üzerindeki taş duvar yapımı ile tüm mahallelerin kar küreme işi için iş makinası verilmiştir. - Kızıldaş Köyü Tüzel Kişiliği Kızıldaş Köyü mahalle yollarının ıslahı ve temizliği amacıyla iş makinası ile maddi destek verilmiştir. - Kızıldaş Köyü Tüzel Kişiliği bünyesinde kullanılmak üzere köy muhtarlık odası mobilya alımı yapılmıştır. - Kızıldaş Köyü Tüzel Kişiliği’nde müdahil olduğu vakıf arazileri mülkiyeti davasında mahkeme masraflarının karşılanması konusunda destek verilmiştir. - Kızıldaş Köyü Tüzel Kişiliği bünyesinde Kızıldaş Köyü yayla ve mahalle yollarının ıslahı ve temizliği konusunda destek verilmiştir. - Karınca Köyü Tüzel Kişiliği bünyesinde yapılan Karınca Köyü ile Sağrak Gölü Şenliklerine maddi destek verilmiştir. - Tepeköy köy içme suyu hattı çalışmalarında kullanılmak üzere Tepeköy muhtarlığına 600 metre uzunluğunda su borusu temin edilmiştir.
DOĞANÇAY HES	- Kızılkaya İlköğretim Okulu tel çiti yaptırılmıştır. - Karaçam İlköğretim okulu spor salonu inşaatına destek sağlanmıştır - Boğazköy Muhtarlığı dergisi için reklam giderleri karşılanmıştır. - Geyve ve Doğançay Jandarma komutanlıklarına bina tadilat için malzemeleri temin edilmiştir.
ÇALIKOBASI HES	Kovanlık Jandarma karakoluna malzeme tedarik edilmiştir.
ÇİÇEKLİ HES	Köy Tüzel kişiliği sosyal tesislerine maddi destek verilmiştir.
DENİZLİ GES PROJELERİ- Lisanssız	Denizli Bilim ve Sanat Merkezi atölyelerinde kullanılmak üzere bilim setleri temin edilmiştir.
SOLENTEGRE GES	Şahinkaya Köy Tüzel Kişiliğine maddi destek verilmiştir.
AMASYA BOYALI GES	Kutu Köyüne muhtarlık binası ve köy odası yapılmış, muhtarlık binası açılışında

İşletme	Yapılan Sosyal Yardım
PROJELERİ-Lisanssız	yemekli bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Yöre halkından ihtiyacı olan bir öğretmene ameliyat için maddi destek verilmiştir.
TOKAT KUŞOTURAĞI GES PROJELERİ-Lisanssız	Kuşoturacı köyü sosyal ihtiyaçların karşılanması için maddi destek verilmiştir.
OMICRON ENGİL 208 GES	- Edremit Belediyesine 300 adet fidan alınmıştır. - Edremit Uzay Gözlem Evine destek sağlanmıştır. - Edremit belediyesi ile birlikte yöre halkına kültürel birliktelik yemeği organizasyonu sağlanmıştır. - Kıyıcak mahallesi ihtiyaç sahiplerine erzak desteği sağlanmıştır. - Kıyıcak mahallesi gasilhane yapımında inşaat malzemesi temin edilmiştir.
OMICRON ERCİŞ GES	- Kıyıcak Köyü sakinleri tarafından gelen istekler doğrultusunda çeşitli zamanlarda iş makinası temin edilmiştir. - Edremit İlçe Jandarma Komutanlığına büro malzemesi temin edilmiştir. - Kıyıcak İlkokulunun tadilatı yapılmıştır.
PSI ENGİL 207 GES	- Bakımlı mahallesi köy okulu tadilatı ve spor tesisleri yapılmıştır. - Edremit Uzay gözlem evi yapımına destek verilmiştir. - Yöre halkına gıda desteği sağlanmıştır. - Edremit Jandarma lojmanları için sosyal tesisler yapılmıştır. - Köy tüzel kişiliğine Yöre halkı hayvanlarının tohumlanması için 2 adet büyükbaş hayvan yardımı yapılmıştır. - Edremit İlçesi Jandarma Sosyal Tesisleri Yapımı desteği verilmiştir. - Bakımlı mahallesi ihtiyaç sahiplerine erzak desteği sağlanmıştır. - Bakımlı mahallesi ilkokuluna akıllı tahta alınmıştır. - Bakımlı mahallesine Cenaze aracı alınıp, hibe edilmiştir. - Bakımlı mahallesi taziye evine masa ve sandalye alınmıştır.
ME-SE GES	Köy Sosyal Tesislerinin tadilatı ve çocuk parkı yapılmıştır.
MT GES	GES Sahaları, keçi çiftlikleri ve meyve bahçelerine giden yolda bulunan kırık menfezler (3 adet) değiştirilmiş, yol düzenlenmesi yapılmıştır.
YAYSUN GES	İşletmelerin çevresindeki arazilerde tarım yapanlardan arta kalan sera atıkları, poşetler ve cam şişeler toplanarak temizlik yapılmıştır.
HASANOBA RES	- Erenköy köyü tüzel kişiliğe altyapı ve eksiklikler için malzeme ve maddi destek verilmiştir. - Erenköy Köyüne sandalye ve masalar alınmıştır. - Yerel futbol takımına maddi destek verilmiştir.
ÜÇPINAR RES ve KOCALAR RES	- Üçpınar ve Harmancık köyleri için içme suyu depoları inşaa edilmiştir. - Üçpınar köyü yolunda kare kilitli parke yapılmış ve Kültür Sanat festivallerine destek sağlanmıştır. - Üçpınar köyü mezarlığı tel çit düzenlemesi ve 20 km asfalt yol revizyonu çalışması yapılmıştır.
DENİZLİ RES	- Ataköy Mahallesindeki sosyal tesisin tadilatı ve rehabilitasyonu yapılmıştır. - Ataköy Mahallesindeki okula ve Karacasu Belediyesi'ne festival için destek verilmiştir. - Ataköy sosyal aktiviteleri için masa alımı yapılmıştır. - Dikmen Kekik Balı "Coğrafi Endikasyon Kayıt Projesi"nin uygulanması. Akfen, Denizli RES Sosyal Sorumluluk Programı kapsamında Dikmen ve Yeniköy mahalleleri için Dikmen Kekik Balı Coğrafi Endikasyon Tescil Projesi'ne sponsor olunmuştur.

Tablo 8- 2019 Yılında Sosyal Sorumluluk Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Şirket tarafından gerçekleştirilen sosyal yardımlar ile ilgili medyada yer alan haberlere örnek yerel gazete kupürleri Fotoğraf 44-45-46'da, sosyal çalışmaları gösterir fotoğraflar ise Fotoğraf 47-48-49'da verilmiştir.

“VAN'IN EKONOMİ DOSTU AKFEN”

06.08.2019

Van'da 30 mw lık bir GES projesini hayata geçiren Akfen Yenilenebilir Enerji, sosyal sorumluluk projesi kapsamında, geçen yıl olduğu gibi bu yılda Edremit ilçesi Bakımlı Mahallesi'nde bulunan bir okulda onarım çalışması ve spor tesisleri oluşturdu.

Van'ın Edremit İlçesi Kıyıcak Mahallesi ve Bakımlı Mahallesi üst kotlarında yaklaşık 80. 000 insanın elektrik ihtiyacını karşılayabilecek 30 megavatlık güneş enerji sistemleri kuran Akfen Yenilenebilir Enerji, sosyal sorumluluk projesi kapsamında Bakımlı İlkokulunun tüm tadilat işlemlerini gerçekleştirdi. Edremit ilçesi Bakımlı İlkokulunun zamanla eskimesi sonucu çocuklara olan hassas duyarlılığını göz önünde bulunduran Akfen, okulun tüm ısınma, tesisat, kapı, pencere, boya tadilat işlemlerini gerçekleştirildi. Okul bahçesinde çocukların hem hafta içi hem hafta sonu eğlenebilecekleri spor kompleksinde ise çoğu okulda olmayan çim futbol sahası, basketbol sahası ve peyzaj işlemleri gerçekleştirildi.

AKFEN'İN HEDEFİ 1000 MW'LİK ENERJİ

Yapılan bakım, onarım ve diğer çalışmalarla ilgili okulda gerçekleştirilen açılışta konuşan Akfen Yenilenebilir Enerji Çevre Yönetimi ve Halkla İlişkiler Müdür Yardımcısı Burak Solmaz, Tüm Türkiye de proje ürettiklerini söyledi. Solmaz şunları söyledi: “Bugün burada, güneşin batmadığı şehir anlamına gelen Tuşba'da böyle bir organizasyonda sizlerle birlikte olmanın verdiği mutlulukla selamlarımı saygılarımı iletiyorum. 2020'ye kadar yerli ve yenilenebilir kaynaklardan 1000 MW'lık enerji üretim santrali portföyüne ulaşmayı hedefleyen Akfen Yenilenebilir Enerji yatırımlarına ara vermeden devam etmektedir.”

İNSAN DOSTU ENERJİ

Solmaz, “Edremit İlçesi'nde 3 adet GES projesini sizlerin de katkıları ve misafirperverliği ile 1,5 yılda tamamladık. 3 güneş enerji santraliyle 80 bin kişinin yıllık enerji ihtiyacını karşılayacak olan bu santraller bu yöredeki dışa bağımlı enerji ihtiyacını engelleyecektir. Herhangi bir zararı olmayan bu santraller doğaya ve insana dost olan enerji yatırımlarıdır. Bu bölgede, bu güzel şehir olan Van'da elimizden geldiği kadarı ile kamu yararına yönelik sosyal çalışmalarda gerçekleştirdik. Edremit ilçesinde, Kıyıcak ve Bakımlı Köylerinde paydaşlarımızla birlikte birçok sosyal projeye imza attık. Tüm bu sosyal yardımlarımızın toplam tutarı 1 milyon 250 bin liradır. Bu kapsamda ana yüklenicimiz Elin İnşaat firmasına da teşekkürlerimi sunuyorum. Onlarda bu kapsamda elinden geleni yaptı.” Dedi.

Fotoğraf 44- Van GES İşletmeleri için Yapılan Sosyal Desteklere Ait Medyada Çıkan Haber

“Akfen’den Köye Doğan Güneş” 30.06.2019

Amasya İli Kutu Köyü mevkiinde yaklaşık 60.000 insanın elektrik ihtiyacını karşılayabilecek 11,2 megavatlık güneş enerji sistemleri kuran Akfen Yenilenebilir Enerji, sosyal sorumluluk projeleri kapsamında Kutu Köyüne toplumun çok yönlü aktivitelerde kullanması amacıyla sosyal tesis kazandırdı.

Kutu köyünde insanların toplantı yapabileceği, muhtarlık binası olarak kullanılabileceği, düğün cenaze bayram gibi toplumsal kültürel anlarda insanların ortak kullanımına açık olacak bu sosyal tesis ile köyün ihtiyacı olan bir eksiklik giderilmiş oldu.

Yemek organizasyonu sonrasında açılış programında konuşma yapan Akfen Yenilenebilir Enerji Çevre Yönetimi ve Halkla İlişkiler Müdür Yardımcısı Burak Solmaz, gazetemize değerlendirmelerde bulunarak Akfen Yenilenebilir Enerji hakkında bilgiler verdi.

“Türkiye’de Çanakkale’den Van’a, Giresun’dan Mersin’e kadar birçok bölgede HES, RES ve GES yatırımları olmak üzere yenilenebilir enerji konusunda birçok bölgede hem yenilenebilir enerji santrallerinin inşaatlarını sürdürmekte hem de işletmede olan santrallerimizin üretim çalışmalarını yönetmekteyiz. Tamamen yenilenebilir enerji konusunda faaliyet gösteren Akfen Yenilenebilir Enerji, 1000 mw toplam kurulu güç hedefine ulaşma doğrultusunda emin adımlarla ilerleyecek ve ülke ekonomisine katkı sağlamayı sürdürecektir.

Bugün burada Kutu Köyü vatandaşları ile güzel bir bilgilendirme toplantısı ve açılış organizasyonu gerçekleştirdik. Sağolsunlar bizlere her zaman ev sahipliği yaptılar Bizler de onlara komşu olarak elimizden geldiği kadarı ile kamu ortak kullanımına destek olmaya çalışıyoruz. . Buğra BOLAT muhtarımızın gayretleri ve çabaları ile sosyal projeler üreterek paydaşlarımızın hayatlarında yer almaya çalışıyoruz. İnsanı yaşat ki toplum yaşasın mantığı ile karınca kararınca faydalı işler yürütmek için tüm çabamızla paydaşlarımız ile birlikte toplum yararına işler yapmaya devam edeceğiz.....dedi....

Fotoğraf 45- Amasya Boyalı GES İşletmesi için Yapılan Sosyal Desteklere Ait Medyada Çıkan Haber

SarayMedya

“Akfen’den Karatepe’ye destek” 30.06.2019

Sarayönü’ne bağlı Karatepe mahallesinde yaklaşık 60 bin insanın elektrik ihtiyacını karşılayabilecek 12,10 megavatlık güneş enerji sistemleri kuran Akfen Yenilenebilir Enerji, sosyal sorumluluk projeleri kapsamında Karatepe Mahallesinde sosyal tesis düzenlemelerinde bulundu.

Eski muhtarlık binası etrafında yapılan çevre düzenlemesi ve çocuk oyun alanı ile insanların ortak kullanımına açık olan bu sosyal tesis ile bir eksiklik giderilmiş oldu.

Yapılan bu düzenlemelerle ilgili gerçekleştirilen kahvaltı organizasyonunda mahalle sakinleri bir araya geldi. Programda konuşan Akfen Yenilenebilir Enerji Çevre Yönetimi ve Halkla İlişkiler Müdür Yardımcısı Burak Solmaz, Akfen Yenilenebilir Enerji hakkında bilgiler verdi.

Solmaz, yaptığı açıklamada, “Türkiye’de Çanakkale’den Van’a, Giresun’dan Mersin’e kadar birçok bölgede HES, RES ve GES yatırımları olmak üzere yenilenebilir enerji konusunda birçok bölgede hem yenilenebilir enerji santrallerinin inşaatlarını sürdürmekte hem de işletmede olan santrallerimizin üretim çalışmalarını yönetmekteyiz. Tamamen yenilenebilir enerji konusunda faaliyet gösteren Akfen Yenilenebilir Enerji, 1000 mw toplam kurulu güç hedefine ulaşma doğrultusunda emin adımlarla ilerleyecek ve ülke ekonomisine katkı sağlamayı sürdürecektir.” dedi

Çeşitli konularda mahalle halkına destek olduklarını kaydeden Solmaz, “Komşu olarak elimizden geldiği kadarı ile kamu ortak kullanımına destek olmaya çalışıyoruz. Daha önce de TİKAV ile birlikte kadınlara yönelik sağlık konusunda eğitim etkinliği gerçekleştirmiştik. İbademin Eken muhtarımızın gayretleri ve çabaları ile sosyal projeler üretmek paydaşlarımızın hayatlarında yer almaya çalışıyoruz. İnsanı yaşat ki toplum yaşasın mantığı ile karınca kararınca faydalı işler yürütmek için tüm çabamızla paydaşlarımız ile birlikte toplum yararına işler yapmaya devam edeceğiz.” şeklinde konuştu.

Fotoğraf 46- ME-SE GES İşletmesi için Yapılan Sosyal Desteklere Ait Medyada Çıkan Haber

Karatepe Köyü Çocuk Parkı ve Sosyal Aktiviteler için Sosyal Aktivite Alanı - ME-SE GES

Üçpınar RES Kapsamında Yapılan Su Deposu

Edremit Uzay Gözlem Evi
Fotoğraf 47- Sosyal Destek Çalışmaları

Amasya Kutu Köyü Muhtarlık Binası Açılışı – Amasya Boyalı GES

Fotoğraf 48- Van GES Projeleri Kapsamında Yapılan Sosyal Yardımlar

Fotoğraf 49-Denizli RES Kapsamında Okul ve Ticaret Merkezinde Yapılan Tadilat Çalışmaları

TİKAV ÇALIŞMALARI;

Proje lokasyonlarımızdaki köyler için köy tüzel kişiliği yararına olacak sosyal yardımlar da gerçekleştirilmektedir. Proje alanlarında planlanan sosyal sorumluluk projeleri kapsamında Akfen Holding bünyesinde yer alan TİKAV ile birlikte paydaşlarımızla ortak hareket edilerek, 2019 yılı içinde **“Hijyen Sağlıktır Projesi”** başlatılmıştır. 2017 yılından 2019 yılına kadar her yıl TİKAV tarafından bir sosyal sorumluluk projesi geliştirilerek hayata geçirilmiştir. Bu projeler Şekil 12’de özetlenmiştir.

2017

TİKAV 2017 yılında "Evde Okullu Olduk" konulu sosyal sorumluluk projesi geliştirmiştir. TİKAV 2017 yılında ayrıca Türkiye Genç İşadamları Derneği (TÜGİAD) Ankara Şubesi iş birliği ile "Annem ve Ben Projesi" konulu bir sosyal sorumluluk projesi geliştirmiştir.

2018

TİKAV paydaşları ile beraber 2018 yılında, "Önce Sağlık" projesini yürütmüştür.

2019

Türkiye’de toplam 26 farklı lokasyonda aktif Güneş, Rüzgar ve Hidroelektrik Santral işletmesi bulunan Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. finansörlüğünde "Hijyen Sağlıktır Projesi" hayata geçirilmiştir.

Şekil 12- TİKAV 2017-2019 Yılları Arasındaki Sosyal Sorumluluk Projeleri

Akfen bünyesinde bulunan 26 farklı enerji santrali işletmesinin bulunduğu 23 lokasyondaki köyleri/mahalleleri kapsamaktadır. Bu kapsamda, kırsal bölgede yaşayan ve beden gücü ile çalışan kadınları, sağlıklı olarak yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan vücut ve besin hijyeni konularında bilinçlendirmek; ailenin temelini oluşturan kadınlar aracılığı ile aile üyelerine de bu alışkanlıkları kazandırmak amaçlanmaktadır. Ayrıca, kadınların sosyalleşmelerinin önünü açmak ve kendilerini alışkın oldukları alanın dışında yaratılan bir toplulukta ifade edebilmelerini sağlamak hedeflenmektedir. Bu çalışma ile daha sağlıklı bireylerin yetiştirilmesi ve ülkemizde yaygınlaştırılan sağlık hizmetlerinden halkın daha fazla faydalanmasını teşvik etmenin yanı sıra işletmelerin yerel yönetimler ve halk ile aralarında var olan ilişkiyi desteklemek de amaçlanmaktadır.

2019 Ocak ayında başlayan Proje’nin birinci dönemi Ocak-Şubat-Mart-Nisan-Mayıs aylarını; ikinci dönemi ise Eylül-Ekim-Kasım-Aralık aylarını kapsamaktadır. Proje, belirlenen aylarda, planlanan lokasyonların her birinde bir günlük etkinlikler şeklinde düzenlenmiştir. (Bkz. Fotoğraf 50 den Fotoğraf 57’ye kadar).

AMASYA GES

ÇALIKOBASI HES

Fotoğraf 50- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler

ÇAMLICA III HES

DORUK HES

Fotoğraf 51- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler

KAVAKÇALI HES

OTLUCA HES

Fotoğraf 52- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler

SARAÇBENDİ HES

SEKİYAKA HES

Fotoğraf 53-Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler

YAĞMUR HES

ME-SE GES

Fotoğraf 54- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler

MT GES - YAYSUN GES

PSI ENGİL GES

Fotoğraf 55- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler

OMICRON ENGİL 208 GES - OMICRON ERCİŞ GES

SOLENTGRE GES

Fotoğraf 56- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler

TOKAT GES

GELİNKAYA HES

Fotoğraf 57- Hijyen Sağlıktır Projesinden Görüntüler

Ç&S hususları hakkında raporlama dönemi sırasında uygulamaya geçirilen yeni inisiyatifleri ya da ilave yönetsel girişimleri kısaca açıklayınız (örneğin: Enerji/su tasarrufları, sürdürülebilirlik raporu, atık azaltımı vb.)

Akfen Holding üzerinden alınan İnsan Kaynakları hizmeti, 2019 yılında Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. bünyesinde İnsan Kaynakları departmanı kurularak yürütölmeye başlanılmıştır.

2019 yılında inşaatı tamamlanan GES işletmelerinde kendi enerjilerini karşılamak için off grid sistemi kurulmuştur.

ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ile ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi çalışmaları ve Şirket yönetiminin taahhüdü olan politikalar kapsamında Şirket merkezi ile işletme ve şantiyelerde enerji ve su tüketim miktarları kayıt altına alınarak izlenmektedir.

Kalite Yönetim Sistemleri kapsamında tasarruf ve verimli kullanım için tüketim eğilimleri dikkate alınarak önlemler ve aksiyonlar planlanmıştır. Atık yönetimi kapsamında atık ayrıştırma, depolama, taşıma ve bertarafı konularında ulusal mevzuata göre uygulamalar devam etmektedir. Atık miktarları, taşıma ve bertarafına ilişkin kayıtlar tutulmakta ve arşivlenmektedir. Personel çevre koruma konularında verilen eğitimlerle bu konularda bilinçlendirilmektedir.

GES ve RES projelerinde, Çevre-Sosyal-İSG konularında inşaat ve işletme dönemi denetimleri için danışmanlarla çalışılmıştır. Denetimlere ait örnek görüntüler aşağıda yer almaktadır (Bkz. Fotoğraf 59-60). Ayrıca tüm işletmeler için bölgesel atık bertaraf firması ile anlaşılmış olup, atıklar son noktaya gidene kadar takip edilmektedir.

2019 yılında inşaatı devam eden ve işletmeye geçen tüm GES ve RES tesislerinde tehlikeli ve tehlikesiz atık alanları oluşturulmuştur. GES işletmelerine yönelik ÇSYP,İSG plan ve alt planları hazırlanmıştır. GES ve RES işletmelerine ait ÇSYP ve İSG planlarından birer örnek Ek-14-15'de verilmiştir.

Tüm HES, GES ve RES işletmeleri için kamera sistemi ile tespit edilen fauna türlerinin kayda alınması ve oluşturulan kayıt formuna kaydedilmesi konusunda eğitim verilmiş ve talimat hazırlanmıştır. (Bkz Fotoğraf 58 ve Ek-3).

Ekosistem Değerlendirme raporlarında belirtilen önlemler alınarak, HES'lerin memba ve mansabındaki ekosistemlerin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirler alınmakta ve uygulamalar yapılmaktadır. Bu kapsamda uygulamaların durumunu tespit üzere regülatörlü HES'lerde balık geçidi, akım gözlem istasyonu, doğal hayat için dereye bırakılan can suyunun takibi, yeterliliği vb. konuları içeren kontroller gerçekleştirilmiştir.

RES projeleri GOLDER ve GES projeleri ARUP tarafından denetlenmiştir.

Denetimlere ait fotoğraflar aşağıda verilmiştir (Bkz. Fotoğraf 59-60-61-62-63-64).

MT-Yaysun GES - Dr. Ayşegül İliker

DENİZLİ RES - Prof. Dr. Şakir Önder Özkurt

Fotoğraf 58- İşletme ve Şantiyelerde Yapılan/Yaptırılan Ekosistem-Biyolojik-Çeşitlilik Denetimleri

PSİ Engil 207 GES İnşaatı Çevre-İSG Denetimleri

Boyalı ve Kuşoturağı GES İşletmeleri

Fotoğraf 59 : Çevre-İSG Denetimleri

MT GES - Yaysun GES İşletmeleri

Omicron Engil 208 GES - Omicron Erciş GES İşletmeleri

Fotoğraf 60- İşletme ve Şantiyelerde Yapılan/Yaptırılan Çevre-İSG Denetimleri

ARUP MT GES ve Yaysun GES Denetimi (26.06.2019)

ARUP MT GES ve Yaysun GES Denetimi (26.06.2019)

Fotoğraf 61- ARUP Denetimlerine ait fotoğraflar

Arup ME-SE GES Denetimi (27.06.2019)

Yöre Halkı ile Görüşmeleri (27.06.2019)

ARUP Van GES Projeleri Yöre Halkı ile Görüşmeleri (28.06.2019)

Fotoğraf 62- ARUP Uzmanları Denetimleri

Fotoğraf 63- GOLDER RES Projeleri Denetimleri

Ç&S Sorunlarına yönelik olarak şirketin aldığı yorumların ve/veya şikayetlerin sayısını ve türünü kısaca açıklayınız? Bunların kaçısı çözüldü ve kaçısı beklemede? (Lütfen şikayet çözme kaydını içeren bir tablo ekleyiniz)

Bu dönem içinde alınan iç ve dış şikayetler ile dava konusu olan sorunlara ilişkin bilgiler Tablo 9'da verilmiştir.

Şirket merkezi de dahil olmak üzere tüm inşaat ve işletmelerde şikayet mekanizması yürütülmektedir. Personel şikayetleri istek ve öneri kutuları merkezde ve işletmelerde yer almaktadır. Ayrıca kullanılan yazılımlar aracı ile de şikayet ve istekler iletilmektedir.

Tüm işletmelerde personel şikayetleri için bir istek ve öneri kutusu konulmuştur (Örnek öneri şikayet panosu Bkz. Fotoğraf 64). Şikayet Mekanizması iç şikayetler kadar dış şikayetleri de kapsamaktadır. Santrallerin ve inşaatların bulunduğu lokasyonlarda yaşayan yöre halkına şikayet mekanizması ve işleyişi hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Proje sahalarında bulunan yöre halkı ile etkin iletişim kurulmuştur.

Fotoğraf 64- Ramakkala, İç Şikayet ve Öneri Panosu

Şikayet/İhtilaf Tarihi	Şikayetçi	İç/Dış /Dava	Sorun	Çözüldü (E/H)	Girişilen Eylem	Kapatma Tarihi
2016	Ahmet H.Şenol	Dava	Tazminat (Kamulaştırmaz El Koymadan Kaynaklanan)	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mahkemesi 2016/277)	Devam ediyor
2016	Gürcan Yıldırım	Dava	Tazminat (Kamulaştırmaz El Koymadan Kaynaklanan)	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mahkemesi 2016/302 E)	Devam ediyor
2016	Ahmet Yıldırım	Dava	Tazminat (Kamulaştırmaz El Koymadan Kaynaklanan)	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mahkemesi 2016/305 E)	Devam ediyor
2016	Mehmet Nebi Karaca	Dava	Tazminat (Kamulaştırmaz El Koymadan Kaynaklanan)	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mahkemesi 2016/307 E)	Devam ediyor
03.05.2016	Gürcan Yıldırım	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde meydana gelen su taşması zararının tazmini amacıyla açılan dava	E	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2016/309)	Tamamlandı
2016	Feridun Önal Resmigül Önal Nimet Kırşan Ali Önal Serkan Önal	Dava	Tazminat (Kamulaştırmaz El Koymadan Kaynaklanan)	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mahkemesi 2016/612 E)	Devam ediyor
2016	Ömer Alkan	Dava	Tazminat (Kamulaştırmaz El Koymadan Kaynaklanan)	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mahkemesi 2016/644 E)	Devam ediyor
11.07.2016	Ayşe Köseoğlu vd.	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde meydana gelen zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. (2016/448)	Devam ediyor
01.12.2016	Salih Çakmak	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde meydana gelen zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2016/725)	Devam ediyor
01.12.2016	Dursun Ali Çakmak	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde meydana gelen zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2016/724)	Devam ediyor

Şikayet/İhtilaf Tarihi	Şikayetçi	İç/Dış /Dava	Sorun	Çözüldü (E/H)	Girişilen Eylem	Kapatma Tarihi
01.12.2016	Lütfü Güney	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde meydana gelen zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2016/726)	Devam ediyor
01.12.2016	Şaban Çakmak	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde meydana gelen zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2016/727)	Devam ediyor
2017	Nihat Karaca	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/650.)	Devam ediyor
2017	Nihat Karaca	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	E	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/651.)	Tamamlandı
04.12.2017	Nihat Karaca	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	E	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/653.)	Tamamlandı
04.12.2017	Nihat Karaca	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/652.)	Devam ediyor
04.12.2017	Nihat Karaca	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/650.)	Devam ediyor
04.12.2017	Erkan Alkan Fatma Işık Nazif Alkan Sevgi Alkan	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/649.)	Devam ediyor

Şikayet/İhtilaf Tarihi	Şikayetçi	İç/Dış /Dava	Sorun	Çözüldü (E/H)	Girişilen Eylem	Kapatma Tarihi
04.12.2017	Erkan Alkan Fatma Işık Nazif Alkan Sevgi Alkan	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Dava Açıldı (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/648.)	Devam ediyor
04.12.2017	Erkan Alkan Fatma Işık Nazif Alkan Sevgi Alkan	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/647.)	Devam ediyor
04.12.2017	Hanife Apaydın Kadir Sezer Sadettin Yılmaz	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/646.)	Devam ediyor
04.12.2017	Ahmet Şengül	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	E	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/645.)	Tamamlandı
2017	Yakup Şenol	Dava	Tazminat (Kamulaştırmaz El Koymadan Kaynaklanan)	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/686.)	Devam ediyor
14.12.2017	Feride Emel Atik	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	E	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/687.)	Tamamlandı
14.12.2017	Yakup Şenol	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	E	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2017/683.)	Tamamlandı
09.01.2018	İbrahim Ören Züleyha Koç	Dava	Davacıya ait gayrimenkulde su taşması nedeniyle oluşan zararın tazmini amacıyla açılan dava	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2018/17 E.)	Devam ediyor
2018	Celal Önal	Dava	Tazminat (Kamulaştırmaz El Koymadan Kaynaklanan)	E	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2018/161 E.)	Tamamlandı

Şikayet/İhtilaf Tarihi	Şikayetçi	İç/Dış /Dava	Sorun	Çözüldü (E/H)	Girişilen Eylem	Kapatma Tarihi
2018	Fadime Önal	Dava	Tazminat (Kamulaştırmaz El Koymadan Kaynaklanan)	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2018/210 E.)	Devam ediyor
2019	Ali Karaca ve Diğerleri	Dava	Delil Tespiti	H	Şikayetçi tarafından dava açılmıştır. (Geyve Asliye Hukuk Mah. 2019/4 D.)	Devam ediyor
08.02.2019	DSİ Genel Müdürlüğü	Dava	Ortak Tesis Kullanım Bedelinden kaynaklanan tazminat davası	H	Sırma HES projesi kapsamında DSİ ye ait olan regülatörü kullandığımız için regülatörün kısmi yapım bedelinin ödenmesi hakkında yürüyen dava ile ilgili olarak bahsekonu bedel şartlı olarak ödenmiştir. Dava süreci devam etmektedir.	Devam ediyor
11.07.2019	Mustafa Adıgüzel Süleyman Atay Cevdet Cankardeş Nevzat Yılmaz İbademin Eken Rifat Pehlivan Selahattin Polat Şenol Koca	Dava	İmar Planının İptali Davası	H	Me-Se GES projesinin İmar planının iptaline dair Konya Büyükşehir Belediyesine karşı açılan davada Akfen olarak Konya Büyükşehir Belediyesinin yanında davaya müdahil olunmuştur. Akfen tarafından davaya müdahil olunduktan sonra dava konusu imar planı ile ilgili olarak 2 profesör ve 1 doktor öğretim üyesinden oluşan heyetten projenin imar planında ve izinlerinde herhangi bir eksiklik bulunmadığına ilişkin "uzman raporu" alınmış ve söz konusu rapor dava dosyasına sunulmuş ve reddine karar verilmesi talep edilmiştir. Mahkeme tarafından şu an talepler değerlendirilmektedir.	Devam ediyor
04.01.2019	Erdoğan İmre	İç	Kış aylarında yolların temizlenmesi ve düzeltilmesi	E	Yollar manitou ve kepçe ile temizlendi.	07.01.2019
14.01.2019	Ramazan Kıyak	İç	Depodan ofise su pompalayan hidroforun sürekli bozulması	E	Hidrofor yenilendi.	27.01.2019
18.02.2019	Enes Sağlık	İç	Yaysun ofis tuvaletlerinin pis oluşu	E	Temizlik formu oluşturuldu ve düzenli temizlik yapıldı.	19.02.2019
02.03.2019	Ramazan Kopalal	İç	İş ayakkabılarının koku yapması	E	İş elbiseleri ve KKD firması değiştirildi.	11.10.2019

Şikayet/İhtilaf Tarihi	Şikayetçi	İç/Dış/Dava	Sorun	Çözüldü (E/H)	Girişilen Eylem	Kapatma Tarihi
11.03.2019	Tuncer Karaca	Dış	Döküm sahası yanı parsel çitlerine zarar verildi	E	Tamir edildi.	18.03.2019
13.03.2019	Tanınmış İnşaat çalışanı (İsimsiz)	İç	Kamp alanında konaklama binasında birinci katta merdiven korkuluğunun eksik olması	E	Bir hafta içerisinde eksik olan korkuluk tedarik edilip monte edildi.	20.03.2019
15.03.2019	Ümit Tezel	Dış	Köy içinden geçen araçların toz oluşturması	E	Arazöz kiralandı yollar da düzenli sulama yapılıyor.	19.03.2019
03.04.2019	Mehmet Akçay	Dış	HES 2 kuyruk suyu çıkışından gelen yağmur sularının kişinin tarlasına girmesi	E	Kanalın yanına taşmayı önlemek amacıyla siper yapıldı.	01.05.2019
09.04.2019	Orhan Ayyıldız	İç	İş elbisesinin yıkadıkça çekip küçülmesi	E	Personele yeni iş elbisesi verildi.	10.04.2019
10.04.2019	Tanınmış İnşaat çalışanı (İsimsiz)	İç	Yemekhanede yemeklerin çalışan sayısının artmasıyla yetmemesi	E	Yemek miktarı artırıldı.	18.04.2019
11.04.2019	İsimsiz	İç	İşletme önünden geçen özel araçların aşırı hız yapmaları sebebiyle taş fırlatmaları ve toz oluşumu	E	Bu araçların plakaları alınarak Jandarmaya bildirildi.	12.04.2019
12.04.2019	Hüseyin Dilek	Dış	Tavas yol ayrımından Ataköye olan 5km lik yolun bozuk olması	E	Köy yolları, Büyükşehir Belediyesi yükümlülüğündedir Yollar projenin tamamlanması sonrası Belediye tarafından düzenlenecektir.	01.10.2019
15.04.2019	Tanınmış İnşaat çalışanı (İsimsiz)	İç	Yemekhanede çok fazla sıra beklenmesi	E	Yemek saatlerinde düzenleme yapıldı.	02.05.2019
17.04.2019	Ataköy sakini (İsimsiz)	Dış	Köy içerisinde hafriyat ve beton mikserlerinden dolayı yoğun toz oluşması	E	Arazözler günlük olarak köy içinde sulama yapmaya başladı.	01.05.2019
20.04.2019	Yöre halkı (İsimsiz)	Dış	Yenimahalle içinden geçen kamyon trafiği	E	Araçlar alternatif yollara yönlendirildi.	20.04.2019

Şikayet/İhtilaf Tarihi	Şikayetçi	İç/Dış/Dava	Sorun	Çözüldü (E/H)	Girişilen Eylem	Kapatma Tarihi
25.04.2019	Yöre halkı (İsimsiz)	Dış	Ağır Tonajlı araçların yolları bozması	E	Yollarda tamirat yapıldı.	25.04.2019
30.04.2019	Aşır Sayyar	Dış	Yol çalışması sırasında yan parselde dökülen hafriyat malzemesi	E	Dökülen malzeme temizlendi.	30.04.2019
01.05.2019	Abdullah Çimencan	İç	Soyunma odasının alt katta bulunması	E	Soyunma odası üst kata alındı.	10.05.2019
11.05.2019	Ataköy sakini (İsimsiz)	Dış	Hafriyat kamyonlarının köyden hızlı geçmesi	E	Konuyla ilgili hafriyat kamyonu şoförleri uyarıldı.	12.05.2019
15.07.2019	Ercan Topçu	İç	Kumanda odasının demir doğrama olmasından kaynaklı gürültü	E	Kumanda odası kapısı PVC kapı ile değiştirildi.	05.08.2019
19.07.2019	Şaban Çakmak	Dış	Kızılkaya Köyü içerisindeki firma tarafından havuza 132 ada 7 parselde bulunan evin önündeki suların havuza tahliye olmaması, evin önünde su birikmesi	E	Evin önüne beton atılarak zemin yükseltildi, bir boru yardımı ile su havuza tahliye edildi.	26.07.2019
10.09.2019	Erkan Uzuntaş	İç	Yıldız ve düz tornavida takımlarının deforme olması	E	Yeni alet takımı alındı.	15.09.2019
29.09.2019	Sakin Kıraç	İç	Ofis girişini gösteren kameranın bozulması	E	Kamera yenilendi.	08.10.2019
31.10.2019	Ahmet Turan	İç	Gece vardiyasında çalışan personellere gündüz vardiyasında yapılan yemeklerin verilmesi	E	Gece vardiyası personeline kahvaltılık verilmeye başlandı.	04.11.2019
01.11.2019	Zakir Başçı	İç	Soyunma odasının soğuk olması	E	Soyunma odasına kalorifer hattı çekilerek petek ilave edildi.	10.11.2019

Şikayet/İhtilaf Tarihi	Şikayetçi	İç/Dış/Dava	Sorun	Çözüldü (E/H)	Girişilen Eylem	Kapatma Tarihi
01.11.2019	Erkan Uzuntaş	İç	Elektrik ölçümlerinde kullanılmak üzere AG ve OG eldiven bulunmaması	E	Eldivenler temin edildi.	03.11.2019
04.11.2019	Hasan Bahar	İç	Yemek pişirirken kullanılan fırının arızalanması	E	Yeni fırın alındı.	04.11.2019
05.11.2019	Lokman Kahraman	İç	Geceleri güvenlik kulübesinin soğuk olması	E	Güvenlik kulübesine ısıtıcı alındı.	08.11.2019
07.11.2019	Ercan Ece	İç	İki güvenlik görevlisi sahada devriye atarken haberleşme sıkıntısı yaşanması	E	4 adet telsiz alındı.	13.11.2019
13.11.2019	Yusuf İmamoğlu	İç	Deforme olan koruyucu kulaklık	E	Yeni kulaklıklar temin edildi.	20.11.2019
16.11.2019	Alpay Avcı	İç	Otoparkta yangın durumunda müdahale edilebilecek yangın söndürücü bulunmaması	E	Otoparka yangın söndürücü konuldu.	16.11.2019

Tablo 9- Şikayet ve Davalık Konular

Raporlama dönemi sırasında ÇSED'ler ve/veya Çevre ve Sosyal Durum Tespiti gerçekleştirildi mi? (Lütfen kopyalarını sununuz)

Bütün RES ve GES projeleri kapsamında kredi çalışmalarına istinaden durum tespiti (due diligence) raporları hazırlanmıştır. Bu raporlara istinaden aksiyon planları ortaya konmuştur. Çevre, İSG, biyoçeşitlilik, insan kaynakları konularında uzman personel ve akademisyenler ile taahhüt edilen maddeler yerine getirilmiş ve sürdürülebilirlik için özen gösterilmiştir.

2019 yılında GES , RES ve HES inşaat taşeronları tarafından çevre, İSG ve Biyoçeşitlilik konularında Golder, Selin ve Enva firmalarından danışmanlık hizmeti alınmıştır. GES'ler inşaatı bitip işletmeye geçtikten sonra işletmeleri yapan bu firmalar ARMA firmasından danışmanlık almışlardır. İnşaat için çalışanlara biyoçeşitliliğin korunması için yapılacaklar konusunda danışmanların bünyesindeki uzman Biyologlar, Çevre Mühendisleri, İSG uzmanları tarafından tespit çalışmaları yapılmış ve çalışanlara eğitimler verilmiştir. Tüm inşaat taşeronlarına aşağıdaki planlar hazırlanmıştır(Bkz. Tablo 10).

ÇEVRE İLE İLGİLİ DOKÜMANLAR	İSG İLE İLGİLİ DOKÜMANLAR	BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK İLE İLGİLİ DOKÜMANLAR	YEREL HALK İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR
• Çevre ve Sosyal Yönetim Planları • Kirlilik Kontrol Planı • Atık Yönetim Planı • Sızıntı-Döküntü Acil Durum Müdahale planı • Çevre risk analizleri • Eğitim Planları	• İSG Yönetim Planı • Adm Prosedürü Ve Planları • Ödül-Ceza Prosedürü • İş İzni Prosedürü • Denetim Prosedürü • Eğitim Prosedürü • Trafik Yönetim Planı • Off Site Acil Durum Planı • Toplum Sağlığı Ve Güvenliği Planı • Saha Güvenlik Planı • İş Sağlığı Ve Güvenliği Talimatları • Eğitim Planları	• Biyolojik Çeşitlilik Eylem Planı • Eğitim Planları	• Paydaş Bilgilendirme Broşürleri • Halkı Bilgilendirme toplantıları

Tablo 10- Taşeronlar Tarafından Hazırlanan Dökümanlar

Proje Taurus adlı OSMANİYE İli Bahçe İlçesi sınırlarında yer alan Demiriler (23,3 MW) ve Sarıtepe (57 MW) RES projeleri için Zorlu Enerji A.Ş. ile satın alım süreci görüşmeleri devam etmektedir. Bu kapsamda Golder firması tarafından ESDD yapılmıştır ve oluşturulan ESAP kapsamında devir süreci meydana gelmesi halinde gerekli tüm aksiyonlar alınacaktır.

Tüm GES ve RES işletmelerinde biyolojik çeşitlilik ile ilgili olarak, konusunda uzman Biyologlar ve diğer branşlarda uzmanlar ile çalışılmıştır (Bkz. Tablo 12-13-14).

2019 yılında HES, RES ve GES projeleri için ornitolog, zoolog ve botanik uzmanlardan oluşan ekiplerce Biyoçeşitlilik Değerlendirme Raporları, Biyolojik İzleme Raporları, Biyolojik Aksiyon Planları ve Balık yaklama-bırakma çalışmaları yapılmıştır. Yapılan bilimsel çalışmaların hangi projelerde, hangi uzman tarafından ve hangi tarihlerde yapıldığına dair özet bilgiler Tablo 12-13-14'de verilmiştir

2019 yılında uzmanlar tarafından yapılan çalışmalar sonucu hazırlanan dokümanlar Ek-3'de verilmiş olup, Tablo 11'de özetlenmiştir.

PROJE ADI	RAPORUN ADI	RAPOR TARİHİ	RAPORU HAZIRLAYAN UZMAN BİYOLOGLAR
Denizli RES	Karacasu İlçesine Ait Balların Karakterizasyonu	2018-2019	Ömür Gençay Çelemlı Haşım Altınözlü
Tokat Kuşoturağı GES	Biyolojik İzleme Raporu	Nisan 2019	ENVA - Burcu Daşer Özgışı
Amasya Boyalı GES	Biyolojik İzleme Raporu	Nisan 2019	ENVA - Burcu Daşer Özgışı
PSI ENGİL 207 GES	Biyolojik Çeşitliliğin Korunması Yönetim ve Eylem Planı (İnşaat Aşaması)	Mayıs 2019	SELİN - Sema ERGİN
MT GES, Yaysun GES	Biyolojik Çeşitliliğin Korunması Yönetim ve Eylem Planı (İşletme Aşaması)	Haziran 2019	Ayşegül İliker
ME-SE GES	Biyolojik Çeşitliliğin Korunması Yönetim ve Eylem Planı (İşletme Aşaması)	Haziran 2019	Ayşegül İliker
Omicron Engil 208 GES, Omicron Erciş GES, PSI Engil 207 GES	Biyolojik Çeşitliliğin Korunması Yönetim ve Eylem Planı (İşletme Aşaması)	Haziran 2019	Ayşegül İliker
MT GES, Yaysun GES, ME-SE GES, Omicron Engil 208 GES, Omicron Erciş GES, PSI Engil 207 GES İşletmeleri	Biyolojik İzleme Raporu	2019	Dr. Okan Ürker
Hasanoba RES ve Kocalar RES	Hasancık Türlerinin İzleme Çalışması	Eylül 2019	GOLDER Şakir Önder Özkurt
Hasanoba RES	Yarasa İzleme Çalışması	Eylül 2019	GOLDER Şakir Önder Özkurt
Hasanoba RES	Kuşlar İçin Aktif Türbin Yönetimi, Gerekli Durumlarda Türbin Durdurma Yönergesi	Kasım 2019	GOLDER Kerem Ali Boyla
Kocalar RES ve Üçpınar RES	Paeonia Mascularia Subsp. Boduri Endemik Bitki Türünün Tohumlarının Dikim Çalışması	Kasım 2019	GOLDER Haşım Altınözlü
Kocalar RES, Hasanoba RES, Üçpınar RES ve Denizli RES	Biyçeşitlilik Faaliyet Raporu	Kasım 2019	GOLDER Şakir Önder Özkurt

Tablo 11-2019 Yılında Uzmanlar Tarafından Yapılan Çalışmalar Sonucu Hazırlanan Dokümanlar

Projeler	Kuş Gözlem Çalışmaları Dr. Ayşegül İliker		Flora ve Fauna İzleme Çalışmaları Dr. Okan Ürker	
	2019 İlkbahar	2019 Sonbahar	2019 İlkbahar	2019 Sonbahar
MT GES Yaysun GES Enerji İletim Hattı	08-11 Nisan 22-24 Mayıs 16-18 Haziran	10-12 Eylül 14-17 Ekim 11-16 Kasım	08 Nisan 25 Mayıs	28 Eylül 06 Ekim
ME-SE GES Enerji İletim Hattı	12 Nisan 25 Mayıs 27 Haziran	13 Eylül 18 Ekim 17 Kasım	07 Nisan 24 Mayıs	29 Eylül 05 Ekim
Omicron Engil 208 GES Omicron Erciş GES PSI Engil 207 GES Enerji İletim Hattı	29-30 Nisan 01-02 Mayıs	16-17 Eylül 21-22 Ekim 04-05 Kasım	09 Nisan 23 Mayıs	14 Eylül 15 Ekim
Malatya Fırıncı GES Enerji İletim Hattı	-	18-19 Eylül 23-24 Ekim	-	05-06 Eylül 12 Ekim

Tablo 12- 2019 Yılı GES Projeleri Biyolojik İzleme Arazi Çalışmaları

Projeler	GOLDER Ş. Önder Özkurt	GOLDER Haşım Altınözlü	Cenk Polat	Caner Gönel	Merve Yıldızbaş	İlker Özek	S. Kenan Çüngür
Kocalar RES	12-18 Mayıs	-	19Mart- 30 Mayıs	-	15 Ağustos - 15 Eylül	15 Eylül- 15 Kasım	-
Üçpınar RES	18-24 Haziran	10 Temmuz 9 Kasım	-	15 -31 Mayıs 15 Ağustos- 15 Kasım	-	-	-
Hasanoba RES	10-16 Eylül	-	15 Ağustos- 15 Kasım	-	-	-	-
Denizli RES	25-31 Ekim	20 Ağustos	-	-	-	-	16 Eylül – 16 Kasım

Tablo 13- 2019 Yılı RES Projeleri Biyolojik İzleme Arazi Çalışmaları

Projeler	ENVA Burcu Daşer Özgişi	SELİN Sema Ergin
Çamlıca III HES Balık Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma Çalışması	27 Nisan-3 Mayıs 25 Eylül- 1 Ekim	-
Amasya Boyalı GES Biyolojik İzleme Çalışması	18-19 Nisan	-
Tokat Kuş Oturağı GES Biyolojik İzleme Çalışması	15-16-17 Nisan	-
PSI ENGİL 207 GES İnşaatı Biyolojik Çeşitlilik Korunması Yönetim ve Eylem Planı Çalışması	-	10 Mayıs-10 Haziran

Tablo 14- 2019 Yılı Balık Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma Çalışmaları İle Biyoçeşitlilik Eylem Planı Arazi Çalışmaları

❖ **2019 yılında yapılan tohum koruma ve çoğaltma çalışmaları (Kocalar RES - Üçpınar RES) özeti:**

Kocalar RES ve Üçpınar RES proje sahalarında tespit edilen *Paeonia mascula* subsp. *bodurii* türünün meyvelerinin olgunlaşma dönemi olan Temmuz-Ağustos aylarında yapılan arazi çalışmasında olgunlaşan meyveler toplanarak bez torbalara alınmıştır. Tohumların toplandığı alanların koordinatları kaydedilmiştir. Toplanan tohumlar 09.11.2019 tarihinde yeniden doğaya, kendi habitatına dikilerek popülasyonunun artırılması ve izlenmesi çalışmaları yürütülmüştür. Tohumların toplanması ve dikilmesi çalışması Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Öğretim Görevlisi Uzman Biyolog Haşım Altınözlü tarafından yapılmıştır (Bkz. Fotoğraf 65).

Fotoğraf 65- Paeonia Mascula Subsp. Boduri Endemik Bitki Türünün Toplanma ve Dikim Çalışması

❖ **2019 yılında yapılan istilacı tür uzaklaştırma çalışmaları (Denizli RES) özeti;**

Denizli RES projesi kapsamında Prof. Dr. Levent Turan ve Dr. Muharrem Karakaya tarafından 2013 yılında hazırlanan Ekosistem Değerlendirme Raporundaki floristik liste incelendiğinde *Cynodon dactylon* (L.) Pers. var. *dactylon* türü'nün istilacı olduğu tespit edilmiştir. Bu türün çiçeklenme dönemi olan Ağustos ayında meyveye geçmeden taze örnekleri toplanarak proje sahasından uzaklaştırılmıştır. Bu türün popülasyonunun büyük bir kısmı tarım alanlarında proje sahasının dışında tespit edilmiştir. Proje sahasına yakın olan popülasyonlar toplanmıştır (Bkz. Ek-3 ve Fotoğraf 66).

Fotoğraf 66- Cynodon Dactylon (L.) Pers. Var. Dactylon Türünün Toplanması ve Denizli RES Tehlikesiz Atık Alanına Taşınması

❖ **2019 yılında Hasanoba RES işletmesinin yarasalar üzerine etkilerinin incelenmesi çalışması özeti;**

Hasanoba RES projesi kapsamında kurulması planlanan 15 adet rüzgar türbini ve santral projesi için yarasa izleme çalışması yapılmıştır. Saha çalışmaları 10-16 Eylül 2019 tarihlerinde 6 gece 7 gün sürdürülmüştür. Yarasa gözlemleri için 3 ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Yarasaların bunları kullanabileceği yapılarda ve farklı habitatlarda gözlemler yapılmıştır. Ses kayıt cihazlarıyla elde edilen yarasa seslerinin yarasadaki bilgisayar programlarında incelenmiştir. Tür tayini ses analizleri, saha gözlemleri, ölü yarasalar ile mevcut bulunan yarasalar değerlendirilerek yapılmıştır. Büro çalışmasında, alan çalışmalarından ve mevcut literatürden elde edilen veriler değerlendirilerek Prof. Dr. Şakir Önder Özkurt tarafından rapor hazırlanmıştır (Bkz. Fotoğraf 67 ve Ek-3)

Fotoğraf 67- Hasanoba RES Yarasa Tespit Çalışması

❖ **Hasanoba, Üçpınar ve Kocalar RES Fauna izleme çalışmaları;**

Hasanoba, Üçpınar ve Kocalar RES proje sahalarında *Myomimus roachi*=Yer Yediuyuru (Fare Benzeri Yediuyur) ve *Dryomys nitedula* (Hasancık) türleri için 2019 yılında izleme çalışmaları yapılmıştır. Belirlenen alanlara kapanlar kurulmuş, sonraki gün tekrar toplanmıştır. Her birkapan tek tek kontrol edilerek içerisinde canlı örnek bulunan kapanlar belirlenmiştir. Kapanlar içerisinde bulunan bireylerin tür tespiti yapılarak fotoğrafları çekilmiştir. Fotoğrafları çekilen canlılara hiçbir zarar vermeden tekrar doğal hayatlarına bırakılmıştır.Çalışmalar Prof. Dr. Şakir Önder Özkurt tarafından yapılmıştır (Bkz. Fotoğraf 68)

Dryomys nitedula = Hasancık

Myomimus roachi=Yer Yediuyuru (Fotoğraf Ş. Bulut)

Fotoğraf 68 - Kocalar RES - Hasanoba RES-Üçpınar RES Tür Tespit Çalışmaları

❖ **Çamlıca III HES Balık Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma Çalışması özeti;**

Canlı doğal hayatın sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla işletmede olan HES projelerinde balık geçidi bulunmaktadır. Çamlıca III HES projesinde ise balık taşıma çalışması yapılmaktadır. Balık Taşıma işlemine ait raporlar Ek-4'de verilmiştir. Çamlıca III Barajı ve HES'de İlkbahar ve Sonbahar dönemlerinde yapılan balık yakalama-taşıma-serbest bırakma çalışmalarına ait görüntüler Fotoğraf 69-70-71'de verilmektedir.

Fotoğraf 69- Çamlıca III HES Balık Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma Çalışması

Taşınan balıkların serbest bırakılması
Fotoğraf 70- Çamlıca III HES Balık Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma Çalışması

Capoeta damascina

Capoeta barroisi

Squalius lepidus

Garra rufa

Fotoğraf 71-Yakalama-Taşıma-Serbest Bırakma İşlemi Yapılan Balık Türleri Örnekleri

❖ **Denizli RES projesinin yer aldığı yörede Karacasu Kekik Balının yöre ismi kullanılarak coğrafi işaret başvurusu yapılabilmesi için yapılan çalışmalar ;**

Denizli RES projesi kapsamında yöre halkının geçim kaynaklarından olan arıcılık faaliyetlerinin geliştirilmesi için AKFEN tarafından bilimsel bir çalışma başlatılmıştır. Bu çalışma ile Karacasu Kekik Balı'nın yöre ismi kullanılarak coğrafi işaret başvurusu yapılabilmesi hedeflenmiştir. Çalışmalara 2018 yılında başlanılmış ve 2019 yılında da devam etmiştir. Çalışma kapsamında, Karacasu İlçesi'nden toplanılan bal numuneleri arıcılar tarafından Hacettepe Üniversitesi 'ne gönderilmiştir. Bal örneklerinin bitkisel kökeni melisopalinolojik analizlerle gerçekleştirilmiştir. Çalışma Hacettepe Üniversitesi öğretim görevlisi Doç.Dr. Ömür Gençay Çelemlî tarafından yürütülmüştür.

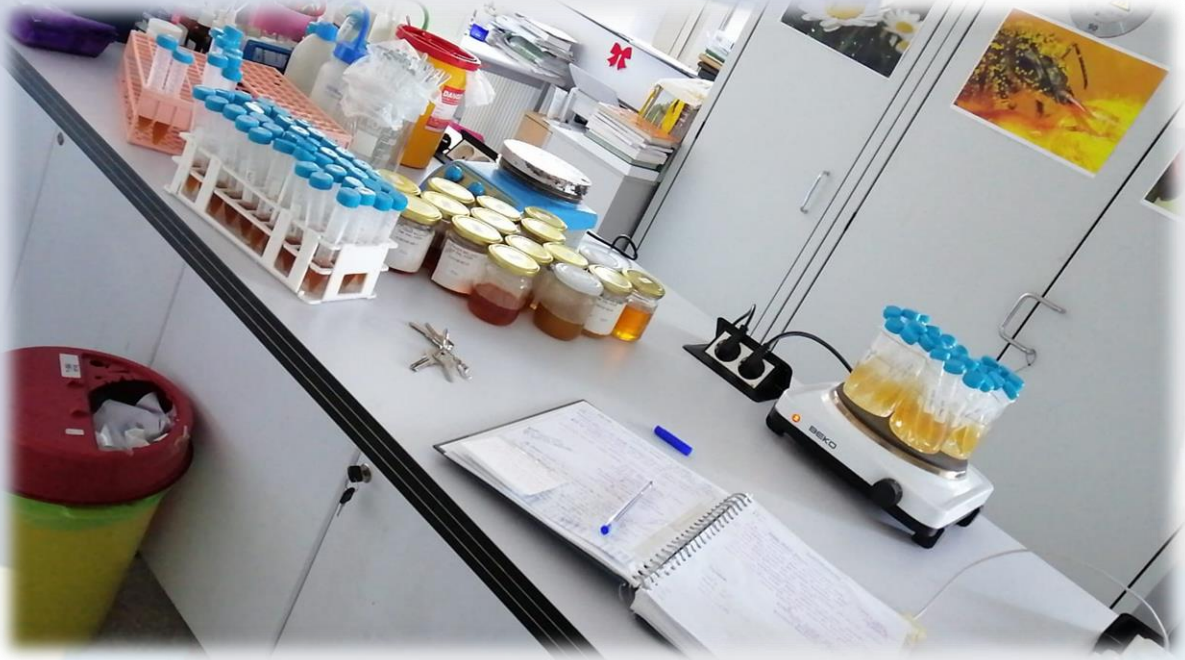
Bal örneklerine aşağıda belirtilen iki ayrı laboratuvarda çeşitli analizler uygulanmıştır. Bal örneklerine uygulanan analizlere ait görseller Fotoğraf 72'de verilmiştir.

Hacettepe üniversitesi Laboratuvarında yapılan analizler	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Gıda Analizleri Uygulama ve Araştırma Merkezi laboratuvarında yapılan analizler
Salgı ballarında gözlemlenen balçığı elementlerinin sayılması ve BÇE (balçığı elmenti) değerinin hesaplanması yapılmıştır.	Bal örneklerinde Prolin analizi, Diastaz sayısı, pH ve serbest asitlik, C4 şeker analizi Naftalin analizi yapılmıştır.
Bal örneklerinde nem, şeker, HMF (hidroksimetilfurfural), kül tayini ve elektriksel iletkenlik analizi, total fenolik madde analizi yapılmıştır.	

Bal üreticileri ile yapılan görüşmeler

Fotoğraf 72 : Bal örnekleri ve laboratuvar analizlerine ait görüntüler

❖ **GES ve RES projeleri inşaat ve işletmeleri biyolojik (Flora-Fauna) izleme çalışmaları;**

Dr. Ayşegül İliker ve Dr. Okan Ürker tarafından GES projelerinin, Cenk Polat, Caner Gönel, Merve Yıldızbaş, İlker ÖZEK, Süleyman Kenan ÇÜNGÜR RES projelerinin inşaat ve işletme sürecinde biyolojik çeşitlilik ile ilgili alınması gereken azaltıcı önlemlerin belirlenmesi, sorumluluklar, izleme, denetleme ve uygulama takviminin çıkartılması için sahalarda gözlem ve izleme çalışmaları yapılmıştır. Prof. Dr. Şakir Önder Özkurt ve Öğretim Görevlisi Haşim Altınözlü tarafından da RES projelerinin inşaat ve işletme sürecinde biyolojik çeşitlilik gözlem ve izleme çalışmaları yapılmıştır. Yapılan çalışmalardan görüntüler aşağıda verilmiştir.

Tüm işletmelerdeki personele kamera kayıtlarından ve gözlemler sırasında tespit edilen fauna fotoğrafları ve kayıtlarının ilgili uzmanlara ve Akfen merkeze iletilmesi konusunda talimatlar hazırlanmış ve eğitimler verilmiştir (Bkz. EK-3). Yapılan tespitlerden bazılarına ait fotoğraflar aşağıda verilmiştir.

Tokat GES İşletmesi Kamera kayıtlarında tespit edilen Fauna türleri

Amasya GES İşletmesi Kamera kayıtlarında tespit edilen Fauna türleri

Van GES İşletmesi Kamera kayıtlarında tespit edilen Fauna türleri

Van GES İşletmesi Kamera kayıtlarında tespit edilen Fauna türleri

Kuşoturağı GES Fauna tespit kamera görüntüleri

Fotoğraf 73- GES Projeleri Biyolojik Çeşitlilik Gözlemleri

Fotoğraf 74- RES Projeleri Biyolojik Çeşitlilik Gözlemleri

Fotoğraf 75- GES Projeleri Biyolojik Çeşitlilik Gözlemleri

Fotoğraf 76- RES Projeleri Ornitolojik İzleme ve Gözlem Çalışmaları

Fotoğraf 77- RES İşletmeleri Fauna Tespit Çalışmaları Sonucu Yerleştirilen Biyo Levhalar

PS2, PK2 İŞGÜCÜ VE ÇALIŞMA KOŞULLARI

Raporlama dönemi sırasında İnsan Kaynakları (İK) politikalarınızda, prosedürlerinizde ya da çalışma koşullarınızda değişikliğe gittiniz mi?

Evet Hayır

Ayrıntılı bilgi veriniz

Benimseydiğimiz İnsan Kaynakları politikalarımız Şekil 13'de özetlenmiştir. İnsan kaynakları ve sosyal uygunluk prosedürleri Şekil 14'de özetlenmiştir. Yönetim sistemleri kapsamında kullanılan yazılım programları ile ilgili bilgiler de Şekil 15'de verilmiştir.

İstihdam, eğitim ve gelişim sürecine bakışımızı ortaya koymaktadır!

Çocuk işçilik
İşe alım
Çalışanların bilinçlendirilmesi
Çalışma saatleri
Ayrımcılık
İletişim
Kötü muamelenin önlenmesi
Zorla ve sorunlu çalıştırma
Tedarikçi yönetimi
Eğitim
Sağlık ve güvenlik
Kişisel verilerin korunması

Bilgi güvenliğinin tesisi için benimsenen kurallar ortaya konmaktadır.

Yasalara uygunluk
Eşit fırsata saygı
Fikri haklara saygı
Hediye alma ve verme
Yolsuzluk, rüşvet ve borçlanma
Satın alma kararları ve uygulamaları
Bilgi gizliliği
Bilgi güvenliği
Sosyal medya
Çıkar çatışması
Kurum dışı çalışma
Sorumlu çalışma anlayışı
Çevresel etkileşim
İnsan hakları
Topluma katkı
Mali ve ticari kayıtlarda doğruluk
Kaynakların kullanımı
Güvenli çalışma ortamı

Şekil 13- İnsan Kaynakları Politikalarımız

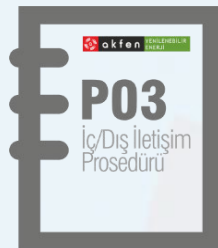
İş sağlığı & güvenliği sistem kuralları, çalışma koşulları

Çalışanlarımız arası iletişim kuralları!

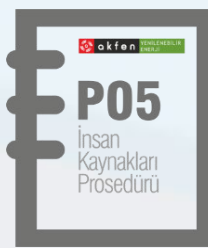
İnsan kaynakları yönetimi (İK)

DOLAYLI PROSEDÜRLER

DOĞRUDAN İLGİLİ PROSEDÜRLER

ORGANİZASYON ŞEMASI
OEK – GÖREV TANIMLARI

DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ
AKFENLİNİN EL KİTABI

Şekil 14- İnsan Kaynakları ve Sosyal Uygunluk Prosedürlerimiz

Şirketlerdeki tüm iş süreçlerini bir araya getirerek, ilgili ve gerekli çözümlerin hızlı biçimde üretilmesini sağlar.

Kurumların organizasyonel yapısını, yetki mekanizmalarını, işgücü kapasitesini, insan kaynakları süreçlerini detaylı olarak analiz ederek; baz sistem üzerine kurulmuş modüler çözümler veya tam kapsamlı bütünlük çözümler sunarak kurumlar için en doğru, etkin ve uzun vadeli alt yapıyı kurmaktadır.

Her çaptaki firma için dokümanların yönetimi, bulunması ve takibini kolaylaştıran kullanımı kolay ve güçlü bir doküman yönetim sistemidir. Şirketlerin verimliliğini arttırıp, iş akışlarını geliştirerek, bilginin tekrar kullanımını arttırır.

İş Güvenliği Takip sistemidir

Şekil 15- Yönetim Sistemleri Kapsamında Kullanılan Yazılım Programları

2019 yılı içerisinde İnsan Kaynakları konusunda yapılan çalışmalar Tablo 15’de özetlenmiştir.

Tarihler	İnsan Kaynakları Kapsamında Yapılan Yenilikler
Ocak 2019 – Nisan 2019	Yeni Performans Sistemi, teknolojik altyapı satın alımı yapılmıştır. Hedef ve Yetkinlik bazı performans sisteminin satın alınan program üzerinden takip edilmesi için sistem tasarım çalışmaları tamamlanmıştır.
Temmuz 2019	Birim yöneticileri tarafından yapılan performans değerlendirmeleri ve enflasyon oranı dikkate alınarak, ücret iyileştirmeleri yapılmıştır.
Ağustos 2019	Performans değerlendirmeleri dikkate alınarak terfi edecek personel “Terfi Değerlendirme Kurulu”nda değerlendirilmiş ve terfiler gerçekleştirilmiştir. Ağustos 2019 itibarıyla Akfen Yenilenebilir Enerji İnsan Kaynakları kadrosu, Müdür Yardımcısı seviyesinde bir yönetici personel ile desteklenmiştir.
Ekim 2019	Şirket içinde kısa süreli kişisel gelişim eğitimlerinin verilmesine başlanmıştır. Sistem Kullanım eğitimleri çalışanlara verilmiştir. Performans Yönetimi ve Geribildirim eğitimleri çalışanlara ve yöneticilere verilmiştir.
Kasım 2019	Şirket içinde geribildirim kültürünün yaygınlaşması için çalışmalara başlanmıştır. Tüm çalışanlarla birebir görüşülerek yeni Performans Yönetim Modelinde kullanılmak üzere iş süreçlerinin “Anahtar Performans Göstergeleri (Key Performance Indicator)”nin çıkarılma çalışmaları yürütülmüştür. 2020 yılı için detaylı bir yıllık İnsan Kaynakları süreçlerinin planlaması yapılmıştır. 2018 yılı içinde Kalite Sistemi kapsamında oluşturulan İnsan Kaynakları Prosedürünün uygulamalarına 2019 yılında da devam edilmiştir. İnsan Kaynakları politikamız web sayfamızda duyurulmaktadır. Ayrıca, iş başvurusu ve işe alım süreci de web sayfamızda detaylı olarak anlatılmakta, kariyer ve iş olanaklarına ait duyurulara yer verilmektedir.

Tablo 15- 2019 Yılında İnsan Kaynakları Kapsamında Yapılan Yenilikler

Dinamik, gelişime açık ve yenilikçi bir ortam yaratarak çalışanların performanslarının arttırılması, kurumsal hedeflerin bireysel hedeflere indirgenmesi, Şirket hedeflerine etkin ve verimli biçimde ulaşılması, İnsan Kaynakları uygulamalarının başlıca hedeflerini oluşturmaktadır. Bu amaçla değişime ve gelişmeye açık, başarı motivasyonu yüksek, ekip çalışmasına ve ruhuna inanan, kaynaklarını ve zamanı doğru kullanan ve sosyal sorumluluk duyarlılığı yüksek bir personel profili oluşturulmuştur.

2019 yılı içinde yapılan İnsan Kaynakları çalışmaları aşağıda özetlenmiştir:

- İşten ayrılanlar ve yeni oluşan kadrolar kapsamında 16 daimi personel işe alınmıştır.
- Yeni katılan personele oryantasyon eğitimi uygulanmıştır. Personele, bireysel gelişim/mesleki- teknik eğitimler ve mevzuat gereği belirlenen zorunlu (İSG, İlk Yardım vb.) eğitimler aldırılmıştır.
- Personele yeni programların (m-Files, Humanist vb.) kullanımına yönelik eğitimler verilmiş, programlar kullanıma alınmıştır.
- Motivasyon yönetimi kapsamında etkinlikler (yılbaşı, iftar yemekleri, doğum günü kutlamaları, oryantasyon vb.) düzenlenmiştir.
- Rutin işlem olarak bordro, bildirge vb. işlemleri yürütülmüş, personel özlük dosyaları hazırlanmış, SGK ve İş mevzuatı uyarınca gerekli işlemler gerçekleştirilmiştir.
- Merkez Personline İnsan Kaynakları Performans Değerlendirme ve Geri Bildirim Eğitimi verilmiştir (Bkz. Fotoğraf 79)
- İşletme müdürlerinin değerlendirme toplantılarına iştiraki sağlanmıştır.
- Akfen Etik Kodlarıyla alakalı hazırladığımız kısa eğitim videosu M-files sistemiyle HES, RES ve GES'lerde izlenebilmektedir.
- İşe girişlerde izlenmek üzere Akfen Yenilenebilir Enerji online Eğitim videosu M-files sistemiyle sahalarda izlenebilmektedir. Eğitimde Akfen Holding ve Akfen Yenilenebilir Enerji tanıtılmaktadır. Eğitimde Şikayet Mekanizması hakkında da bilgi verilmektedir.

Fotoğraf 78- 2019 Yılı İşletme Müdürleri Değerlendirme Toplantısı

Fotoğraf 79- İnsan Kaynakları Performans Değerlendirme ve Geri Bildirim Eğitimi

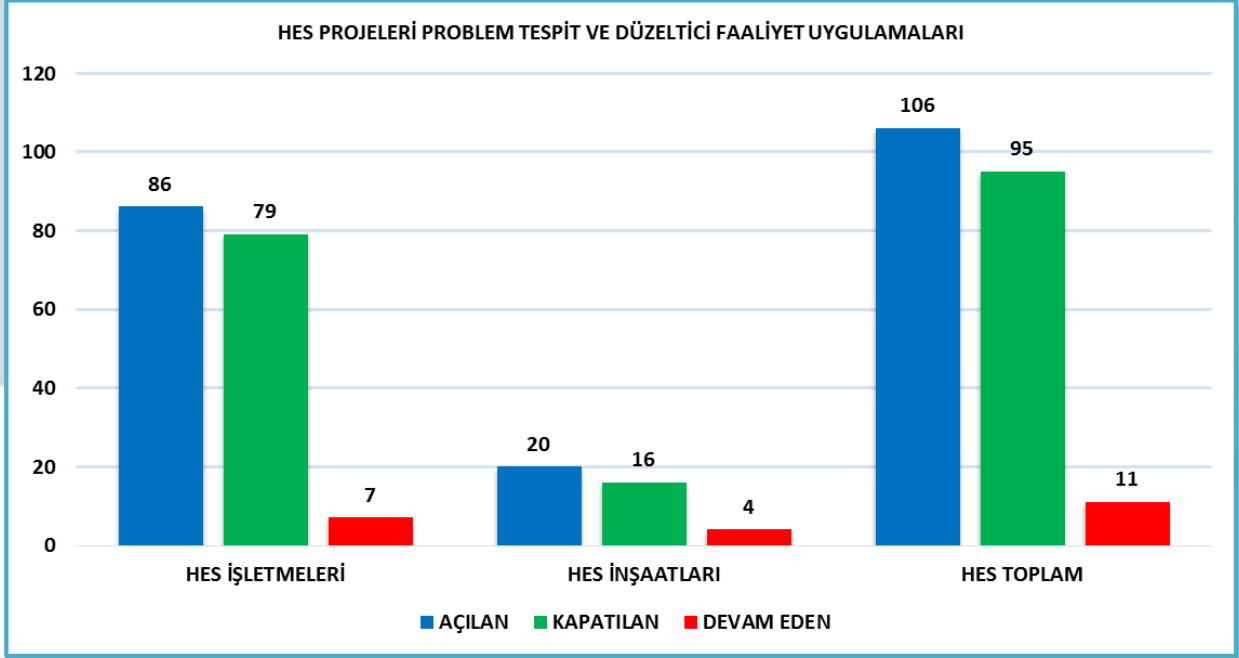
İşgücünüze ilişkin aşağıdaki bilgileri sununuz. Lütfen gerekliği takdirde satır ekleyiniz:

Şirketimizin 2019 yılı iş gücü profili Tablo 16’da verilmektedir.

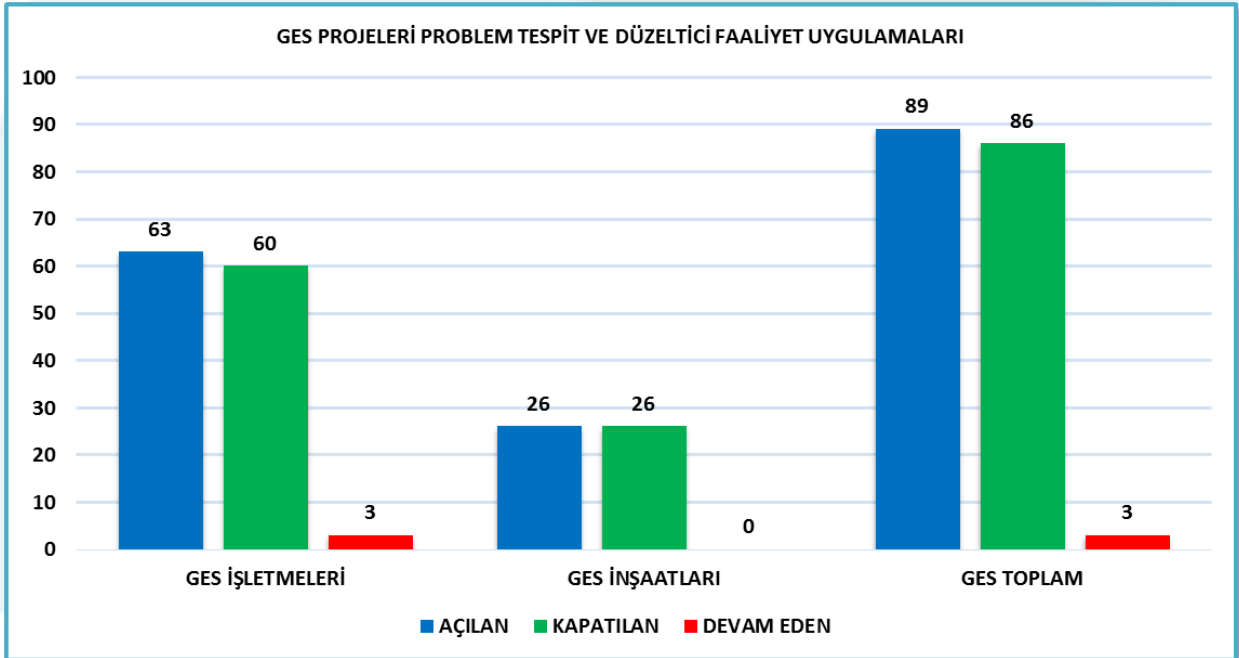
Saha	Doğrudan İstihdam Edilen Çalışanlar Sayısı	Doğrudan İstihdam Edilen Kadın Çalışanlar Sayısı	İşten Ayrılan/Çıkarılan Çalışanlar Sayısı	İşe Alınan Çalışan Sayısı	Yüklenici Çalışanları Sayısı
AKFEN YENİLENEBİLİR MERKEZ	40	13	4	3	0
AKFEN TOPTAN ELEKTRİK MERKEZ	3	2	-	-	-
SIRMA HES	8	-	-	-	-
DEMİRCİLER HES	10	-	-	-	4
OTLUCA HES	22	-	-	1	-
SARAÇBENDİ HES	13	-	-	1	4
ÇAMLICA 3 HES	14	-	-	-	-
YAĞMUR HES	12	-	-	-	-
KAVAKÇALI HES	12	-	-	-	-
GELİNKAYA HES	7	-	-	-	4
SEKİYAKA HES	9	-	-	-	-
DORUK HES	13	-	-	-	4
DOĞANÇAY HES	22	2	1	1	-
ÇALIKOBASI HES	15	-	-	-	5
ÇİÇEKLİ HES	11	-	-	10	-
DENİZLİ GES	-	-	4	-	5
SOLENTGRE GES	-	-	-	-	5
AMASYA BOYALI GES	-	-	-	-	5
TOKAT KUŞOTURAĞI GES	-	-	-	-	5
OMICRON ENGİL-ERCİŞ GES	-	-	-	-	10
PSI ENGİL 207 GES - İNŞAAT	-	-	-	-	65
PSI ENGİL 207 GES – İŞLETME	-	-	-	-	5
ME-SE GES	-	-	-	-	6
MT GES - YAYSUN GES	-	-	-	-	6
YAYSUN ŞALT SAHASI GES	-	-	-	-	4
HASANOBA RES - İNŞAAT	-	-	-	-	100
KOCALAR RES - İNŞAAT	-	-	-	-	150
ÜÇPINAR RES - İNŞAAT	-	-	-	-	150
HASANOBA-KOCALAR-ÜÇPINAR RES - İŞLETME	-	-	-	-	28
DENİZLİ RES - İNŞAAT	-	-	-	-	100
DENİZLİ RES - İŞLETME	-	-	-	-	10
TOPLAM	211	17	9	16	675

Tablo 16- İşgücü Bilgileri

Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. işletmelerinde ve inşaatlarında çevre-sosyal, İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında görülen uygunsuzluklar, ID Macro yazılımı kullanılarak “Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet Uygulamaları Kayıt Formu” doldurularak kayıt altına alınmakta ve düzeltici önleyici faaliyetler uygulanmaktadır. 2019 yılında işletmeler ve inşaatlarda oluşan uygunsuzluklar için açılan kayıtlara ilişkin bilgiler Şekil 16-17-18-19’da verilmiştir.

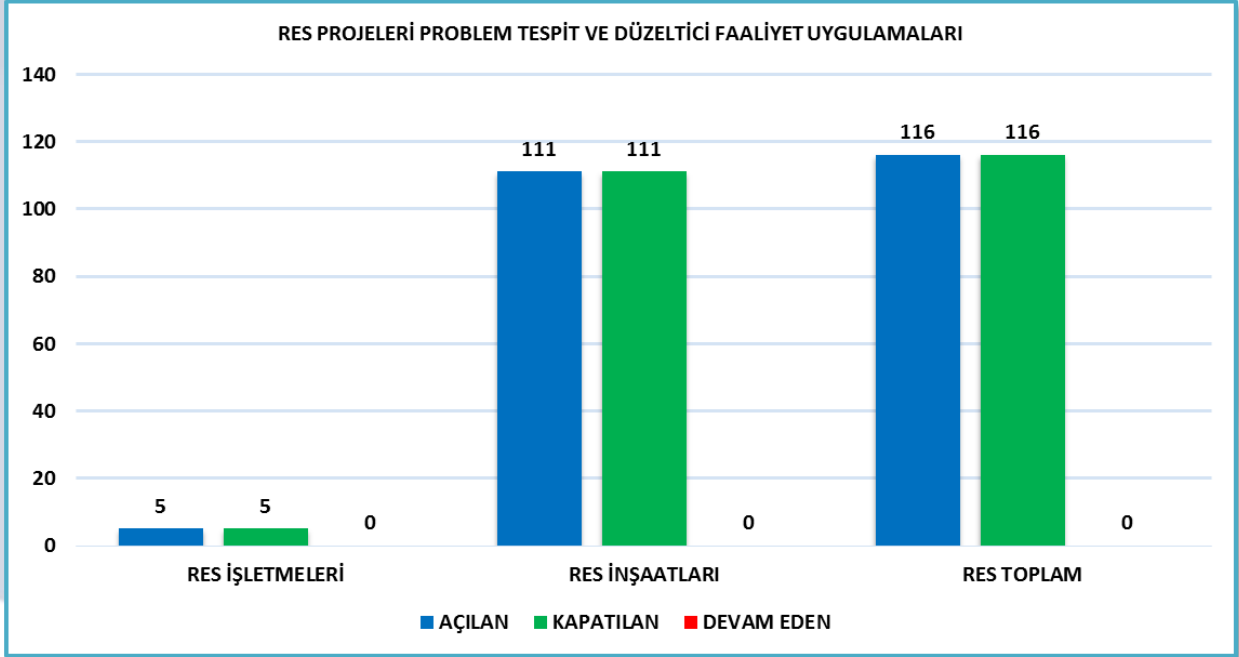

Şekil 16- HES Projeleri 2019 Yılı Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet Uygulamaları

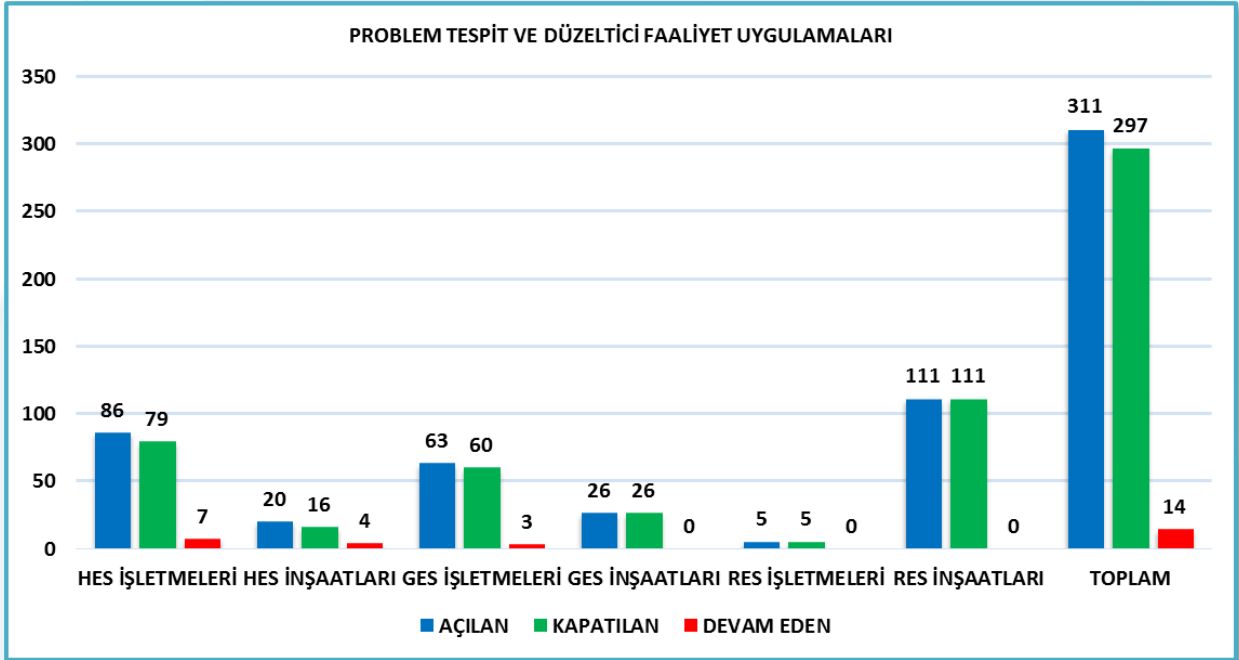

Şekil 17- GES Projeleri 2019 Yılı Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet Uygulamaları

Şekil 18- RES Projeleri 2019 Yılı Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet Uygulamaları

Şekil 19- 2019 Yılı Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet Uygulamaları

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Raporlama dönemi sırasındaki İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) açısından uygulamada karşılaşılan tehlikelerin tanımlanması, kimyasal maddelerin ikame edilmesi, yeni kontroller, vb. gibi ana değişiklikleri açıklayınız.

Akfen tarafından raporlama dönemi boyunca ulusal mevzuatlar tarafından belirlenen tüm yasal gereklilikler, Şirket'in merkez ofisi, işletmedeki santraller ve inşaat aşamasında olan yeni projeler tarafından yerine getirilmektedir. Bununla beraber hem saha hem de dökümantasyon kapsamında uluslararası standartların gereklerini karşılayacak düzeyde çalışmalar yürütülmektedir.

Yasal mevzuat ve uluslararası standartlar kapsamında hazırlanan dökümantasyon aşağıdakilerle sınırlı kalmamak kaydıyla aşağıda yer almaktadır. Bu tabloda yer alan tüm dökümantasyon hem işletmedeki santraller hem de inşaat aşamasında olan yeni projeler tarafından uzman ekipler tarafından hazırlanmakta ve kayıt altına alınmaktadır.

Dokümanlar;

- Cihaz ve ekipmanlara ait talimatnameler
- Yıllık eğitim planı
- Acil durum planı
- Acil durum iletişimi
- Ziyaretçi kayıtları
- Risk değerlendirmesi
- İSG kurul toplantı kayıtları
- Çalışan temsilcisi seçimine ait kayıtlar
- Aylık istatistik formları
- İş izin formları
- Kilitleme etiketleme sistemi kayıtları
- Şikayet kayıtları
- Ramak kala kayıtları
- Sağlık raporları ve tetkikler
- Güvenlik bilgi formları
- Temizlik kontrol formları
- Kalori hesabı yapılmış yemek listeleri
- KKD zimmet formu
- İş güvenliği uzmanı sözleşmesi
- İşyeri hekimi sözleşmesi
- Sağlık personeli sözleşmesi
- Periyodik test kayıtları
- Periyodik bakım kayıtları
- Makine sicil kayıtları
- Elektrik ve topraklama tesisatı kontrolü
- Yangın söndürücü kontrol formu
- Vaziyet planı

Yapılan uygulamalar OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ile uyumlu olup, sürekli iyileştirme prensibi benimsenmektedir. Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi kapsamında çevre-sosyal-İSG konularında inşaat ve işletme dönemi iç ve dış denetimleri gerçekleştirilmektedir (Bkz. Ek-8). Yapılan denetimler sonucunda tespit edilen eksiklikler için Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet uygulaması yürütülmekte ve gerekli aksiyonlar alınmaktadır. Raporlama dönemi içinde açılan Problem Tespit ve Düzeltici Faaliyet kayıtları ile ilgili bilgiler Şekil- 16-17-18-19'da verilmiştir.

Ulusal mevzuat kapsamında çok tehlikeli işler kapsamında çalışan her bir personelin yılda en az 16 saatlik eğitim alması zorunludur. İşletmedeki santraller ve inşaat aşamasında olan projelerde çalışan personellere zorunlu eğitimlerin yanısıra uluslararası standartlarda eğitimler de verilmekte ve bu eğitimlerin tümü kayda alınmaktadır. Böylece personelin iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilinçlenmesinin yanısıra kültürel miras, etik, biyolojik çeşitlilik, çevre ve atık yönetimi vb. konularda da farkındalık yaratmak hedeflenmiştir (Bkz. Tablo 6).

Şirket santrallerinin, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanması sebebiyle kimyasal madde kullanımı çok azdır (Bkz. Tablo 26). Kimyasal atıklar ilgili mevzuat uyarınca depolanmakta ve bertaraf edilmektedir. Kullanılan kimyasallara ait güvenlik bilgi formları santrallerde ve şantiyelerde bulundurulmaktadır. Kimyasalların depolama şartları, yanıcı özellikleri, maruziyet durumunda yapılacaklar ve atıkların bertarafı vb. konularda Malzeme Güvenlik Bilgi Formunda belirtilen hususlara uygun hareket edilmekte ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi uygulamaları kapsamında; satın almadan başlayarak, ambalaj malzemesi ve şekli, tehlikeli maddeler için dikkat edilecek konular, kullanan ve depolamayı sağlayan personelin bilgilendirilmesi, kullanılacak KKD'ler, acil durum önlemleri, atıkların bertarafı vb. konularda eğitimler verilmekte ve gerekli kayıtlar tutulmaktadır. Yapılan periyodik denetimlerle talimatlara uygunluk kontrol edilmektedir.

HES işletmelerinin, GES işletmelerinin ve 2019 yılında inşaatı yapılmış olan Hasanoba RES, Kocalar RES, Üçpınar RES, Denizli RES ve PSI Engil 207 GES projeleri inşaat faaliyetlerinin denetimlere ait kontrol formları Ek-8'de verilmiştir.

İşletmelerdeki ve inşaat şantiyelerindeki İSG uygulamalarına örnek fotoğraflar aşağıda verilmektedir (Bkz. Fotoğraf 80-85)

ME-SE GES Yangın Söndürme Cihazı

ME-SE GES Uyarı Levhası

Fotoğraf 80-Örnek İSG Uyarı Levhaları (ME-SE GES)

Tokat Kuşoturağı GES İşletmesi Öneri Kutusu, Risk Bildirim ve Ramak Kala Formları

ACIL DURUM TELEFON LİSTESİ

YANGIN (İTFAİYE)	110
AMBULANS	112
TRAFİK	155
POLİS	155
JANDARMA	156
ZEHİR DANIŞMA MERKEZİ	114
ORMAN YANGIN İHBAR	177
CENAZE HİZMETLERİ	188
SAGLIK HİZMETLERİ	184
ELEKTRİK ARIZA	186
VALİLİK	
KAYMAKAMLIK	
SAGLIK OCAĞI	
HASTANESİ	
HASTANESİ	

ACIL DURUMLARDA KULLANILACAK ARAÇ PLAKALARI

1. ARAÇ PLAKA NO : _____
2. ARAÇ PLAKA NO : _____

ACIL DURUMLARDA ARAÇ KULLANACAK PERSONEL

ADI	SOYADI	GÖREVI	TELEFON NO
		ACIL DURUM LİDERİ	0531 444 55 36
		ACIL DURUM YÖNETİCİSİ	
		TESİS MÜDÜRÜ	

ACIL DURUMLARDA ÖNCELİKLİ ARANACAK PERSONEL LİSTESİ

ADI	SOYADI	GÖREVI	TELEFON NO

YANGIN VE ACIL DURUM EKİPLERİ VE GÖREY DAĞILIMLARI

ACIL TELEFON NUMARALARI

İTFAİYE	112	POLİS NGSAF	112	HASTANE
ACIL YARDIM	112	JANDARMA	156	ACIL LİDER
1. EKİP		SURTARMA EKİPİ		SURTARMA EKİPİ
2. EKİP		SURTARMA EKİPİ		SURTARMA EKİPİ
3. EKİP		SURTARMA EKİPİ		SURTARMA EKİPİ

Acil Durum Tabelaları

Hasanoba RES Uyarı levhaları

Çalıkobası HES Uyarı levhaları

Fotoğraf 81-Örnek İSG Uyarı Levhaları (ME-SE GES)

Çalıkobası HES Can Simidi

Çalıkobası HES Korkuluklar

Çamlıca III HES Elektronik pano bakımı

Çamlıca III HES İlaçlama Uygulaması

Fotoğraf 82-Örnek İSG Uyarı Levhaları

Çamlıca III HES KKD Malzeme Dolabı

Çamlıca III HES İlk Yardım Kutusu ve Sedye

Demirciler HES Uyarı Levhaları

Demirciler HES Can Yeleği

Fotoğraf 83-Örnek İSG Uyarı Levhaları

Doruk HES Araç Park Alanı Uyarı Levhası

Gelinkaya HES Uyarı Levhaları

Kavakçalı HES Elektriksel Kilit+Etiketleme Malzeme İstasyonu

Yağmur HES Yangın Söndürme Tatbikatı

Fotoğraf 84-Örnek İSG Uyarı Levhaları

Fotoğraf 85- PSI ENGİL 207 GES İnşaatı Toplanma Alanı ve KKD Kullanımı

Çevre Uygulamaları;

Ayrıca tüm işletmelerde bölgesel atık yönetimi için lisanslı firmalar ile anlaşılmış olup, atıklar lisanslı bertaraf tesisine kadar takip edilmektedir. Her yıl Atık Beyan sistemine atık beyanları yapılmaktadır. İşletmelerdeki ve şantiyelerdeki atık yönetimi uygulamalarına örnek fotoğraflar aşağıda verilmektedir.

Amasya Boyalı GES Atık Ayrıştırma Kapları

ME-SE GES Atık Ayrıştırma Kapları

Fotoğraf 86- İşletmelerde Kullanılan Geri Dönüşüm Kapları Örnekleri

Doruk HES Spill Kit

Sekiyaka HES Spill Kit

Fotoğraf 87- İşletmelerde Kullanılan Geri Dönüşüm Kapları Örnekleri

Çalıkobası HES Geçici Atık Depolama Alanı

Saraçbendi HES

Fotoğraf 88- Geçici Atık Depolama Alanları

Fotoğraf 89- Hasanoba RES Geçici Atık Depolama Alanları(Tehlikeli ve Tehlikesiz Atık)

Bu raporlama döneminde yapılan ısı uygunluk (sıcaklık, nem), gürültü, aydınlatma dahil olmak üzere işyeri gözetim verilerini sağlıyoruz.

24.01.2017 tarih ve 29958 sayılı İş Hijyeni Ölçüm, Test Ve Analiz Laboratuvarları Hakkında Yönetmelik gereği iş hijyeni ölçümleri, işyeri tehlike sınıfı esas alınarak hazırlanan risk analizlerinin yenilenmesi ile eşzamanlı olarak tekrarlanmalıdır. Bu kapsamda Sıcaklık, nem, kişisel gürültü, ortam gürültüsü ve aydınlatma ölçümleri 2019 yılında tekrarlanmıştır. Rapor dönemi içerisinde yapılan ölçümler ve tarihleri Tablo 17’de verilmektedir. Ölçümler Akreditasyon Belgesine sahip Selin Ölçüm Laboratuvarına yaptırılmıştır. Ölçüm sonuçları mevzuatta tanımlanan sınır değerlerin altında kalmıştır. İş Hijyeni ölçüm raporlarından birkaç örnek Ek-5’de yer almaktadır.

İşletmeler	2019 İş Hijyeni Ölçümleri (Rapor Tarihleri)			
	Termal Konfor Ölçümü	Kişisel Gürültü Ölçümü	Ortam Gürültü Ölçümü	Aydınlatma Ölçümü
Akfen Merkez	23.09.2019	-	23.09.2019	23.09.2019
Otluca HES	04.12.2019	04.12.2019	04.12.2019	04.12.2019
Sırma HES	28.08.2019	28.08.2019	28.08.2019	28.08.2019
Sekiyaka I HES	29.08.2019	29.08.2019	29.08.2019	29.08.2019
Sekiyaka II HES	02.09.2019	02.09.2019	02.09.2019	02.09.2019
Demirciler HES	26.08.2019	26.08.2019	26.08.2019	26.08.2019
Kavakçalı HES	27.08.2019	27.08.2019	27.08.2019	27.08.2019
Gelinkaya HES	17.07.2019	17.07.2019	17.07.2019	17.07.2019
Saraçbendi HES	12.07.2019	12.07.2019	12.07.2019	12.07.2019
Çamlıca III Barajı ve HES	12.07.2019	12.07.2019	12.07.2019	12.07.2019
Doruk HES	17.07.2019	17.07.2019	17.07.2019	17.07.2019
Yağmur HES	17.07.2019	17.07.2019	17.07.2019	17.07.2019
Doğançay I HES	14.11.2019	14.11.2019	14.11.2019	14.11.2019
Doğançay II HES	14.11.2019	14.11.2019	14.11.2019	14.11.2019
Çalıkobası I HES	05.07.2019	05.07.2019	05.07.2019	05.07.2019
Çalıkobası II HES	16.07.2019	16.07.2019	16.07.2019	16.07.2019
Çiçekli HES	31.10.2019	31.10.2019	31.10.2019	31.10.2019
Solentegre GES	04.07.2019	04.07.2019	04.07.2019	04.07.2019
Denizli GES Projeleri	28.08.2019	28.08.2019	28.08.2019	28.08.2019
Amasya Boyalı GES Projeleri	12.07.2019	12.07.2019	12.07.2019	12.07.2019
Tokat Kuşoturağı GES Projeleri	12.07.2019	12.07.2019	12.07.2019	12.07.2019
Omicron Erciş GES	05.07.2019	05.07.2019	05.07.2019	05.07.2019
Omicron Engil 208 GES	05.07.2019	05.07.2019	05.07.2019	05.07.2019
PSI Engil 207 GES	11.12.2019	11.12.2019	11.12.2019	11.12.2019
MT GES	04.07.2019	04.07.2019	04.07.2019	04.07.2019
Yaysun GES	03.07.2019	03.07.2019	03.07.2019	03.07.2019
Yaysun GES Şalt Tesisi	04.07.2019	04.07.2019	04.07.2019	04.07.2019
ME-SE GES	03.07.2019	03.07.2019	03.07.2019	03.07.2019
Hasanoba RES	24.09.2019	24.09.2019	24.09.2019	24.09.2019
Üçpınar RES	24.09.2019	24.09.2019	24.09.2019	24.09.2019
Kocalar RES	24.09.2019	24.09.2019	24.09.2019	24.09.2019
Denizli RES	19.12.2019	19.12.2019	19.12.2019	19.12.2019

Tablo 17- İş Hijyeni Ölçümleri

İş Sağlığı ve Güvenliği Göstergeleri. Her saha ya da kurumsal seviye için gerekli olduğu ölçüde ayrı tablolar sağlayınız. Her bir parametre için toplam sayıları rapor ediniz.

Parametre	Bu Raporlama Dönemi		Raporlama Dönemi - Önceki Yıl	
	Doğrudan İstihdam Edilen Çalışanlar	Yüklenicinin Çalışanları	Doğrudan İstihdam Edilen Çalışanlar	Yüklenicinin Çalışanları
Toplam İşçi Sayısı	211	675	283	317
Yıllık Toplam Adam.Saat Çalışma Miktarı	508.088	1.625.400	739.144	1,081.192
Kayıp Zamanlı İş Kazası Yaralanmalarının Toplam Sayısı	0	5	0	3
İş Kazası Yaralanmalarından Kaynaklanan Kayıp İş Günlerinin Toplam Sayısı	0	94	0	69
Toplam Ölüm Sayısı	0	0	0	0

Tablo 18- Kayıp İş Günleri Verileri

Bu raporlama dönemi sırasındaki ölümlü olmayan yaralanmalara ilişkin ayrıntıları sununuz.

Şirket/Yüklenici Çalışanı	Toplam Kayıp İşgünü	Yaralanmanın Açıklaması	Kaza Nedeni	Yeniden Meydana Gelmeyi Önleme Düzeltici Önlemler
Yüklenici Çalışanı (24.01.2019)	40	Üçpınar RES' de çift yönlü yolda (bir gidiş, bir geliş) karşıdan gelen aracın, şerit ihlali yaparak, yüklenici çalışanın gitmekte olduğu şeride girmesi sonucu trafik kazası gerçekleşmiştir	Tecrübe ve dikkat eksikliği Olumsuz hava şartları	Tüm çalışanlarla trafik kuralları ve araç kullanım talimatları hakkında eğitim düzenlendi, trafik önlemleri konusunda verilen toolboxların sayısı artırıldı
Yüklenici Çalışanı (25.03.2019)	0	Hasanoba RES'de personelin elinin üzerine istiflenmiş demir düşmüştür	Dikkatsizlik	Çalışanlara demir ve malzeme istiflenmesi konusunda eğitim verildi
Yüklenici Çalışanı (04.03.2019)	3	Üçpınar RES şantiyesinde çalışanın ayağına kullandığı el aleti düşmüştür	Dikkatsizlik, alet çantası kullanmama	El aletleri kullanma ve taşıma konusunda eğitim verildi
Yüklenici Çalışanı (19.06.2019)	0	Denizli RES şantiyesinde trafik kazası	Dikkatsizlik	Çalışanlara trafik konusunda eğitim verildi.
Yüklenici Çalışanı (19.06.2019)	45	Denizli RES şantiyesinde OG panosu mobil vinç ile kumanda binası içerisine alınırken, panoyu kaldırma amaçlı kullanılan bez sapanlardan bir tanesi kopmuştur. Bir çalışanın bacağı ezilmiş diğer çalışanın sol ayak bileği panonun sıkıştırması sonucu yaralanmıştır.	Periyodik kontrol eksikliği	Kaldırma araçlarının ve ekipmanların periyodik kontrolleri gözden geçirildi. Kaldırma araçları için saha kontrol formları oluşturuldu. Personele kaldırma araçları ve ekipmanları konusunda eğitim verildi.

Şirket/Yüklenici Çalışanı	Toplam Kayıp İşgünü	Yaralanmanın Açıklaması	Kaza Nedeni	Yeniden Meydana Gelmeyi Önleme Konusundaki Düzeltici Önlemler
Yüklenici Çalışanı (27.06.2019)	1	Hasanoba RES şantiyesinde çelik sapan personelin yüzüne çarpmıştır.	Dikkatsizlik	Kaldırma araçları ve ekipmanları konusunda eğitim verildi
Yüklenici Çalışanı (18.07.2019)	5	Hasanoba RES şantiyesinde çalışan personel ayağını burkmuştur.	Dikkatsizlik	Personele eğitim verildi

Tablo 19- İş Sağlığı ve Güvenliği Göstergeleri

Düzeltilen önlemler dahil olmak üzere ölümleri ya da taşıt kazalarını ayrıntılı bir şekilde açıklayınız (İSG soruşturması ve ilgili düzeltici eylem planının nüshalarını sununuz).

Kaza raporları Ek-2'de sunulmuştur.

Önemli Olaylar

Bu dönemde Akfen ve yüklenici çalışanlarının geçirdiği kazalarda ölüm olayı meydana gelmemiştir. Ancak bir adet taşıt kazası meydana gelmiştir. Bu kazada yerel halktan bir kişi hayatını kaybetmiş, yüklenici çalışanında yaralanma ve araçta maddi hasar oluşmuştur.

Olayın Tarihi	Olayın Türü	Olayın Kısa Açıklaması	Ölümler? (E/H)	Ölümlerin Sayısı	Olay Sonrasında Alınan Önleyici Önlemler
24.01.2019	Taşıt Kazası	Üçpınar RES'de çift yönlü yolda karşıdan gelen aracın şerit ihlali yaparak, yüklenici çalışanın gitmekte olduğu şeride girmesi sonucu trafik kazası gerçekleşmiştir.	H	Yok	Personele Trafik Eğitimi verilmiştir. Trafik önlemleri konusunda verilen toolboxların sayısı arttırılmıştır.
19.06.2019	Gün Kayıplı Kaza	Denizli RES şantiyesinde OG panosu mobil vinç ile kumanda binası içerisine alınırken, panoyu kaldırma amaçlı kullanılan bez sapanlardan bir tanesi kopmuştur. Bir çalışanın bacağı ezilmiş diğer çalışanın sol ayak bileği panonun sıkıştırması sonucu yaralanmıştır.	H	Yok	Kaldırma araçlarının ve ekipmanların periyodik kontrolleri gözden geçirilmiştir. Kaldırma araçları için saha kontrol formları oluşturulmuştur. Personele kaldırma araçları ve ekipmanları konusunda eğitim verilmiştir.

Tablo 20-Önemli Olaylar

PS3, PR3 KAYNAK VERİMLİLİĞİ VE KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ

Bu raporlama dönemine yönelik aşağıdaki çevresel gözetim verilerin sağlayınız. Talep edilen tüm veriler halihazırda farklı bir formatta mevcutsa bunların yerine sunulabilirler. Lütfen tüm gözetim noktalarının kesin konumlarını gösteren bir ölçekli tesis haritasını sununuz.

Ulusal mevzuat gereği işletmede olan yenilenebilir enerji santralleri için çevresel gürültü ve toz ölçümü yapılmasına gerek yoktur. Ayrıca işletmedeki HES'ler kapalı bina şeklinde olduğu için çevresel gürültüye neden olması söz konusu değildir. 2019 yılında çevresel ölçümler RES inşaatları için yapılmıştır.

Çevresel Gürültü:

Bu dönemde RES şantiyelerinde akredite laboratuvar tarafından yapılan çevresel gürültü ölçüm bilgileri Tablo 21'de, ölçüm raporları da Ek-6'da verilmiştir.

Havası Kalitesi:

Bu dönemde şantiyelerde akredite laboratuvar tarafından yapılan hava kalitesi ölçüm bilgileri Tablo 21'de, ölçüm raporları da Ek-6'da verilmiştir.

Tüm RES inşaatları kapsamında ölçülen çöken toz emisyonları Ulusal Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği sınır değeri ile Uluslararası IFC-WHO Uzun vadeli sınır değer ile kısa vadeli sınır değeri geçmemektedir.

Tüm RES inşaatları kapsamında ölçülen toz emisyonları Ulusal Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği sınır değeri ile WHO Dış ortam Hava kalitesi Rehberi ile IFC Genel ÇSG rehberinde verilen sınır değeri geçmemektedir.

Tüm RES inşaatları kapsamında ölçülen gürültü ölçüm sonuçları Ulusal Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği ile Uluslararası IFC Gürültü Yönergesinde verilen sınır değerleri aşmamaktadır.

RES Sahaları	Ölçüm Yapılan yerleşimler	2019 Çevresel Ölçümler (Ölçüm Tarihleri)		
		Çevresel Gürültü Ölçümü	Çevresel Toz Ölçümü (PM10)	Çöken Toz Ölçümü
Üçpınar RES	Hacıgelen-Üçpınar	06.05.2019	06.05.2019	06.05.2019-
		07.05.2019	07.05.2019	06.06.2019
Kocalar RES	Çamyayla-Harmancık	07.05.2019	-	-
		08.05.2019	-	-
Hasanoba RES	İntepe-Erenköy	08.05.2019	08.05.2019	08.05.2019
		09.05.2019	09.05.2019	07.06.2019
Denizli RES	Işıklar-Ataköy	10.05.2019	10.05.2019	10.05.2019
		11.05.2019	11.05.2019	09.06.2019

Tablo 21- Çevresel Ölçümler

Sıvı Atık Deşarjları:

Çalışan sayısının az olması nedeniyle santrallerde atık su arıtma tesisi bulunmamaktadır. İşletmelerin ve inşaatların tümünde sızdırmaz fosseptik bulunmaktadır ve doldukça vidanjör hizmeti ile boşalttırılması sağlanmaktadır. Vidanjör boşaltım kayıtları tutulmaktadır. İnşaatlar 2019 yılında tamamlanmış ve tüm tesisler işletmeye geçmiştir.

Sıvı atık deşarj olmadığı için işletmelerde deşarj şartlarının sağlanması ile ilgili analizlerin yapılmasına da gerek yoktur.

Fotoğraf 90- Hasanoba RES Sızdırmaz Fosseptik

Kaynaklar ve Enerji Tüketimi:

İşletmedeki santraller ile inşaat şantiyelerinde kullanılan enerji kaynakları ve tüketim miktarları Tablo 22'de verilmiştir.

İşletmelerde ise Enerji Yönetim Sistemi kapsamında enerji tüketimi kayıt altına alınmakta, önceki yıllar da dikkate alınarak tüketim analizleri yapılmakta ve verimliliği artırıcı hedefler belirlenmektedir. Bu çalışmalara örnek olarak Doğançan HES'de yapılan çalışma Ek.15'de verilmektedir.

Şirket merkezinde “Off Grid” sistemi ile güneş enerjisinden elektrik üretimi yapılmakta ve bu enerji ile bina dış cephesi aydınlatılmaktadır.

Fotoğraf 91- Şirket Merkezi Off Grid Sistemi

Aynı şekilde; MT GES, Yaysun GES, ME-SE GES, PSI ENGİL 207 GES, Omicron Engil 208 GES ve Omicron Erciş GES işletmelerinin ihtiyaç duydukları elektrik de “Off Grid” sistemden sağlanmaktadır. Uygulama fotoğrafları aşağıda verilmiştir.

Omicron Erciş GES

PSI Engil 207 GES

MT GES

ME-SE GES

Fotoğraf 92- GES İşletmeleri Off Grid Sistemi

ÇSG yönergelerinin ya da yerel düzenleme sınırlarının herhangi birinin aşılması durumunda lütfen bunun nedenini açıklayınız ve uygunsa, yeniden meydana gelmenin önlenmesine yönelik planlanan düzeltici önlemleri açıklayınız.

Enerji ve Su Yönetimi (lütfen gerektiği ölçüde sütunlar ekleyiniz):

2019 yılı Akfen merkez, tüm işletme ve inşaatların enerji üretim ve doğal kaynak tüketimleri Tablo 22’de verilmiştir.

ALTYAPI TÜRÜ	2019 YILI ENERJİ ÜRETİMİ VE DOĞAL KAYNAK TÜKETİM MİKTARLARI					
	Elektrik Üretimi	Elektrik Tüketimi	Doğalgaz	Dizel	Diğer Yakıt	Su
BİRİMLER / PROJELER	MWh	MWh	m ³	lt	lt	m ³
AKFEN MERKEZ	-	142,00	120100,00	5742,00	-	3109,00
OTLUCA HES	192225,50	266,65	-	13500,00	-	720,00
SIRMA HES	15301,00	110,00	-	2600,00	-	420,00
SEKİYAKA II HES	14059,90	129,24	-	3670,00	-	200,00
DEMİRCİLER HES	19883,00	258,00	-	5800,00	-	300,00
KAVAKÇALI HES	27048,24	107,83	-	3871,00	-	100,00
GELİNKAYA HES	11819,13	67,21	-	1250,00	-	180,00
SARAÇBENDİ HES	65300,00	202,00	-	1250,00	-	14,00
ÇAMLICA III BARAJI VE HES	58000,00	131,00	-	11600,00	-	150,00
DORUK HES	64613,00	274,00	-	6200,00	-	170,00
YAĞMUR HES	20480,58	87,91	-	3765,00	-	38,00
DOĞANÇAY HES	99586,00	370,00	-	7710,00	-	3578,00
ÇALIKOBASI HES	24829,45	287,86	-	14412,00	-	305,00
ÇİÇEKLİ HES İNŞAAT	-	30,00	-	10000,00	-	200,00
ÇİÇEKLİ HES İŞLETME	1627,47	9,48	-	1300,00	-	1,00
SOLENTGRE GES	12073,56	52,61	-	960,00	-	36,00
AKFEN YENİLENEBİLİR GES	762,40	6,46	-	60,00	-	1,00
DENİZLİ GES PROJELERİ	10841,78	77,68	-	20,00	-	147,00
AMASYA BOYALI GES PROJELERİ	18651,00	94,00	-	15,00	-	2,00
TOKAT KUŞOTURAĞI GES PROJELERİ	9140,00	75,00	-	10,00	-	2,00
OMICRON ERCİŞ GES	19638,18	89,08	-	-	-	500,00
OMICRON ENGİL 208 GES	19704,83	102,00	-	2880,00	-	1500,00
PSI ENGİL GES	8119,91	24,73	-	-	-	500,00
MT GES	17776,77	25,00	-	1050,00	-	150,00
YAYSUN GES	18363,33	139,00	-	2725,00	-	185,00
YAYSUN GES 0,5	764,60	11,00	-	525,00	-	185,00
ME-SE GES	17226,47	78,00	-	200,00	-	28,65
HASANOBA RES	28317,76	624,34	-	1140,00	-	70,00
KOCALAR RES	70420,21	1241,73	-	5920,00	-	100,00
ÜÇPINAR RES	166515,45	984,60	-	4890,00	-	90,00
DENİZLİ RES	29986,89	579,32	-	1282,00	-	55,00
TOPLAM	1063076,41	6472,87	120100,00	114347,00	-	13036,65

Tablo 22- 2019 Yılı Enerji Üretimi ve Doğal Kaynak Tüketim Miktarları

Sera Gazları: Lütfen her saha ve kurumsal seviye için aşağıdaki tabloyu doldurunuz

Şirket'in faaliyetteki tüm elektrik üretim tesisleri yenilenebilir enerji kaynağı ile çalışmakta ve su, rüzgar ve güneş enerjisi kullanılmaktadır. Bu nedenle santrallerde üretimle ilgili doğrudan CO₂ emisyonu söz konusu değildir. Santrallerdeki jeneratör çalışması, ulaşımda binek aracı kullanılması ve tesis içinde aydınlatma ve ısınma için enerji kullanımı nedeniyle, sadece dolaylı olarak CO₂ üretimi söz konusudur. Her santral için bu kapsamda hesaplanan sera gazı emisyonu ve sera gazı azaltım değerleri aşağıda verilmektedir. Sera gazı azaltımına ilişkin hesaplamaların detayları Ek-9'da verilmiştir.

AKFEN MERKEZ OFİSİ	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	357,57 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	▪ Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. ▪ Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek ▪ Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	-			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	-			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	-357,57			

OTLUCA HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	223,16 tCO ₂	*Binek aracı kullanımı	0,5 %	▪ Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak, ▪ Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, ▪ Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	192225,50			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	135134,53			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	134911,37			

SIRMA HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	84,21 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek. - Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	15301,00			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	10756,60			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	10672,39			

SEKİYAKA HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	100,56 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, - Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	14059,90			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	9884,11			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	9783,55			

DEMİRCİLER HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	196,71 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, - Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	19883,00			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	13977,75			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	13781,04			

KAVAKÇALI HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	86,04 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	▪ Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. ▪ Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, ▪ Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	27048,24			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	19014,91			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	18928,87			

GELİNKAYA HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	50,556 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	▪ Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. ▪ Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, ▪ Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	11819,13			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	8308,85			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	8258,30			

SARAÇBENDİ HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	145,31 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	▪ Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. ▪ Ekonomik araç kullanımı konusunda personele eğitim vermek, ▪ Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	65300,00			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	45905,90			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	45760,59			

ÇAMLICA III BARAJI VE HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	122,77 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	▪ Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. ▪ Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, ▪ Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	58000,00			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	40774,00			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	40651,23			

DORUK HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	209,02 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	▪ Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak ▪ Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, ▪ Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	64613,00			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	45422,94			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	45213,92			

YAĞMUR HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	71,76 tCO ₂	*Binek aracı kullanımı	0,5 %	▪ Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. ▪ Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek ▪ Periyodik jeneratör bakımlarını düzenli olarak yaptırmak.
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	20480,58			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	14397,85			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	14326,09			

DOĞANÇAY HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	280,50 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, - Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	99586,00			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	70008,96			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	69728,46			

ÇALIKOBASI HES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	96,46 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç ve iş makinesi motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, - Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	24829,45			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	17455,10			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	17358,64			

ÇİÇEKLİ HES İNŞAAT	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	47,54 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç ve iş makinesi motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, - Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	-			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	-			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	-47,54			

ÇİÇEKLİ HES İŞLETME	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	10,10 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç ve iş makinesini motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, - Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh) (2019 yılında 2 aydır üretim yapılmaktadır)	1627,47			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	1144,11			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	1134,01			

SOLENTGRE GES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	39,52 tCO ₂	*Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek, - Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	12073,56			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	8487,71			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	8448,19			

AKFEN YENİLENEBİLİR GES PROJESİ	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	4,70 tCO ₂	*Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	762,40			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	535,97			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	531,27			

DENİZLİ GES PROJELERİ	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	54,66 tCO ₂	*Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	10841,78			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	7621,77			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	7567,11			

AMASYA GES PROJELERİ	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	66,12 tCO ₂	*Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	18651,00			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	13111,65			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	13045,53			

TOKAT GES PROJELERİ	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	52,75 tCO ₂	*Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	9140,00			
Yenilenebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	6425,42			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	6372,67			

OMICRON ERCİŞ GES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	62,62 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	19638,18			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	13805,64			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	13743,02			

OMICRON ENGİL 208 GES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	79,32 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	19704,83			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	13852,50			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	13773,18			

PSI ENGİL 207 GES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	17,39 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	8119,91			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	5708,30			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	5690,91			

MT GES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	20,35 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	17776,77			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	12497,07			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	12476,72			

YAYSUN GES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	104,92 tCO ₂	*Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	18363,33			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	12909,42			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	12804,50			

YAYSUN GES 0,5	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	9,12 tCO ₂	Binek aracı kullanımı	0,50%	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek,
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	764,60			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	537,51			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	528,39			

ME-SE GES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	55,36 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	17226,47			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	12110,21			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	12054,85			

HASANOBA RES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	441,93 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	28317,76			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	19907,39			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	19465,46			

KOCALAR RES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	888,59 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	70420,21			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	49505,41			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	48616,82			

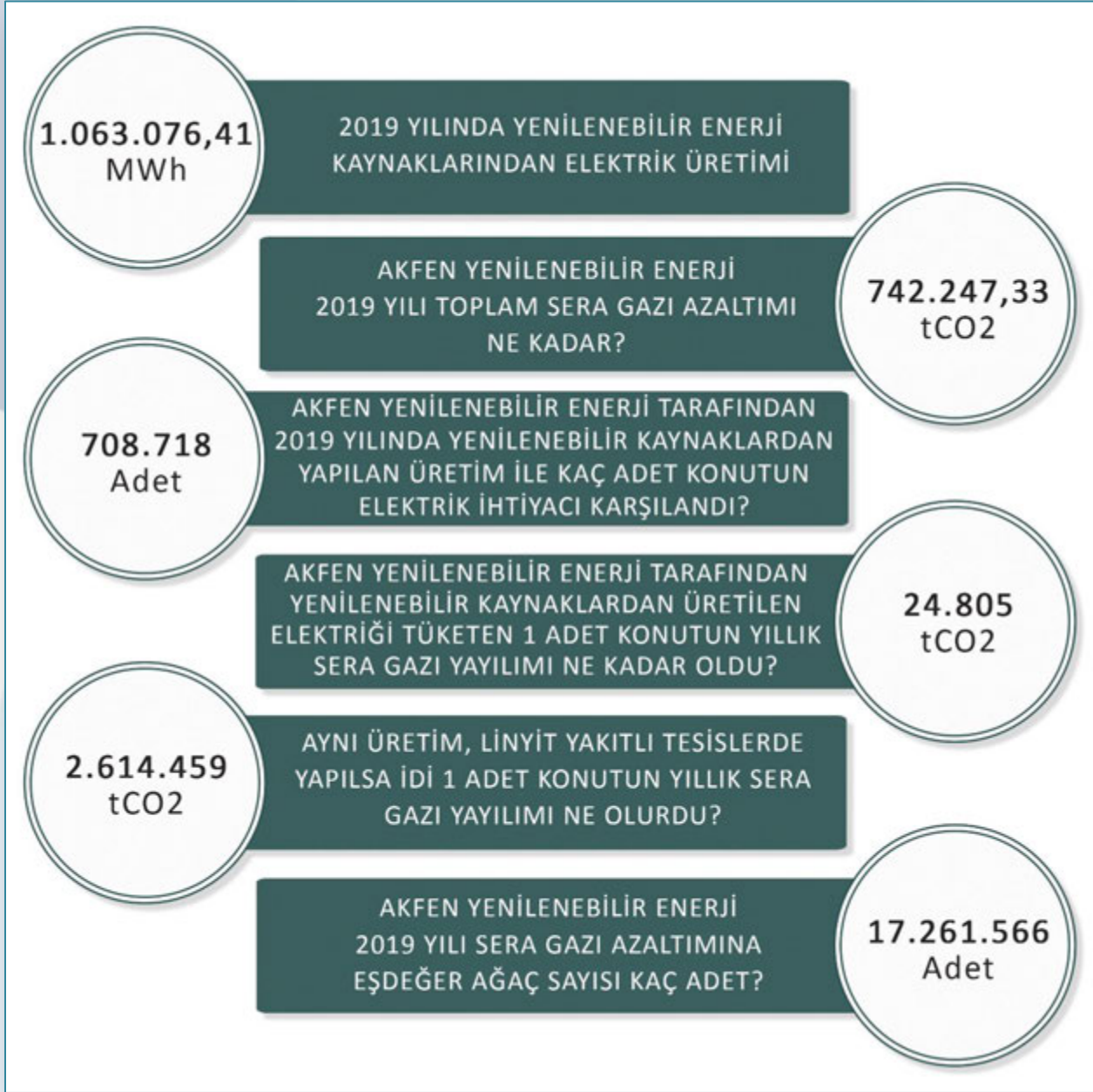
ÜÇPİNAR RES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	705,11 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	166515,45			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	117060,36			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	116355,25			

DENİZLİ RES	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-	-	-
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu	410,65 tCO ₂	*Jeneratör Kullanımı *Binek aracı kullanımı	0,5 %	- Periyodik araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitim vermek
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	29986,89			
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	21080,78			
Toplam CO ₂ azatılımı tCO ₂	20670,13			

TOPLAM	Yıllık Miktar	Birimler	Hedef Azaltım (%)	Girişilecek Eylemler
Doğrudan CO ₂ emisyonu yoğunluğu	-	-		
Dolaylı CO ₂ emisyonu yoğunluğu tCO ₂	5095,39 tCO ₂	*Santrallar *Şantiyeler *Merkez Ofis		
Toplam üretim (yıllık toplam elektrik üretimi MWh)	1063076,41		0,50%	
Yenilebilir kaynaktan elektrik üretimi nedeniyle sera gazı azaltım miktarı, tCO ₂ (EBRD-GN4'de verilen Tablo 1'e göre)	747342,72			
Toplam CO ₂ azatılımı (tCO ₂)	742247,33			- Periyodik jeneratör ve araç bakımlarını düzenli olarak yaptırmak. - Araç motorlarının gereksiz çalışmasını önlemek amacıyla personele eğitimler vermek, - Kiralık araçlarda düşük CO₂ emisyonlu araçları tercih etmek,

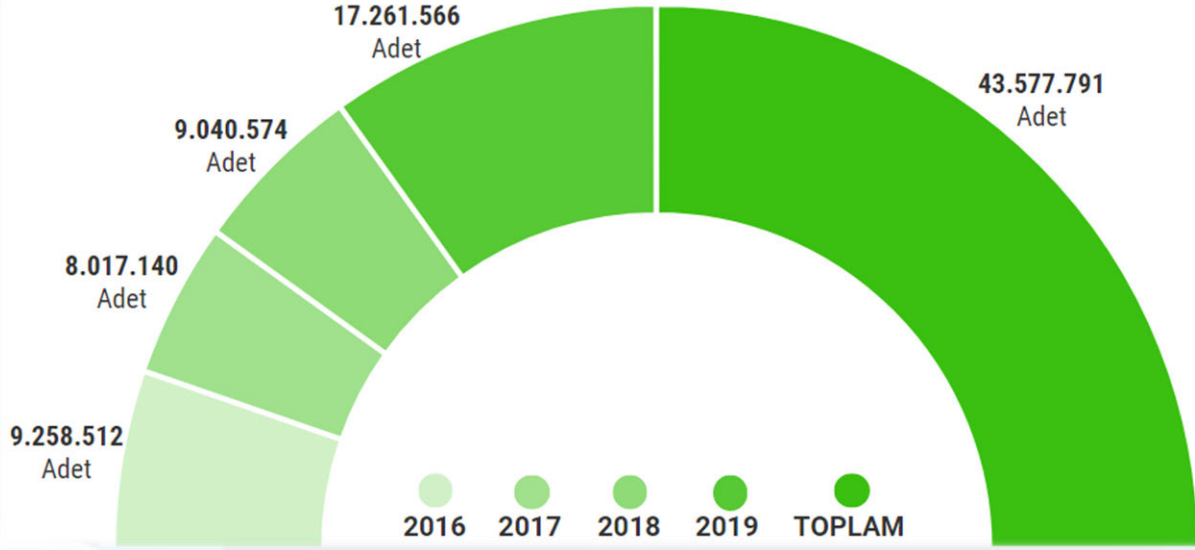
Tablo 23- 2019 Yılı Sera Gazı Emisyonu ve Sera Gazı Azaltım Değerleri

2019 yılının Sera Gazı azaltımına ilişkin değerlendirmeler Şekil 20’de verilmiştir. Sera gazı azaltımının geçen yıllar ile karşılaştırması Şekil 21’de verilmiştir.

Şekil 20-2019 Yılı Sera Gazı Azaltım Değerlendirmesi

Yıllara Göre Sera Gazı Azaltımına Eşdeğer Ağaç Sayısı

Şekil 21 :Yıllara Göre Sera Gazı Azaltımına Eşdeğer Ağaç Sayısı

Ayrıca işletmeler ve inşaatlarda uygulanan atık yönetimi çalışmaları ile 2019 yılında toplam 1230 kg atık kağıt geri dönüşüme kazandırılmıştır. 1 ton atık kağıdın geri dönüşümü ile yaklaşık 17 adet yetişkin ağacın kesilmesi önlenmektedir. Buna göre 2019 yılında geri dönüşüme kazandırılan atık kağıt ile 21 adet ağacın kesilmesi engellenmiştir.

Şirket olarak karbon azaltımına ilişkin Gönüllü Karbon Piyasasında GS ve VCS projeleri geliştirilmiştir. Tablo 24’de verifikasyon çalışmaları bitmiş olan HES projelerinde, karbon kredi miktarları verilmektedir. GES projeleri için verifikasyon ve kayıt oluşturma çalışmaları devam etmektedir. Yeni RES işletmeleri için de karbon sertifikası başvuruları yapılmıştır.

Proje	Sertifika	Tarih	Kredi Miktarı (tCO ₂ e)
Çamlıca III HES	VCU	2011	32.175
		2012	39.410
		2013	28.707
Saraçbendi HES	VCU	2011	14.707
		2012	31.197
		2013	37.889
Otluca HES	VCU	2011	61.734
		2012	100.466
		2013	79.501
Sırma HES	VCU	2011	4.564
		2012	12.804
		2013	6.615
Demirciler HES	VCS	GS'ye Kayıtlı - VCS'e Transfer ve İlk Verifikasyon Çalışmaları Aynı Anda Devam Ediyor	0

Proje	Sertifika	Tarih	Kredi Miktarı (tCO ₂ e)
Gelinkaya HES	VCS	GS'ye Kayıtlı - VCS'e Transfer ve İlk Verifikasyon Çalışmaları Aynı Anda Devam Ediyor	0
Kavakçalı HES	VCS	GS'ye Kayıtlı - VCS'e Transfer ve İlk Verifikasyon Çalışmaları Aynı Anda Devam Ediyor	0
Sekiyaka HES	VCS	GS'ye Kayıtlı - VCS'e Transfer ve İlk Verifikasyon Çalışmaları Aynı Anda Devam Ediyor	0
Yağmur HES	VCS	GS'ye Kayıtlı - VCS'e Transfer ve İlk Verifikasyon Çalışmaları Aynı Anda Devam Ediyor	0
Doğançay HES	VCS	VCS'e Kayıtlı - Henüz İlk Verifikasyon Yapılmadı, Yapılması Gerekliyor	0
Çalıkobası HES	---	Karbon Sertifikasyon Çalışması Yapılmadı	0
Amasya Boyalı GES	VCS	VCS Validasyonu Tamamlanmak Üzere. Yıl sonuna Kadar Validasyon ve Kayıt İşlemleri Tamamlanacak	0
Tokat Kuşoturağı GES	VCS	VCS Validasyonu Tamamlanmak Üzere. Yıl sonuna Kadar Validasyon ve Kayıt İşlemleri Tamamlanacak	0
Yaysun GES	VCS	VCS Validasyonu Tamamlanmak Üzere. Yıl sonuna Kadar Validasyon ve Kayıt İşlemleri Tamamlanacak	0
MT GES	VCS	VCS Validasyonu Tamamlanmak Üzere. Yıl sonuna Kadar Validasyon ve Kayıt İşlemleri Tamamlanacak	0
ME-SE GES	VCS	VCS Validasyonu Tamamlanmak Üzere. Yıl sonuna Kadar Validasyon ve Kayıt İşlemleri Tamamlanacak	0
Omicron Engil GES	VCS	VCS Validasyonu Tamamlanmak Üzere. Yıl sonuna Kadar Validasyon ve Kayıt İşlemleri Tamamlanacak	0
Omicron Erciş GES	VCS	VCS Validasyonu Tamamlanmak Üzere. Yıl sonuna Kadar Validasyon ve Kayıt İşlemleri Tamamlanacak	0
PSI ENGİL 207 GES	VCS	VCS Validasyonu Tamamlanmak Üzere. Yıl sonuna Kadar Validasyon ve Kayıt İşlemleri Tamamlanacak	0
Solentegre GES	GS	GS'ye Kayıt için Başvuruldu, İlk Değerlendirme Geldi, Yıl Sonuna Kadar Kayıt İşlemi Tamamlanacak	0
Fırıncı GES	VCS	VCS Validasyonu Tamamlanmak Üzere. Yıl sonuna Kadar Validasyon ve Kayıt İşlemleri Tamamlanacak	0
Üçpınar RES	VCS	VCS Kaydı için Başvuru Yapıldı. Kasım Ortasına Kadar Kayıt İşlemi Tamamlanacak.	0
Kocalar RES	VCS	VCS Kaydı için Başvuru Yapıldı. Kasım Ortasına Kadar Kayıt İşlemi Tamamlanacak.	0
Hasanoba RES	VCS	VCS Kaydı için Başvuru Yapıldı. Kasım Ortasına Kadar Kayıt İşlemi Tamamlanacak.	0
Denizli RES	VCS	VCS Kaydı için Başvuru Yapıldı. Kasım Ortasına Kadar Kayıt İşlemi Tamamlanacak.	0
TOPLAM			449.769

Tablo 24- VCS Karbon Kredi Miktarları

Atık ve Tehlikeli Maddeler (lütfeñ aşağıdaki tabloları doldurunuz. Gerektiğı ölçüde satırlar/sütunlar ekleyiniz)

ATIK TÜRÜ İŞLETMELER	2019 YILI TOPLAM ATIK MİKTARI							
	Evsel Atık (kg)	Karışık Ambalaj Atığı (kg)	Atık Yağ/ (kg)	Kurşun aküler (kg)	Atık Floresanlar (kg)	Kontamine malzemeler (kg)	Kontamine ambalajlar (kg)	Bitkisel atık yağ (kg)
DEPOLAMA, KULLANIM ve / veya MEVCUT YÖNTEM	Belediyeye verilmektedir.	Belediyeye verilmektedir.	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir
OTLUCA HES	1200	15	0	0	0	0	0	0
SIRMA HES	1.150	10	0	0	0	0	0	0
SEKİYAKA HES	750	75	0	100	0	50	20	0
DEMİRCİLER HES	2.600	8	0	1,5	1	1	7	8
KAVAKÇALI HES	1.450	20	200	0	20	50	20	30
GELİNKAYA HES	780	15	15	4	4	5	0	0
SARAÇBENDİ HES	3.850	45	925	3	15	30	15	50
ÇAMLICA HES	3.850	250	20	90	8	60	0	10
DORUK HES	3.000	5	800	16	4	7	50	20
YAĞMUR HES	3.800	10	310	21	26	8	0	6
DOĞANÇAY HES	5.500	20	0	5	10	100	10	30
ÇALIKOBASI HES	4.160	75	120	0	0	30	15	10
ÇİÇEKLİ HES-İnşaat	250	150	0	0	0	0	0	0
ÇİÇEKLİ HES-İşletme	0	5	0	0	0	0	0	0
SOLENTGRE GES ve AKFEN YENİLENEBİLİR GES	150	20	0	0	0	2	0	0
YAYSUN GES	3.000	3	0	0	0	0	0	0
MT GES	50	2	0	0	0	0	0	0
MESE GES	3.000	3	0	0	0	0	0	0

ATIK TÜRÜ İŞLETMELER	2019 YILI TOPLAM ATIK MİKTARI							
	Eysel Atık (kg)	Karışık Ambalaj Atığı (kg)	Atık Yağ/ (kg)	Kurşun aküler (kg)	Atık Floresanlar (kg)	Kontamine malzemeler (kg)	Kontamine ambalajlar (kg)	Bitkisel atık yağ (kg)
DEPOLAMA, KULLANIM ve / veya MEVCUT YÖNTEM	Belediyeye verilmektedir.	Belediyeye verilmektedir.	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir	Lisanslı Taşıyıcılar ile Lisanslı tesise iletilir
OMİCRON ENGİL GES	4.000	10	0	0	0	0	0	0
OMİCRON ERCİŞ GES	1.000	3	0	0	0	0	0	0
PSİ ENGİL GES-İnşaat	2.000	10	0	0	0	0	0	0
PSİ ENGİL GES-İşletme	20	2	0	0	0	0	0	0
YEŞİLVADİ GES	75	2	0	0	0	0	0	0
AMASYA BOYALI GES	55	3	0	0	0	25	0	0
TOKAT KUÇOTURAĞI GES	60	5	0	0	0	20	0	0
ÜÇPİNAR RES-İnşaat	1000	60	70	0	0	100	0	100
KOCALAR RES-İnşaat	500	30	0	0	0	0	0	10
DENİZLİ RES-İnşaat	250	50	0	0	0	2.550	1.500	0
HASANOBA RES-İnşaat	1.000	60	20	0	0	110	0	100
ÜÇPİNAR RES	12	5	0	0	0	0	0	0
KOCALAR RES	15	2	0	0	0	0	0	0
DENİZLİ RES	3	3	0	0	0	0	0	0
HASANOBA RES	5	4	0	0	0	0	0	0
AKFEN MERKEZ	1050	250	0	2	0	0	0	0
TOTAL	49585	1230	2480	242,5	88	3148	1637	374

Tablo 25- 2019 Yılı Toplam Atık Miktarları

Kullanılan tehlikeli kimyasallar:

Tehlikeli Malzeme (Adı ve Numarası UN/CAS)	Saha	Sınıf / Bölüm	Yıllık Miktar (kg)	Sahada Depolanan Azami Miktar (kg)
Shell Tellus S2 M 32	Çamlıca III HES	Santral	100	400
Fuchs Titan Gear Hyp 90			20	20
Gravis M320			20	20
Power Oil To1020 60UX			100	600
Shell Tellus S2 M 46			400	1200
Shell Omega 68 Hidrolik Yağ	Gelinkaya HES	Santral	350	200
Shell Turbo T46	Çalıkobası HES	Generatör Yatak I	94	70
Shell Morlina S2 B 150		Generatör Yatak II	140	50
Nynas Nytro Lyra X		Trafo	5260	0
Fuchs Renolin B 32 HVI	Demirciler HES	Türbin HPU	520	190
Shell Tellus S2 V22		Kapak HPU	1275	100
Shell Tellus S2 V 22 Hidrolik Yağ		Santral	250	300
Shell Turbo T 46 Hidrolik Yağ	Sırma HES	Santral	250	180
Nynas Nytro Lyra		Santral	4398	0
Castrol 15 W 40		Santral	60	0
Shell Turbo T46 Turbin Yağı	Sırma HES	Santral	1590	800
Nynas Nytrotrafo Yağı		Trafo	3168	2
Shell 15/40 Jeneratör Yağı		Jeneratör	13	6
Petrol Ofisi M320		Vinç	1	9
VG220 Dişli Yağı		Batarado kapağı	105	50
No. 90 Dişli Yağı	Saraçbendi HES	Dip Savak Temizleme Kapağı	6	5
Lukoil No.10 Motor Yağı		Kompresör	6	6
Shell Turbo 46 Hidrolik Yağ		Santral	450	450
Shell Tellus S2 V 46 Hidrolik Yağ	Yağmur HES	Santral	450	450
Shell Turbo T68		Santral	440	200
Shell Tellus 46		Santral	240	200
Nynas Nytro Lyra X		Trafo	5000	-
Castrol 15W 40		Dizel Jeneratör	26	-
Shell Omala Oil 680		Vinç	30	-
Shell Gadus S2 V100C 3		Reg. Kapak Kaldırma	180	-
Shell Omala S4 Gx 320 Dişli Yağı		Santral	500	500
Total Azolla ZS46 Hidrolik Yağı		Santral	200	200
Shell Molina SB 150 Rulman Yağı		Santral	200	200
Shell Tellus S2 M 46 Hidrolik Yağ	Doğançay HES	Santral	400	400
Mobil Shc Polyrex 462 Gres Yağı		Santral	150	150
Shell Gadus S3V 770d Gres Yağı		Santral	60	60
Shell Gadus S2V 220 C Gres Yağı		Santral	20	20
Shell Tellus M 68 Hidrolik Yağ		Santral	150	150
Shell Tellus Oil 46 Hidrolik Yağ	Kavakçalı HES	Santral	320	320
Shell Tellus S2 M 32	Otluca HES	Governor	800	800
Shell Turbo T 32		Boğuntu HES Yataklar	500	500
Shell Turbo T 46		Ünite Yataklar	800	800
DİESEL	Hasanoba RES İnşaat	İş Makinaları-Jeneratör	13.500	2000
Cooling liquid		Türbin	5000	5000
Sika Separol W3 Kalıp Yağı		Kalıp	120	120
Castrol Grease		Türbin	1000L	1000

Tehlikeli Malzeme (Adı ve Numarası UN/CAS)	Saha	Sınıf / Bölüm	Yıllık Miktar (kg)	Sahada Depolanan Azami Miktar (kg)
Sika Separol W3 Kalıp Yağı	Üçpınar RES İnşaat	Kalıp	200	200
Petrol Ofisi Mazot	Denizli RES	Araçlar	186000	1500
Shell 15/40 Jeneratör Yağı	İnşaat	İş Makineleri	4500	1200
Shell Diala S4 ZX-İ	Kocalar RES İşletme	Güç Trafosu	14000	62000
Shell Diala S4 ZX-İ		İç İhtiyaç Trafosu	220	1130
Castrol 15W 40		Dizel Jeneratör 91 KVA	14	14
Shell Diala S4 ZX-İ		Step-Up Trafoları 1-9	1720	7920
Shell Diala S4 ZX-İ	Üçpınar RES İşletme	Güç Trafoları 1-2	18000	87500
Shell Diala S4 ZX-İ		İç İhtiyaç Trafosu	220	1130
Castrol 15W 40		Dizel Jeneratör 91 KVA	14	14
Shell Diala S4 ZX-İ		Step-Up Trafoları 1-33	1720	7920
Shell Diala S4 ZX-İ	Hasanoba RES İşletme	Güç Trafosu	18000	87500
Shell Diala S4 ZX-İ		İç İhtiyaç Trafosu	220	1130
Castrol 15W 40		Dizel Jeneratör 91 KVA	14	14
Shell Diala S4 ZX-İ		Step-Up Trafoları 3-17	1720	7920
Shell Diala S4 ZX-İ	Denizli RES İşletme	Güç Trafoları 1-2	18000	87500
Shell Diala S4 ZX-İ		İç İhtiyaç Trafosu	220	1130
Castrol 15W 40		Dizel Jeneratör 91 KVA	14	14
Shell Diala S4 ZX-İ		Step-Up Trafoları 1-22	1720	7920

Tablo 26- 2019 Yılında Kullanılan Kimyasallar Listesi

PS4, PK4 - TOPLUM SAĞLIĞI, GÜVENLİĞİ VE EMNİYETİ

Raporlama dönemi sırasındaki toplum sağlığı ve güvenliğine ilişkin uygulamaya sokulan tüm yeni inşaatları aşağıdaki tabloyu kullanarak listeleyip kısaca açıklayınız. Risk değerlendirmelerini, yeni altyapı ve donanımı; tehlikeli maddeleri ve güvenlik yönetimini, taşımayı ve hastalığa maruz kalma durumunu dahil ediniz.

Hafifletici Tedbirler	Uygulamaya Geçirmenin Beklendiği Ya Da Gerçekleşme Tarihi	Gelecekteki Planlanan Hafifletici Tedbirler
Tüm santrallerin Çevresel Güvenlik Koruma ve Uyarı Sistemleri Proje Dosyaları DSİ tarafından onaylanmıştır. Onaylanan projelerde yer alan uygulamalar aşağıda özetlenmiştir; • İhatalar (korkuluk, tel çit, panel, duvar vb.) • Uyarı levhaları • Işıklı ve Sesli Erken Uyarı Sistemleri • Kamera ve sensörler • Zincir, şamandıra, merdiven, doğal yaşam için giriş-çıkış rampaları, kayık bulundurma	Bu tedbirler mevcuttur. (Bkz Fotoğraf 93)	
Bu dönemde yeni bir altyapı faaliyeti, yeni ekipman devreye sokulması söz konusu değildir. Paydaş katılım planları hazırlanmıştır.	- Tüm PKP ler 2018 yılı içerisinde hazırlanmıştır.	
Akfen Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi kapsamında uygulamaya konulan Şikayet Mekanizması iç şikayetler kadar dış şikayetleri de kapsamaktadır. Santrallerin ve inşaatların bulunduğu lokasyonlarda yaşayan yöre halkına şikayet mekanizması ve işleyişi hakkında eğitimler verilmiş ve ortak kullanım alanlarına şikayet kutuları konulmuştur. Proje sahalarında bulunan yöre halkı ile etkin iletişim kurulmuştur. Bu nedenle toplum sağlığı ve güvenliğini etkileyen hususlar söz konusu olması halinde şikayet mekanizması çalıştırılmaktadır.	Bu tedbirler uygulanmaktadır. (Bkz Tablo 9) Şikayet mekanizması uygulanmaya devam edilecektir.	

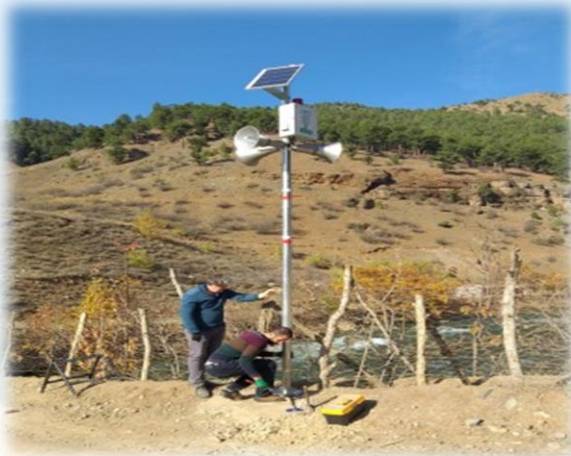

Hafifletici Tedbirler	Uygulamaya Geçirmenin Beklendiği Ya Da Gerçekleşme Tarihi	Gelecekteki Planlanan Hafifletici Tedbirler
Tüm santraller için Off-Site Acil Durum Eylem planları oluşturulmuştur (Bkz. Ek 14-15). Off-Site Acil Durum Planları kapsamında aşağıdaki konular incelenmiştir; • Yaşam ve Yangın Güvenliği • Trafik Güvenliği • Hastalık/Bulaşıcı Hastalık Önleme • Su Kalitesi ve Kullanılabilirlik • Yerleşim Yerlerindeki Toz ve Gürültü Maruziyetlerinin Değerlendirilmesi • Tehlikeli Madde Güvenliği • Acil Durumlar ve Müdahale Bu konular hakkında personellere eğitim verilmiştir. Toplum sağlığı ve güvenliğini etkileyebilecek olası acil durumlarda kullanılmak üzere hazırlanan iletişim bilgileri santral ve inşaatlarda ilan edilmiştir.	Bu tedbirler uygulanmaktadır. Tüm inşaat ve işletmeler için bu planlar hazırlanmış ve uygulamalar bu planlara göre yapılmıştır.	Yöre halkının katılımı ile Off-site acil durum tatbikatları düzenlenecek ve yöre halkına plan hakkında eğitimler vermeye devam edilecektir.
2019 yılında TİKAV tarafından düzenlenen “Hijyen Sağlıktır Projesi” Akfen bünyesinde bulunan 26 farklı enerji santrali işletmesinin bulunduğu 23 lokasyondaki köyleri/mahalleleri kapsamıştır. Bu çalışma ile daha sağlıklı bireylerin yetiştirilmesi ve ülkemizde yaygınlaştırılan sağlık hizmetlerinden halkın daha fazla faydalanmasını teşvik etmenin yanı sıra işletmelerin yerel yönetimler ve halk ile aralarında var olan ilişkiyi desteklemek de amaçlanmaktadır (Bkz. Fotoğraf 50-57).	Projenin birinci dönemi Ocak-Şubat-Mart-Nisan-Mayıs aylarını, ikinci dönemi ise Eylül-Ekim-Kasım-Aralık aylarını kapsamaktadır. Belirlenen aylarda, planlanan lokasyonların her birinde bir günlük etkinlikler gerçekleştirilmiştir.	TİKAV çalışmaları devam edecektir.

Hafifletici Tedbirler	Uygulamaya Geçirmenin Beklendiği Ya Da Gerçekleşme Tarihi	Gelecekteki Planlanan Hafifletici Tedbirler
Halkla ilişkiler sorumlusu tarafından yöre halkına yönelik proje ile ilgili bilgilendirme görüşmeleri yapılmaktadır. Santrallerde ve inşaat projelerinde yerel istihdama önem verilmektedir. Yerel istihdam sağlanırken toplum sağlığı ile ilgili ilave bir risk oluşturmamak adına çalışanların düzenli sağlık kontrolleri yaptırılmaktadır. Bulaşıcı hastalık ve hastalık riskini ortadan kaldırmak için çalışanlar her sene periyodik sağlık muayenesine tabi tutulmaktadır. Fiziksel muayeneye ek olarak, kalp grafisi, solunum fonksiyon testi, odiyometri testi ve tam kan testi de yaptırılmaktadır. Bunların yanında için yemekhave ve çay ocağı çalışanları 6 ayda bir portör muayeneleri yaptırmaktadır. Her santralde ve inşaat projesinde işyeri hekimleri tarafından çalışanlara hijyen eğitimleri verilmektedir.	Bu tedbirler mevcuttur. Bu tedbirler mevcuttur.	Yöre Halkını Bilgilendirme toplantıları düzenlenmeye devam edilecektir. Çalışanların sağlık kontrolleri yaptırılmaya devam edilecektir. Hijyen eğitimleri de her yıl veya gerekmesi halinde daha sık aralıklarla düzenlenecektir.
Santrallerde tehlikeli atık depolamak için ayrılmış özel alanlar vardır ve tehlikeli atık depolama konusunda (mevzuat gerekleri ve iyi uygulama örnekleri) eğitimler verilmekte ve denetimler yapılmaktadır. Tehlikeli ve tehlikesiz atıklar ulusal mevzuata uygun olarak toplanmakta, depolanmakta ve bertaraf edilmektedir.	Tüm İşletmelerin Geçici Atık alanları mevcuttur.	

Hafifletici Tedbirler	Uygulamaya Geçirmenin Beklendiği Ya Da Gerçekleşme Tarihi	Gelecekteki Planlanan Hafifletici Tedbirler
İnşaat faaliyetlerinin devam ettiği proje sahalarında alınan hafifletici tedbirler: Şantiyelerin etrafı tel örgü ile çevrilerek izinsiz giriş engellenmiştir. Ayrıca uyarı levhaları da konularak yöre halkı ve 3. Kişiler uyarılmaktadır. Şantiye giriş-çıkışları bekçi vasıtasıyla 24 saat gözlenmekte ve kaydedilmektedir. Güvenlik elemanı bulundurulmaktadır. Şantiyeye ulaşım yollarında da çevre yerleşimler için olası tehlikeleri ortadan kaldırmak veya en aza indirmek için en uygun güzergahlar seçilmiş, meskun mahaller için hız limiti, korna çalma kısıtlaması getirilmiştir. Kuru mevsimlerde kaplaması olmayan yollarda tozumu önlemek amacıyla sulama yapılmaktadır (Bkz. Fotoğraf 95). Çalışanların şantiye alanından çıkarak çevrede, meskun yerlerde gezinmeleri yasaklanmıştır. Yol çalışması, enerji kesintisi, malzeme ve ekipman nakliyesi vb. durumlarda yöre halkı önceden bilgilendirilmektedir.	Bu tedbirler mevcuttur Çevre ve İSG eğitimlerine 2019 yılı içinde de devam edilerek kazasız bir yıl geçirilmesi hedeflenmektedir. 2019 yılı içinde tüm şantiyelerdeki yüklenici uygulamaları ve varsa paydaş şikayetleri gözden geçirilerek gerekli konularda iyileştirmeler yapılmış ve yapılacaktır. İnşaat şantiyeleri danışman tarafından periyodik olarak denetlenmekte, yüklenici ve personellerinin faaliyetlerinin, Akfen ÇSYS'ne uygunluğu kontrol edilmektedir.	

Tablo 27- Toplum Sağlığı ve Güvenliği

Sel Uyarı Sireni

Suda yüzmek yasak ve tehlikelidir tabelası

Fotoğraf 93- Toplum Sağlığı açısından yapılan uyarı tabelası ve siren

Fotoğraf 94-MT-YAYSUN GES Yöre halkı dilek şikayet kutusu

Fotoğraf 95- İnşaat Çalışmalarında Alınan Toz Önleyici Tedbirlere Ait Uygulamalar

Raporlama dönemi sırasında toplumsal katılımı herhangi bir acil durum tatbikatı gerçekleştirildi mi? Topluluklar acil durum müdahale planlarını biliyor mu?

HES'lerde halkın katılımı ile gerekli acil durum eğitim ve tatbikatlarının (özellikle sel baskını ile ilgili olarak) yapılması gerekli görülmektedir. Tüm GES, RES ve HES işletmeleri için Off-Site Acil Durum Eylem Planları hazırlanmıştır. Bu dönemde de işletmelerde toplumsal katılım ile acil durum eğitim ve tatbikatları gerçekleştirilmiştir. Örnek olarak Sıma HES, Hasanoba RES ve MT-Yaysun GES işletmeleri için Yerel halka verilen trafik ve Off Site eğitimlerine ait fotoğraflar, Fotoğraf 96'da verilmiştir.

MT –Yaysun GES Off Side Eğitimi

Hasanoba RES Trafik Güvenliği Eğitimi (GOLDER)

Fotoğraf 96- Yerel Halka verilen Trafik ve Off Site Eğitimlerine Ait Görüntüler

Raporlama dönemi sırasında Şirketin özel/kamusal emniyet güçleriyle olan ilişkisinde meydana gelen herhangi bir değişikliği ve herhangi bir ilgili anlaşmayı açıklayınız.

Geçen dönemlerde olduğu gibi 2019 yılında da bazı işletmelerde özel güvenlik hizmeti alınmakta, bazılarında ise Şirket personelleri güvenlik hizmeti vermektedir. Tüm güvenlik personeli belgeli ve sertifikalıdır. Bu göreve uygun oldukları sağlık raporları ile belgelenmiştir. Güvenlik hizmeti vardiyalı olarak verilmekte olup, bu hizmet silahsız olarak sağlanmaktadır. Bu dönemde inşaatı tamamlanarak işletmeye alınan RES projelerinde Güvenlik Planları hazırlanmıştır (Bkz. Ek-17). 2019 yılında güvenlik hizmet alımına başlanılan projeler; PSI ENGİL 207 GES, Çiçekli HES ile tüm RES işletmeleridir. Bu projelerin işletme döneminde, dörder kişilik özel güvenlik görevlisi ile vardiyalı hizmet verilmektedir.

PS5, PK5 - ARAZI EDİNİMİ VE ZORUNLU YENİDEN YERLEŞİM

Raporlama dönemi sırasında proje için gerekli olan arazi edinimine ilişkin aşağıdaki bilgileri sağlayınız. Söz konusu değilse "Yok" ibaresini yazarak bu kısmı atlayınız.

2019 yılı içerisinde sadece planlama aşamasında olan Fırıncı GES'in inşaa edileceği Mera alanı için 4342 Sayılı Mera Kanunu kapsamında mera vasfı değişikliği yapılarak hazine arazisine çevrilmiştir. Şirket 49 yıllığına irtifak sözleşmesi imzalayacaktır.

Fırıncı GES Projesi	Parsellerin Sayısı	Alanı (Hektar)	Arazi Edinimi % Toplam Alan
Raporlama dönemi sırasında kamulaştırılan toplam alan	2	19,7	100
Etkilenen tarım arazilerinin toplam alanı	-	-	-

Tablo 28- Arazi Edinimi

YENİDEN YERLEŞİM GÖSTERGELERİ

2019 yılı içerisinde kamulaştırılan Hazine arazilerinde işgalci şahıs olmadığı için, etkilenen birey olmamıştır.

	Toplam Arazi (Ha)	Toplam Aile/İşletme	Toplam Birey	Bugüne Kadar Yeniden Yerleştirilen/Eski Haline Getirilen	Beklemede	Yorumlar
1. Fiziksel Yer Değişimi	-	-	-	-	-	-
Resmi Tapu Sahipleri	-	-	-	-	-	-
Tapusuz Gecekonducu Yerleşimcileri	-	-	-	-	-	-
Kiraçılar	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	-	-	-	-	-	-
2. Ekonomik Olarak Yer Değişimi	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
3. Fiziksel ve Ekonomik Olarak (Her İkisi) Yer Değişimi	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	-	-	-	-	-	-

Tablo 29- Yeniden Yerleşim

Not: Lütfen arazi edinimi nedeniyle doğrudan etkilenen ailelere/bireylere/işletmelere yönelik olarak aşağıdaki bilgileri sağlayınız

Raporlama dönemi sırasında geçim ve konut alanlarına yönelik etkilerin önlenmesine ilişkin her türlü tedbiri kısaca açıklayınız

2019 döneminde mera vasıflı arazilerin hazine arazisine çevrilmesi dışında, kamulaştırma yoluyla arazi edinimi yapılmamıştır.

Lütfen Yeniden Yerleşim Eylem Planı'nda yer almayan yeni fiziksel yer değiştirme ve ekonomik yer değiştirme için sağlanan çözümlerin türünü kısaca açıklayınız.

*GES, RES proje sahası etüt ve proje çalışmalarında, konutlara ve tarım arazilerine proje yapılarının denk gelmemesi amacıyla alternatifli saha çalışmaları yapılmaktadır.

*Hem projenin teknik olarak yapılabileceği, hem de paydaşların projeden olumsuz yönde etkilenmeyeceği sahalarda proje geliştirilmektedir. Ancak projenin şahıs arazisine denk gelmesi durumunda, bu taşınmazlar için kamulaştırma çalışmalarında, hem idare ile hem de şirket bazında toplantılar yapılmaktadır. Kamulaştırılacak arazilerin sahibi olan şahıslara projeye ilişkin tebligatlar yapılmakta, yasal süreçte mahkemenin belirlediği bilirkişiler dava dosyasına taşınmaz kıymet takdiri raporları hazırlamaktadır. Sonuç olarak paydaşların mağduriyet yaşamaması için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

*GES proje sahalarının tamamının, tarıma elverişsiz olan, mera nitelikliği vasfını yitirmiş olan arazilere yapılması tercih edilmektedir. Bu mera arazileri için vasıf değişikliği yapılmakta ve tapuda hazine arazisi olarak tescil edilmektedir. Bu araziler için Hazineye her yıl kira bedeli ödenmekte, bir defaya mahsus mera ot bedeli ise ilgili Tarım ve Orman İl Müdürlüğüne ödenmektedir.

* idare tarafından GES projesinin yapılabilmesi adına uygunluk görüşü alınan sahalarda seçilmektedir. Şahıs taşınmazı olan alanlar kaçınılmaz olduğunda ise kamulaştırma yapılmadan rızai satın alma yapılması tercih edilmektedir.

*TEDAŞ/TEİAŞ tarafından onaylanan ENH projelerinin güzergah çalışmaları kapsamında santral ile bağlantı yapılacak trafo merkezi (TM) arasında, tarım arazileri ve konutlara ENH güzergahının denk gelmeyeceği veya en az çakışma olması adına, topoğrafik ve kadastral haritalar üzerinde detaylı planlamalar yapılmakta, genellikle tarla sınır noktalarına direk yerlerinin planlamasıyla tarım faaliyetlerinin engellenmemesine dikkat edilmektedir.

*RES projelerinde de yer seçimlerine azami özen gösterilmektedir. RES'ler tabiatı itibariyle yüksek tepelerde, zirvelerde konuşlanmaktadır. Bu yerler genel olarak toprak erozyonu olan, tarımsal özelliği olmayan ve yerleşim amacıyla tercih edilmeyen noktalardır. RES türbin yerleri olarak manialar, sit alanları, orman sıklık durumu ve kalitesi incelenmekte, doğa koruma alanlarının dışında kalan alanlar seçilmektedir. İhtiyaç halinde, projenin ÇED sınırı içinde kalmak şartıyla, türbin yerlerinin değiştirilmesi de mevzuat açısından uygun olmaktadır.

Özellikle duyarlı olan vakalara ilişkin her türlü özel tedbiri kısaca açıklayınız (yeniden yerleşimi yapılan yaşlılar, aile reisinin kadın olduğu aileler vb.)

Bu rapor döneminde yeniden yerleşim yapılmamıştır.

Yeniden Yerleşim Eylem Planı gözetim düzenlemesi uyarınca yeniden yerleşim sürecine ilişkin ayrıntılı bilgileri/raporu lütfen ekleyiniz.

Bu rapor döneminde yeniden yerleşim yapılmamıştır.

Müşteri Şirket PS5 tarafından tanımlanan yeniden yerleşim hususlarını arz eden herhangi bir yeni yatırım ya da istimlak yaptı mı? Evet Hayır

Yanıt evetse lütfen Yeniden Yerleşim Eylem Planına, Çerçeveye ve diğer yeniden yerleşim yönetim planlarına ya da raporlarına yönelik nüshaları / güncellenmiş bilgileri sağlayınız.

Aşağıda yer alan Tabloyu kullanarak raporlama dönemi sırasında alınmış olan arsa istimlakine ya da yeniden yerleşime ilişkin her türlü şikayet ya da ihtilafı (mahkeme eylemi dahil) listeleyiniz, bunun nasıl ele alındığını ve mevcut durumunu açıklayınız.

Bu dönemde arazi edinimi nedeniyle mahkemeye intikal etmiş ihtilaflar bulunmamaktadır ve yazılı olarak tarafımıza bildirilmiş olan şikayetler de olmamıştır.

Şikayet/ İhtilaf Tarihi	Şikayetçi	Sorun	Çözüldü (E/H)	Girişilen Eylem	Kapatma Tarihi
-	-	-	-	-	-

Tablo 30- Arsa İstimlakine veya Yeniden Yerleşime İlişkin Şikayet Ya Da İhtilaflar

PS6, PK6 – BİYOÇEŞİTLİLİĞİN MUHAFAZASI VE CANLI DOĞAL KAYNAKLARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ

Aşağıdaki tabloyu kullanarak raporlama dönemi sırasında projenin ayak izini yeni habitat alanlarına doğru arttıran her türlü yeni faaliyeti ya da genişletmeyi açıklayınız.

Bu dönemde yeni bir proje geliştirilmemiştir. Ancak mevcut projeler için izleme çalışmaları, biyolojik çeşitlilik çalışmaları yaptırılmış olup, raporlar Ek-3’de verilmiştir.

Canlı doğal hayatın sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla işletmede olan HES projelerinde balık geçidi bulunmaktadır. Çamlıca III HES projesinde ise balık taşıma çalışması yapılmaktadır. Bu kapsamda uygulamaların durumunu tespit üzere regülatörlü HES’lerde balık geçidi, akım gözlem istasyonu, doğal hayat için dereye bırakılan can suyunun takibi, yeterliliği vb. konuları içeren kontroller gerçekleştirilmiştir. Balık Taşıma işlemine ait raporlar Ek-4’de verilmiştir. Çamlıca III HES’de yapılan Balık taşıma ile ilgili görüntüler Fotoğraf 97-98’de verilmektedir.

HES’lerde yeterli ekolojik akış (can suyu) miktarının bırakılması da Şirket tarafından önem verilen bir konudur ve can suyunun debi takibi, Akım Gözlem İstasyonları (AGİ) ile sürekli olarak kontrol edilmektedir.

HES ve GES İşletmelerinde peyzaj ve ağaçlandırma çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalara ait örnek görüntüler Fotoğraf 99-100-101’de verilmiştir.

Tüm RES işletmelerinde önümüzdeki yıl bahar aylarında gerekli rehabilitasyon ve peyzaj çalışmaları yapılacaktır.

Fotoğraf 97- Van GES İşletmeleri Peyzaj Çalışmaları

Doruk HES Peyzaj ve Ağaçlandırma Çalışmaları

Doruk HES

Çalıkobası HES

Fotoğraf 98- Peyzaj ve Ağaçlandırma Çalışmaları

Çalıkobası HES

Çiçekli HES

Fotoğraf 99- Örnek Balık Geçitleri ve Akım Gözlem İstasyonları

Doğançay HES

Doruk HES

Kavakçalı HES

Fotoğraf 100- Balık Geçidi ve Akım Gözlem İstasyonu Uygulamaları

Otluca HES

Saraçbendi HES

Fotoğraf 101- Balık Geçidi ve Akım Gözlem İstasyonu Uygulamaları

Kanal yapıları ile suyun santrale ulaştırıldığı santrallerde, iletim kanalının fauna geçişini engellememesi için geçiş yapıları bulunmaktadır. Bu yapıların bulunduğu işletmelere ait görüntüler Fotoğraf 102'de verilmiştir. Böylece yaban hayvanları her iki yaka arasında su ve yiyecek ihtiyaçlarını karşılamak üzere dolaşabilmektedir.

Doruk HES Cebri Boru Fauna Geçiş Yapıları

Demirciler HES İletim Kanalı Fauna Geçiş Yapıları

Saraçbendi HES İletim Kanalı Fauna Geçiş Yapıları

Fotoğraf 102- Fauna Geçişlerinden Örnekler

Aşağıdaki tabloyu kullanarak raporlama dönemi sırasında gerçekleştirilen ormansızlaştırmaya ilişkin ayrıntılı bilgileri sununuz.

Saha	Toplam Ormansızlaştırılan Alan	Yitirilen Türlerin Tipi	Yeniden Ormanlaştırılan Toplam Alan	Dikilen Türlerin Tipi	Ticari Kullanım İçin Yeniden Ormanlaştırma E/H
-	-	-	-	-	-

Tablo 31- Ormansızlaştırma Bilgileri

Aşağıdaki tabloyu kullanarak raporlama dönemi sırasındaki balık ve diğer suda yaşayan türlerin avlanmasına ilişkin ayrıntılı bilgileri sununuz.

Bu raporlama döneminde balık ve diğer suda yaşayan türlerin avlanması yapılmamıştır. Aksine Çamlıca III Barajı ve HES projesinde balık taşıma işi yapılarak ekosistemin sürdürülebilirliği sağlanmıştır. 2019 yılında İlkbahar ve Sonbahar döneminde yapılan balık taşıma işlemi ile ilgili “Balık Yakalama, Taşıma ve Serbest Bırakma Çalışmaları” raporu hazırlanmış olup, Ek-4’de verilmiştir. Santrallerimizdeki regülatör göletlerinde balık tutmak ve avlanmak DSİ tarafından yayımlanan “Enerji Amaçlı Tesislerde Çevresel Koruma Güvenlik ve Uyarı Sistemleri Rehberi” gereği yasaktır.

Saha	Avlanan Hacim	Türlerin Tipi
-	-	-

Tablo 32- Sucul Türlerin Avlanması

PS8 – KÜLTÜREL MİRAS

Aşağıdaki tabloyu kullanarak raporlama dönemi dahilinde proje faaliyetleri gerçekleştirilirken keşfedilen yeni kültürel varlıkları listeleyiniz.

Konum	Keşif Tarihi	Keşif Türü	Alınan İlave Koruma Tedbirleri
-	-	-	-

Tablo 33- Kültürel Varlıklar

Projelerimizde herhangi bir kültürel mirasa ilişkin bulgu gerçekleşmemiştir. RES ve GES inşaatlarında ve GES işletmelerinde kültürel miras konusunda peronellere eğitimler verilmiştir.

- YGR BÖLÜM IV -

YENİ GELİŞMELER

Sosyal ve Çevresel Seçme / Eleme

Lütfen son rapor döneminden başlayarak aktif olarak geliştirilmek üzere değerlendirmeye alınan olan projeleri listeleyiniz. İlk rapor için lütfen mevcut projeleri listeleyiniz.

Yeni yatırım, geliştirme sürecinde mi? Evet Hayır

Proje ve Konum	Kısa Açıklama
Osmaniye	<u>Değerlendirmeye alınan Demirciler RES –Saritepe RES Projeleri;</u> Proje Taurus adlı Osmaniye İli Bahçe İlçesi sınırlarında yer alan Demirciler (23,3MW) ve Saritepe (57MW) RES projeleri için Zorlu Enerji A.Ş. ile satın alım süreci görüşmeleri devam etmektedir. Bu kapsamda Golder firması tarafından ESDD yapılmıştır ve oluşturulan ESAP kapsamında devir süreci meydana gelmesi halinde gerekli tüm aksiyonlar alınacaktır.

❖ **Hasanoba RES Türbin Yer Değişikliği;**

Hasanoba RES projesi kapsamında 15 türbin işletmeye alınmıştır. Paydaşların talebi üzerine T1 ve T2 türbin lokasyonlarında değişikliğe gidilmiştir. Bu yeni lokasyonlara dair idari izin süreçleri devam etmektedir. Güncel durum itibari ile orman izni başvurusu yapılmıştır ve idarenin izin vermesi beklenmektedir.

❖ **RES Projeleri Kapasite artışları;**

Mevcut rüzgar projeleri ile ilgili yaptığımız 95 MW kapasite artışı başvuruları , TEİAŞ tarafından ve Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilmiş, 85 MW olumlu bulunarak EPDK ya bildirilmiştir. Kocalar , Denizli ve Üçpınar RES projelerimiz için toplam 60 MW'ın EPDK kurul kararı çıkmış, resmi olarak izin süreçleri başlamıştır. Hasanoba RES projesinde ise EPDK kurul kararı beklenmektedir.

❖ **İzin süreçleri devam eden Fırıncı GES Projesi;**

Fırıncı GES projesi kapsamında, proje alanı mevkiinde, idarenin yürüttüğü toplulaştırma projesi sebebiyle proje alanı 250 metre kuzey yönünde yer değiştirmiştir. Yeni alan için idari izin süreçleri devam etmektedir. ÇED Gerekli Değildir kararı revize edilmiştir ve güncel durumda imar planı başvurusu yapılmıştır. 2-3 ay içerisinde inşaat çalışmalarına başlanması beklenmektedir

RAPORLAMA DÖNEMİ SIRASINDA TAMAMLANAN YA DA İNŞAATI SÜRDÜRÜLEN PROJELER

Raporlama dönemi sırasında tamamlanmış olan ve Şirket tarafından işletilen ya da halen yapım aşamasında olan projeleri listelemek ve bu projelerde çevresel ve sosyal riskin nasıl yönetildiğini açıklamak için lütfen aşağıdaki tabloyu doldurunuz. Risk yönetiminin aşağıdaki kısımlarda uygun bir şekilde ele alınamaması durumunda lütfen gerektiği takdirde ilgili her türlü bilgiyi ekleyiniz.

Proje	Durum (Örneğin; Yapım Aşamasında, Tamamlanmış)	Alınan Önemli Risk Yönetimi Tedbirleri
ÇİÇEKLİ HES	Bu dönemde inşaatı tamamlanmış ve işletmeye alınmıştır	Projenin ÇED Raporunda belirtilen ve inşaat safhasında oluşabilecek çevresel riskler ve alınacak önlemler danışman firma tarafından izlenmiştir (Bkz. Ek-8) Ulusal mevzuata uygun atık yönetimi yapılmıştır. İnşaat alanının çevresi kapatılmış ve yeterli miktarda uyarı işaret ve ikaz levhaları yerleştirilmiştir. Araçlar için malzeme taşınması sırasında çevre yerleşimlere zarar vermeyecek şekilde hız kısıtlamaları, klakson yasakları getirilmiştir. Kurak mevsimlerde toz oluşumunu önlemek amacıyla yollarda sulama yapılmıştır. Proje için Trafik Yönetim Planı hazırlanmıştır. Off Site Acil Durum Eylem Planı hazırlanmıştır.
PSI ENGİL 207 GES	Bu dönemde inşaatı tamamlanmış ve işletmeye alınmıştır	Projenin Proje Tanıtım Raporunda belirtilen ve inşaat safhasında oluşabilecek çevresel riskler ve alınacak önlemler danışman firma tarafından haftada bir ziyaret edilerek izlenmiştir (Bkz. Ek-8) Ulusal mevzuata uygun atık yönetimi yapılmıştır. İnşaat alanının çevresi kapatılmış ve yeterli miktarda uyarı işaret ve ikaz levhaları yerleştirilmiştir. Araçlar için malzeme taşınması sırasında çevre yerleşimlere zarar vermeyecek şekilde hız kısıtlamaları, klakson yasakları getirilmiştir. Kurak mevsimlerde toz oluşumunu önlemek amacıyla yollarda sulama yapılmıştır. Yöre Halkını bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Sosyal çalışmalar Akfen merkez üzerinden mütaahhitle birlikte yürütülmüştür. Yöre halkına sosyal destekler verilmiştir (Bkz. Tablo 8) Proje için Çevre, Sosyal Yönetim Planı, Trafik Yönetim Planı, Off Site Acil Durum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Proje	Durum (Örneğin; Yapım Aşamasında, Tamamlanmış)	Alınan Önemli Risk Yönetimi Tedbirleri
HASANOBA RES	Bu dönemde inşaatı tamamlanmış ve işletmeye alınmıştır	Projenin ÇED Raporunda belirtilen ve inşaat safhasında oluşabilecek çevresel riskler ve alınacak önlemler sürekli olarak izlenmiştir. Bu kapsamda, toz, gürültü ve titreşim ölçümleri yapılmıştır. Ulusal mevzuata uygun atık yönetimi yapılmıştır. İnşaat alanının çevresi kapatılmış ve yeterli miktarda uyarı işaret ve ikaz levhaları yerleştirilmiştir. Araçlar için malzeme taşınması sırasında çevre yerleşimlere zarar vermeyecek şekilde hız kısıtlamaları, klakson yasakları getirilmiştir. Kurak mevsimlerde toz oluşumunu önlemek amacıyla yollarda sulama yapılmıştır.Şantiyede üçüncü göz çevre ve İSG denetimi yaptırılmış ve faaliyetlerin ulusal mevzuata, IFC ve EBRD standartları ile sektörel iyi uygulama örneklerine uygunluğu kontrol edilmiştir. Proje için ÇSYS, Trafik Yönetim Planı Off Site Acil Durum Eylem Planı hazırlanmıştır. Hasanoba RES projesi kapsamında 15 türbin işletmeye alınmıştır. Paydaşların talebi üzerine T1 VE T2 türbin lokasyonlarında değişikliğe gidilmiştir. Bu yeni lokasyonlara dair idari izin süreçleri devam etmektedir. Güncel durum itibari ile orman izni başvurusu yapılmıştır ve idarenin izin vermesi beklenmektedir. Hasanoba RES için 25 MWm / 25 MWe kurulu güç artış isteğimiz ise TEİAŞ ve Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından uygun görülmüş, EPDK onayından sonra Hasanoba RES Kurulu gücü 57,8 MWm / 51 MWe den 82,8 MWm / 76 MWe ye çıkacaktır.
KOCALAR RES	Bu dönemde inşaatı tamamlanmış ve işletmeye alınmıştır	Projenin ÇED Raporunda belirtilen ve inşaat safhasında oluşabilecek çevresel riskler ve alınacak önlemler sürekli olarak izlenmiştir. Bu kapsamda, toz, gürültü ve titreşim ölçümleri yapılmıştır. Ulusal mevzuata uygun atık yönetimi yapılmıştır. İnşaat alanının çevresi kapatılmış ve yeterli miktarda uyarı işaret ve ikaz levhaları yerleştirilmiştir. Araçlar için malzeme taşınması sırasında çevre yerleşimlere zarar vermeyecek şekilde hız kısıtlamaları, klakson yasakları getirilmiştir. Kurak mevsimlerde toz oluşumunu önlemek amacıyla yollarda sulama yapılmıştır. Şantiyede üçüncü göz çevre ve İSG denetimi yaptırılmış ve faaliyetlerin ulusal mevzuata, IFC ve EBRD standartları ile sektörel iyi uygulama örneklerine uygunluğu kontrol edilmiştir. Proje için ÇSYS, Trafik Yönetim Planı Off Site Acil Durum Eylem Planı hazırlanmıştır. Kocalar RES için 25 MW kapasite artışı alınmıştır. 30,6 MWm / 26 MWe olan proje kapasitesi 55,6 MWm / 51 MWe olacaktır.

Proje	Durum (Örneğin; Yapım Aşamasında, Tamamlanmış)	Alınan Önemli Risk Yönetimi Tedbirleri
ÜÇPINAR RES	Bu dönemde inşaatı tamamlanmış ve işletmeye alınmıştır	Projenin ÇED Raporunda belirtilen ve inşaat safhasında oluşabilecek çevresel riskler ve alınacak önlemler sürekli olarak izlenmiştir. Bu kapsamda, toz, gürültü ve titreşim ölçümleri yapılmıştır. Ulusal mevzuata uygun atık yönetimi yapılmıştır. İnşaat alanının çevresi kapatılmış ve yeterli miktarda uyarı işaret ve ikaz levhaları yerleştirilmiştir. Araçlar için malzeme taşınması sırasında çevre yerleşimlere zarar vermeyecek şekilde hız kısıtlamaları, klakson yasakları getirilmiştir. Kurak mevsimlerde toz oluşumunu önlemek amacıyla yollarda sulama yapılmıştır. Şantiyede üçüncü göz çevre ve İSG denetimi yaptırılmış ve faaliyetlerin ulusal mevzuata, IFC ve EBRD standartları ile sektörel iyi uygulama örneklerine uygunluğu kontrol edilmiştir. Proje için ÇSYS, Trafik Yönetim Planı Off Site Acil Durum Eylem Planı hazırlanmıştır. Üçpınar RES için 10 MW Kapasite artışı alınmıştır. 112,2 MWm / 99 MWe olan proje kapasitesi 122,2 MWm / 109 MWe olacaktır.
DENİZLİ RES	Bu dönemde inşaatı tamamlanmış ve işletmeye alınmıştır	Projenin ÇED Raporunda belirtilen ve inşaat safhasında oluşabilecek çevresel riskler ve alınacak önlemler sürekli olarak izlenmiştir. Bu kapsamda, toz, gürültü ve titreşim ölçümleri yapılmıştır. Ulusal mevzuata uygun atık yönetimi yapılmıştır. İnşaat alanının çevresi kapatılmış ve yeterli miktarda uyarı işaret ve ikaz levhaları yerleştirilmiştir. Araçlar için malzeme taşınması sırasında çevre yerleşimlere zarar vermeyecek şekilde hız kısıtlamaları, klakson yasakları getirilmiştir. Kurak mevsimlerde toz oluşumunu önlemek amacıyla yollarda sulama yapılmıştır. Şantiyede üçüncü göz çevre ve İSG denetimi yaptırılmış ve faaliyetlerin ulusal mevzuata, IFC ve EBRD standartları ile sektörel iyi uygulama örneklerine uygunluğu kontrol edilmiştir. Proje için ÇSYS, Trafik Yönetim Planı Off Site Acil Durum Eylem Planı hazırlanmıştır. Denizli RES için 25 MW kapasite artışı alınmıştır 74,8 MWm / 66 MWe olan proje kapasitesi 99,8 MWm/ 91 MWe olacaktır.

Tablo 34- Raporlama Dönemi Sırasında Tamamlanan ve İnşaatı Sürdürülen Projeler

PROJE GELİŞTİRME ÖNCESİ YAPILAN SEÇME / ELEME ÇALIŞMALARI

Akfen Enerji'nin IFC'nin Performans Standartları dahilinde bu potansiyel projelerden doğabilecek potansiyel olumsuz çevresel ve/ya da sosyal etkileri tanımlamak üzere böylesi projeleri nasıl taradığını göstermek için lütfen tabloyu doldurunuz. Sorunların tespit edilmiş olması durumunda lütfen Akfen Enerji'nin bu sorunların IFC Performans Standartlarına ve yerel kanuna uygun şekilde nasıl yönetilmesini beklediğini kısaca açıklayınız. Her bir proje için resmi Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesinin hazırlanıp hazırlanmadığını da lütfen belirtiniz.

Bu dönemde yeni bir proje geliştirilmemiştir. Dolayısıyla geliştirme öncesi seçme-eleme çalışması da gerçekleşmemiştir.

Proje Taurus adlı Osmaniye İli Bahçe İlçesi sınırlarında yer alan Demirler (23,3 MW) ve Saritepe (57 MW) RES projeleri için Zorlu Enerji A.Ş. ile satın alım süreci görüşmeleri devam etmektedir. Bu kapsamda Golder firması tarafından ESDD yapılmıştır ve oluşturulan ESAP kapsamında devir süreci meydana gelmesi halinde gerekli tüm aksiyonlar alınacaktır.

Proje	PS'nin geçerli olup olmadığını kontrol ediniz							Yönetim Tedbirleri Özeti	Resmi ESIA hazırlandı mı?
	PS 2	PS 3	PS 4	PS 5	PS 6	PS 7	PS 8		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

- YGR BÖLÜM V -

EYLEM PLANI DURUMU (ESAP) VE GÜNCELLEME

Lütfen eylem planının güncel durumu hakkında bize güncel bilgi sağlayınız, beklemedeki eylemlerin ne zaman uygulamaya geçirileceğini tanımlayınız. Göstergeler ve teslim edilecek materyaller için lütfen ilk ESAP'a başvurunuz.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
2	1.1	Kurumsal seviyede ve saha seviyesinde bir çevre, sağlık ve güvenlik yönetim sisteminin geliştirilmesi ve uygulamaya geçirilmesi. Akfen Holding genelinde uygulamaya geçirilecek olan uygun raporlama hatlarının sağlanması. ISO 14001, OHSAS 18001 ve ISO 50001 sertifikalarının alınması.	2018	31.12.2018	2016 yılında bir uygulama planının geliştirilmesi 2018 yılına kadar kurumsal sertifikasyon sağlanması		ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi sertifikaları 24.01.2017 tarihinde alınmıştır. OHSAS 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ile ISO 50001:2011 Enerji Yönetim Sistemi sertifikaları ise 01.02.2017 tarihinde alınmıştır. Merkez ve işletmedeki santrallerde bu yönetim sistemlerinin uygulamalarına devam edilmekte ve ihtiyaç duyulan revizyonlar yapılmaktadır. Dört yönetim sistemi için ICIM tarafından yapılan ara denetim Şirket merkezinde daha sonraki günlerde ise işletmelerde gerçekleştirilmiştir. Sertifikalar 02.10.2019 tarihinde güncellenmiştir. Kalite sistem sertifikaları Şekil 1-8'de verilmiştir. Yeni projelerin inşaatı sırasında, şantiyelerde müteahhitlerin ÇSİSG uygulamaları denetlenmiş ve Şirket'in ÇSİSG standartlarına uygun olarak çalışmaları sağlanmıştır.
4	1.2	ÇSİSG yönetim sisteminin bir parçası olarak kurumsal seviyede bir ÇSİSG müdürünün görevlendirilmesi ve görevinin sürdürülmesi. Bu kişi her paydaş, STK, yerel topluluk ve üçüncü şahıslardan gelen şikayetler için ana irtibat sorumlusu görevini üstlenecek ve aynı zamanda yeni projelere yönelik tüm yeni ÇED' leri incelemeye alacak ve dahili bir denetim sistemi sürdürecektir.	Aralık 2016		ÇSİSG Kuruluş şemasını yıllık raporda özetleyiniz		Şirket'te çevresel, sosyal, iş sağlığı ve güvenliği konularının yönetimi için kurumsal seviyede Çevre ve İş Sağlığı Güvenliği Müdürü olarak Hakan BOZKURT atanmıştır ve 4 yıldır görevine devam etmektedir. Yıllık Raporun PS/PK:1 bölümünde Şirket' in çevresel, sosyal ve İSG konuları ile ilgili organizasyon şeması verilmektedir. Paydaşlardan, STK, yerel topluluk ve üçüncü şahıslardan gelecek şikayetler de organizasyon şemasında belirtilen silsileyi takip ederek Çevre ve İSG Müdürüne iletilmektedir. Yeni projeler olması durumunda ÇED Raporları ve tüm dokümantasyon yatırım öncesi incelenmektedir. İşletme aşamasında ise ÇED taahhütlerinin yerine getirilmesi için gerekli izleme ve denetimler yapılmaktadır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	1.3	Bilgi alışverişi ve stratejik planlamayı geliştirmek için tesislerdeki çevre, Ç&S ve sosyal uzmanlardan teşkil edilmiş bir "çevre konseyinin" oluşturulması. ÇİSG ekibinin ve "çevre konseyinin" bir parçası olarak ICOLD standartlarına göre baraj güvenliği açısından bir denetim ve bakım programına yönelik bir prosedürün geliştirilmesi. Prosedürün geliştirilmesinin ardından denetim programının uygulamaya geçirilmesi. ÇİSG yönetim planının bir parçası olarak toplumu tehdit eden sel durumları hakkında erken uyarı prosedürlerini de içeren bir acil durum müdahale planının hazırlanması (ve gerektiğinde uygulamaya konulması) (geri dönüş süresi tipik olarak beş yıl ya da daha fazla olan).	2015 - devam ediyor		Yıllık raporda özetleyiniz		Bilgi alışverişi ve stratejik planlamayı geliştirmek için Çevre Konseyi oluşturulmuştur. ÇSYS'de görev tanımları ve organizyon şeması verilmektedir.Çevre Konseyi yeni yatırımların çevresel, sosyal ve İSG etkilerini incelemekte ve Genel Müdürü bilgilendirmektedir.Baraj güvenliği konusunda ÇSYS kapsamındaki ICOLD denetim prosedürü uygulanmaktadır. Doğançay HES 23.11.2019, tarihinde, Çamlıca III Barajı ve HES ise 14.11.2019 tarihinde bu kapsamda yıllık denetimden geçmiştir. Yapılan ICOLD denetimine ait raporlar Ek-10'da verilmektedir. 09-14 Haziran 2019 tarihleri arasında Kanada'nın başkenti Ottawa'da düzenlenen Uluslararası Büyük Barajlar Komisyonu (ICOLD) 87. Yıllık Toplantısına, Türk Milli Komitesini temsilen DSİ Genel Müdür Yardımcısı Oğuz Kasap katılmıştır. 1 hafta süren 87. ICOLD Yıllık Toplantısı esnasında gerçekleştirilen Baraj Emniyeti, Beton Barajlar ve Dolgu Barajlar ile ilgili ICOLD Teknik Komite Toplantıları ile ICOLD Avrupa Kulübü Toplantısı, "Dünyada Sürdürülebilir ve Emniyetli Barajlar" konulu Uluslararası ICOLD Sempozyumu ve ICOLD Genel Kurul Toplantısı'na katılım sağlanarak; yürütülen çalışma ve alınan kararlarda DSİ ve Büyük Barajlar Türk Milli Komitesi (TRCOLD) pratiği ve tecrübesi doğrultusunda Türkiye adına katkı sağlanmıştır. TRCOLD çalışmaları kapsamında barajların emniyeti, tasarım kriterleri, sismoloji, malzemeler, çevre, inşaat metotları, performans izleme, sedimentasyon, hidrolik, taşkın tasarımı, atık barajlar vb. konular ele alınmaktadır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
							AKFEN işletmelerinden ICOLD kapsamına giren Doğançay HES ve Çamlıca Barajı ve HES için "Enerji Amaçlı Tesislerde Çevresel Koruma, Güvenlik ve Uyarı Sistemleri Rehberi" hazırlanmıştır. Gerekli teknik çalışmalar yapılarak hazırlanan rehber DSİ'ye sunulmuş ve kurum tarafından onaylanmıştır.
	1.4	Şirkete yönelik bir Kurumsal ve Sosyal Sorumluluk (KSS) Politikasının geliştirilmesi ve uygulamaya geçirilmesi. Akfen Grup Vakfı sosyal yatırım faaliyetleri ile sinerjilerin oluşturulması. Bu program; kurumsal gerekliliklerle aynı düzeyde olmak üzere amaçlar, yöntemler, hedef tarihler ve Temel Performans Göstergeleri (KPI) hakkında yüksek nitelikli bilgiler içermelidir. Her tesis için toplum iştirakini sağlamak üzere bir program geliştirilmesi. KSS projelerindeki en duyarlı ve en çok etkilenen topluluklara öncelik tayin edilmesi. Her yıl finansal olmayan bilgilerin beyan edilmesinin bir parçası olarak KSS raporunun yayınlanması.	2017 için ilk rapor hazırlanmıştı. 2018'de TİKAV Raporu internet sitesinde yayınlanmıştır		Yıllık raporda uygulamanın durumunu sununuz KSS raporunun nüshası	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	TİKAV tarafından, 2019 yılında, Akfen Yenilenebilir Enerji A.Ş. finansörlüğünde "Hijyen Sağlıklı Projesi" hayata geçirilmiştir. Proje, Akfen bünyesinde bulunan 26 farklı enerji santrali işletmesinin bulunduğu 23 lokasyondaki köyleri/mahalleleri kapsamaktadır. Bu kapsamda, kırsal bölgede yaşayan ve beden gücü ile çalışan kadınları, sağlıklı olarak yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan vücut ve besin hijyeni konularında bilinçlendirmek; ailenin temelini oluşturan kadınlar aracılığı ile aile üyelerine de bu alışkanlıkları kazandırmak amaçlanmaktadır. 2019 Ocak ayında başlayan Proje'nin birinci dönemi Ocak-Şubat-Mart-Nisan-Mayıs aylarını; ikinci dönemi ise Eylül-Ekim-Kasım-Aralık aylarını kapsamaktadır. Proje, belirlenen aylarda, planlanan lokasyonların her birinde bir günlük etkinlikler şeklinde düzenlenmiştir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	1.5	Elektrik santrallerine hizmetler sağlayan uzun soluklu (1 yıldan fazla süreli) altyüklenici şirketler için işgücü koşullarının incelenmesi ve kontrolü.	Devam ediyor		EBRD ve IFC'ye iletilen yıllık raporda özeti yer almaktadır	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Raporlama döneminde, bir yıldan uzun süreli hizmet sağlayan altyükleniciler Çiçekli HES, Hasanoba RES, Üçpınar RES ve Denizli RES ile inşaatı 1 yıldan az süren PSI ENGİL 207 RES projelerinin inşaatını yapan yüklenicilerdir. Bu projelerin inşaatları 2019 yılı içinde tamamlanmıştır. ÇSYS kapsamında tüm inşaat şantiyeleri çevre mühendisi ve İSG uzmanlarınca denetlenmiştir. Denetim sırasında ÇSYS içerisinde yer alan, Şantiye Çevre ve İSG Denetim Formları kullanılmıştır. Bu formlar ulusal mevzuat ve IFC-EBRD standartlarının gereklerinin uygulanmasını sorgulamak üzere hazırlanmış formlardır. Denetim raporları Ek-8'de verilmektedir.
	1.6	Bir enerji tasarrufu programının geliştirilmesi ve her elektrik santralinde enerji verimliliği denetimlerinin gerçekleştirilmesi. Bu, ISO 50001 uygulamasının bir parçası olarak taahhüt edilmelidir.	Devam Ediyor			Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayımlanmayacaktır.	ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi işletmeye alınan tüm santrallerde uygulanmaktadır. Ek-13'de Tüketim Performans Analiz Formu Doğançay HES için yapılan enerji verimliliği çalışmaları örnek olarak verilmiştir. Çalışmalarda performans göstergeleri ve kıyaslama yapılarak referans değerler belirlenmiştir. Bu kapsamda ısıtma ve soğutma derece-gün sayıları, toplam personel sayıları, toplam mesai saatleri, kapalı kullanım alanları ve personel başına tüketim değerleri belirlenmektedir. 2019 yılı sonuna kadar kullanım alışkanlıklarında tasarrufa gidilmesi, ısıtma soğutma sistemlerinin bakımlarının düzenli bir biçimde gerçekleştirilmesi, Şirket araçlarının kullanımına ilişkin metod değişiklikleri ile enerji tüketiminde asgari %5 oranında tasarruf hedeflenmiştir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
							Bu kapsamda her santralde mevcut enerji kullanım şekilleri, gerekli izleme ve kontroller ÇSYS’de (2016 yılı Gözetim Raporu ekinde verilmiştir) belirtildiği şekilde yılda 1 kez yapılan iç denetimlerle kontrol edilmektedir. Belirlenen hedeflere ulaşmak için gerekli düzeltici faaliyetler ve/veya yeni aksiyonlar da alınmaktadır. Şirket merkezinde “Off Grid” sistemle elektrik üretimi yapılmakta ve üretilen bu enerji ile dış cephe aydınlatması sağlanmaktadır. Bu uygulamanın binanın elektrik tüketimine olan azaltıcı etkisi, 2018-2019 yıllık elektrik tüketimleri karşılaştırıldığında açıkça görülecektir. İnşaat aşaması 2019’da tamamlanan PSI Engil GES inşaatı süresince ihtiyaç duyulan enerji, Off Grid sistemden karşılanmıştır. İşletme aşamasında da Off Grid sistemi ile elektrik ihtiyacı karşılanmaktadır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	1.7	Sağlık ve güvenliğin, uygun eğitim ve Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) donanımı ile geliştirilmesi. 2016 yılına kadar LTIR :1 seviyesinde kalınması ve toplam kaydedilebilir olayların TRIR< 5 olması. Bu durum yalnızca şirketin doğrudan yürüttüğü faaliyetler için geçerlidir.	2015-18			Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayımlanmayacaktır.	İşletmelerde ve şantiyelerdeki personele, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi kapsamında, ulusal mevzuat ve uluslararası standartlara uygun olarak eğitimler verilmekte ve kayıtlar tutulmaktadır (Bkz. Ek-1). Ayrıca çalışanlara zimmet formları karşılığında yaptıkları işe uygun KKD' ler verilmekte, eğitimlerde bunları kullanmanın gerekliliği ve önemi anlatılmaktadır. Ayrıca elektrikçiler gibi özel KKD kullanması gereken tüm personele, spesifik eğitimler düzenlenerek, işe özel KKD' leri teslim edilmektedir. Personelin KKD kullanma konusunda bilinci yüksektir. 2019 yılı için İş Gücü Kayıp Zaman Oranı (LTIR) ile Toplam Kaydedilen Kaza Oranı Hesapları ise; LTIR: 0,47 TRIR: 0,66 olarak hesaplanmıştır. Hesaplamalar Ek-16'da verilmektedir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
3	1.9	Tüm yeni yatırımlara yönelik olarak çevre, biyolojik çeşitlilik ve yerel toplulukların yanı sıra, kültürel miras için bağımsız bir etki değerlendirmesi (ÇED) prosedürünün geliştirilmesi. Bu, kuşlar ve yarasalar için uygun biyolojik çeşitlilik değerlendirmelerini ve akuatik etütleri (balıklar vb.) içerecektir. Her Proje için hafifletici tedbirler tasarlanacaktır. AB ÇED Direktifi kapsamına giren her yeni proje, durum değerlendirmesi kapsamının tanımlanması amacıyla Şirket ve onun danışmanları tarafından yürütülecek olan bir tarama değerlendirmesi içerecektir (bir projenin hiçbir onaya gerek olmadığı bir kategoriye girmesi haricinde). Tüm projeler Ulusal mevzuata uygun olacaktır - Nihai ÇED yerel ÇED' e ilave olarak çevresel ve sosyal sorunlara yönelik tarama değerlendirmesi ile tanımlanan bütünleyici bilgilerden meydana gelebilir. ÇED'in gerekli olduğu tüm projeler için proje geliştirme tarihinde bir Teknik Olmayan Özeti (TOÖ) Paydaş Katılım Planını (PKP) internet üzerinde yayımlayınız ve gereğince duyurunuz. Her türlü A, kategorisi projeyi EBRD ve IFC onaylayacaktır.	2016 (prosedür 2016'nın ilk 6 ayı içinde geliştirilecekleri) sonrası		Yıllık raporda üstlenilen işin özeti ve TOÖ' in nüshası ya da yıllık raporda TOÖ ile internet sitesi linki. Herhangi bir A kategorisi Proje ya da hassas alanlarda bulunma (IBA, Koruma Altındaki Alanlar, Önemli Doğal Alanlar vb.) inşaat ruhsatı başvurusundan önce EBRD' den ve IFC' den itiraz olmasına tabi olacaktır.	Belge Türkçe dilinde hazırlanacak ve yıllık raporda karar alma süreci altında İngilizce dilinde yazılmış bir özet sunulacaktır.	Şirket tarafından yapılacak olan yeni yatırımlarda, yatırım yapılacak alanın çevresel, biyolojik çeşitlilik, yöre halkı ve kültürel miras özelliklerinin değerlendirilmesi için izlenecek prosedür ÇSYS Bölüm 3.1.2'de tanımlanmıştır ve 2016 Yılı Gözetim Raporu ekinde verilmiştir (Bkz. 2016 Yılı Gözetim Raporu Ek-10). 2019 yılında yeni yatırım olmamıştır. Ancak mevcut yatırımların işletme ve inşaat sürecinde sosyal ve doğal çevreyi koruyacak şekilde ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde yürütülmesine dikkat edilmiştir. Ulusal mevzuata uygun olarak (ÇED ve PTD'lerde tanımlandığı şekilde) izleme raporları, biyoçeşitlilik raporları yapılmıştır (Bkz. Ek-3). Şirket'in mevcut proje varlığındaki her proje için Teknik Olmayan Özet ve Paydaş Katılım Planı hazırlanmış olup, www.akfenren.com.tr internet adresinden kamuoyuna duyurulmaktadır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	1.10	Ornitolojik tarama değerlendirmesinde kuşlara duyarlı olarak tanımlanan bir alanda yer alan herhangi bir rüzgar çiftliğinde çevresel etkilerin değerlendirilmesi için uygun bir kuş ve yarasa gözetimi yaptırılacaktır. Tarama değerlendirmesinde tanımlandığı üzere herhangi bir rüzgar çiftliği alanın yakınındaki tüm mevcut ve planlanan rüzgar çiftliği projeleri için kümülatif bir değerlendirme içermelidir. Hiçbir rüzgar çiftliği ya da hidroelektrik santrali kültürel miras sahasında ya da yerel, ulusal ya da uluslararası ölçekte koruma altındaki alan olarak kabul edilen yerlerde konumlandırılmaz. Şirket, tarama değerlendirmesinin bir parçası olarak kilit projeler için biyoçeşitlilik durumunu (Önemli Doğa Alanları) inceleyecektir. Önemli Doğa Alanları envanterinin Türkçe dilindeki online versiyonu: http://dogadernegi.org/yayinlarimiz.aspx ve http://milliparklar.gov.tr adreslerinde yer almaktadır. Tarama değerlendirmesi esas alınacak olursa duyarlı bir kuş habitatının ya da kuş göçü güzergahının yakınında bulunan herhangi bir rüzgar çiftliği önceden onay verilmesine tabidir. Durum tespiti kapsamının tanımı EBRD ve IFC tarafından yapılacaktır.	2015 devam ediyor		Bankaya iletilen yıllık rapor	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	2019 yılı içinde RES ve GES inşaat ve işletmeleri için uzmanlara yaptırılan Çevresel ve Sosyal Yönetim Planları, akademisyenlere hazırlanan Biyoçeşitlilik Değerlendirme Raporları, İzleme Raporları, Balık Taşıma Çalışması Raporları listesi Tablo 11’de verilmektedir. İlgili raporlar Ek-3, Ek-4 ve Ek-8’de yer almaktadır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	1.11	Şirket, tarama alanlarını esas alarak, mevcut ya da potansiyel olarak koruma altında olan alanlar dahilinde konumlandırılmış herhangi yeni bir proje geliştirmeyecektir. Bir sahanın, tarama değerlendirmesinde Milli Parklar gibi bir tanımlamaya sahip olması gibi potansiyel olarak duyarlı alanlarda yer alması durumunda ÇED kapsamı EBRD ve IFC ile mutabakata bağlanacaktır	Süregelen		Sahaların uygun değerlendirmesi ve hassas konumların önlenmesi.		Koruma altındaki alanlarda proje geliştirilmemektedir.
10	2.1	Şikayet prosedürlerine özellikle önem verilmesi, kurumsal insan kaynakları yönetim sisteminin ve prosedürlerinin geliştirilmesi. Bu, inşaat faaliyetlerine başlanmadan önce inşaat işçileri için sosyal imkan düzenlemelerini de içermelidir.	2017 sonu		Yönetim sistemi kılavuzu ve politikaları EBRD ve IFC'ye ibraz edilecektir.		ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi kapsamında P.05 İnsan Kaynakları Prosedürü oluşturulmuştur. Bu prosedürde personel işe alım, işten çıkarma, personel görev tanımları, yetki, vekalet ve yönetici/ personel uzmanlık, tecrübe ve beceri kriterleri, yeni personele verilecek eğitimler, performans kriterleri ve değerlendirmesi, izin, işten ayrılma, sağlık problemleri vb. nedenlerle işe gelmeme durumunda yapılacaklar, personel anketi, öneri, itiraz ve şikayetlerinin nasıl temin edilip değerlendirileceği, hiyerarşik yapıya uygun olarak geliştirilen personel iletişim kuralları, kurum içi disiplin kuralları tanımlanmıştır. İK prosedürü çerçevesinde 2019 yılı içinde personel performans değerlendirmesi yapılmıştır. Bu değerlendirmelerin sonuçlarına göre yıllık ücret artışları ve terfiler gerçekleştirilmiştir. Personele eğitimler verilmiş ve motivasyonu artırıcı etkinlikler düzenlenmiştir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
							Taşeron personeline ilişkin takip ve kontrollerin yapılma usulleri P10 İş Güvenliği Prosedürü altında tanımlanmıştır ve taşeron sözleşmelerinde bu prosedüre atıf yapılmaktadır. Personel ve üçüncü taraflardan gelecek diğer şikayetlerin kaydı ve değerlendirilmesi hususu P03 İç Dış İletişim Prosedürü altında sürdürülmektedir. Bu prosedür kapsamında tüm iç ve dış şikayetler kayda alınmakta ve gerekli aksiyonlar alınarak şikayetlerin giderilmesi sağlanmaktadır. Bu uygulama hem santrallerde hem de inşaat halindeki projelerde uygulanmaktadır. İnşaat projelerinde iç ve dış şikayetlerin yönetilmesi için personeller görevlendirilmekte ve bu şekilde kayıtların tutulması ve gerekli aksiyonların alınması sağlanmaktadır. İnşaat şantiyelerinde yüklenicinin işçilere sağladığı sosyal imkanlar denetlenmekte ve mevzuat şartlarına uygunluğu kontrol edilmektedir (Bkz. Ek-8)

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
9	2.2	Yükleniciler ve ayrıca alt yükleniciler için en iyi gayret esasına dayalı olan, tüm çalışanları kapsayan ve aşağıdakileri içeren (ancak, bunlarla sınırlı kalmayan) İnsan Kaynakları Politikasının ve yönetim sisteminin geliştirilip benimsenmesi • İşgücünü yönetime yaklaşımı • İşçi ilişkilerinin yönetimi • İşçi örgütlerine erişim • Çalışma koşulları ve istihdam şartları • Çocuk işçi ve angarya politikaları • Fırsat eşitliği ve ayrımcılıkla mücadele • Yüklenici politikaları/ prosedürleri için gözetim sağlanması	2017 sonu		EBRD PR2 / IFC PS2 ve ulusal İş Kanunu'na uygun yazılı İK politikaları İK politikasını geliştirilmesi ve benimsenmesi: gelecekteki inşaat faaliyetleri öncesinde. Yüklenici politikalarının/ prosedürlerinin incelenmesi/ onaylanması: sahada çalışmaya başlamadan önce inşaat ve işletme boyunca İK Politikalarının uygulanması.		Şirket tarafından hazırlanan ÇSYS Bölüm 4.5.1 ve 4.5.2'de (2016 Yıllık Gözetim Planı ekinde verilmiştir) İnşaatlarda yüklenici tarafından uygulanacak İSG yönetimi ve yüklenicinin denetlenme usulleri detaylı olarak anlatılmaktadır. Taşeron personeline ilişkin takip ve kontrollerin yapılma usulleri P10 İş Güvenliği Prosedürü altında tanımlanmıştır ve taşeron sözleşmelerinde bu prosedüre atıf yapılmaktadır. Ayrıca yükleniciye, yapacağı inşaat faaliyetleri ile ilgili olarak "İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı" hazırlanmaktadır. Yüklenicinin iş gücü yönetme usulleri, çalışma koşulları ve istihdam şartları bu planda belirtilmektedir. Plan Şirket tarafından onaylanmadıkça yüklenicinin şantiye çalışmalarına başlamasına izin verilmemektir. Şantiyeler faaliyete başlamadan önce yukarıda belirtilen konular denetlenmektedir. İnşaat başladıktan sonra da Şirket tarafından şantiye dış denetimi yapılmakta ve uygulamalar denetlenmektedir (Bkz. Ek-8).

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	2.3	Çalışanlar ve yükleniciler için resmi bir şikayet mekanizmasının oluşturulması ve sürdürülmesi ve bunun kullanımları hakkında işgücüne bilgi yayımlanması	İnşaat öncesinde Yıllık Raporda önemli hususlar EBRD' ye özetlenecektir		SEP' te ayrıntılı şekilde açıklanan resmi şikayet mekanizmasının benimsenmesi	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Paydaşlar, çalışanlar ve yüklenici personeli için şikayet mekanizması ÇSYS Bölüm 4.3.26 (2016 Yıllık Gözetim Planında verilmiştir)' da tanımlanmıştır. Paydaşların proje ile ilgili şikayetlerini yapabilmeleri için oluşturulan, Şirket internet sayfasında da (www.akfenren.com.tr) şikayet formu bulunmaktadır. Bu raporlama döneminde yapılan paydaş ve personel şikayetleri Tablo 9'da verilmektedir. Bu raporlama döneminde, şikayet mekanizmasının hem paydaşlar hem de çalışanlar tarafından doğru bir şekilde işletildiği gözle çarpılmaktadır. Tablo 9'da de görüleceği gibi santrallerde ve inşaatı süren projelerde çeşitli konularda şikayet kayıtları oluşturulmuştur. Başlıca şikayet konuları; yemekler, iş elbiseleri, deforme olan el aletleri, yollarda iyileştirme, toz oluşumu vb. konulardır. Mevsimsel şartların da etkin olduğu bu şikayetlerin tümü giderilmiştir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	2.4	İnşaat işçilerinin içme suyu, tuvalet ve yemek tesisleri gibi sosyal imkanlara erişimlerinin sağlanması için düzenlemeler bulunmalıdır (Depolama alanı ve yarı-kalıcı tesislerin inşaatı dahil olmak üzere).	İnşaat faaliyetlerinin başladığı zamanda		İnşaat işçileri için yürürlüğe konulacak olan düzenlemeleri ayrıntılı şekilde içeren rapor İnşaatın başladığı zamanda EBRD/IFC' ye ibraz edilecektir.	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Şantiye denetimlerinde işçilerin içme suyu, tuvalete erişim, yemekhane, yatakhane ve diğer sosyal imkanları denetlenmektedir. Yapılan denetlemelerde yerel mevzuat hükümleri ve uluslararası standartlara uygunluk sorgulanmaktadır (Bkz. Ek-8). İçme suyu ve kullanma suyu analizleri rutin aralıklarla yaptırılmaktadır. Sosyal tesisler, yatakhaneler haşerelere karşı düzenli aralıklarla ilaçlanmaktadır. Sosyal tesisler, tuvalet, banyo, mutfak ve yatakhanelerin temizlikleri düzenli olarak yapılmakta, yapılan temizlikler, temizlik kontrol formları vasıtasıyla kayıt altına alınmaktadır.
	2.5	İş Kanununa ve Türkiye'nin Taraf olduğu ILO İlkelerine uygunluğun sağlanması açısından yüklenici ve altyüklenici çalışanları için en iyi olanakları sağlamak üzere düzenli çalışan standartları denetimlerinin yapılması.	İnşaat ve işletme sırasında		Çalışan Standartları İnceleme Raporları Bu incelemelerin/ denetimlerin özeti Yıllık Rapor dahilinde EBRD ve IFC' ye sunulacaktır.	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Raporlama döneminde inşaatı tamamlanan, Çiçekli HES, PSI Engil 207, Hasanoba RES, Kocalar RES, Üçpınar RES ve Denizli RES projelerinin inşaatlarının devam ettiği süreçte, iç ve dış denetimler vasıtasıyla, işçilerin çalışma şartları ve onlara sağlanan diğer sosyal imkanlar da denetlenmiştir (Bkz. Ek-8). RES projelerinin şantiyeleri danışman firma tarafından 15 günde bir, PSI Engil GES şantiyesi danışman firma tarafından haftada bir, Akfen Merkez tarafından tüm inşaat şantiyeleri aylık periyotlarla denetlenmiştir. Bu denetimlerde tespit edilen uygunsuzluklar ile ilgili düzeltici/önleyici faaliyetler yürütülmüştür.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	3.1	Kirlilik riskinin önlenmesi ve azaltılmasına yönelik olarak ÇSİSG durum tespit raporunda tanımlanan tedbirlere değinilmesinin sağlanması. ESAP ile ve ESDD bulguları ile uygunluğun değerlendirilmesi için 2018 sonunda bir dahili denetimin gerçekleştirilmesi. ÇİSG yönetim sistemlerinin bir parçası olarak ilave bir eylem planının geliştirilmesi.	2018		2018 sonu tespit edilen sorunlara ilişkin rapor ve girişilen ya da planlanan düzeltici eylemler	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	İşletmede olan santrallerde ve şantiyelerde olası kirliliği önlemek amacıyla atık yönetimi uygulamaktadır. İşletmelerin Atık Yönetim Planları hazırlanmış ve mevzuata uygun olarak onaylatılmıştır. Ayrıca; tüm işletmelerde lisanslı atık bertaraf firmaları ile anlaşmış olup, atıklar son noktaya gidene kadar takip edilmektedir. ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi kapsamında kimyasal kullanımı, depolanması ve atıkların bertarafı özel olarak takip edilmektedir. Yine sistem uygulamaları kapsamında gerekli ölçüm ve izlemeler yapılmaktadır. İç ve dış denetimlerle uygulamaların çevre yönetim sistemine uygunluğu kontrol edilmektedir (Bkz-Ek-8).

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
15	3.2	Ekolojik akışların etkinliğinin doğrulanması için her mevcut ve gelecekteki HES konumunda bir çevre gözetim değerlendirmesinin üstlenilmesi. Bu, aşağıdaki gibi etkenleri dikkate almalıdır: • Ekolojik akışların, su kalitesini sürdürülebilmesi (sıcaklık, çözünmüş oksijen vb.), • Ekolojik akışların balık nüfuslarını destekleyebilmesi, özellikle daha tehdit altında olan türler ve • Ekolojik akışların yumurtlama, kuluçka, büyüme ve balık geçişini destekleyecek kapasitede akıntılar sağlayabilmesi, • Su girişlerindeki balık koruma ızgaralarının varlığını ve boyutlarının uygunluğunun teyit edilmesi.	2018 ya da yeni bir HES' in devreye alınmasından sonra.		2018 sonuna kadar EBRD/IFC' ye iletilecek olan değerlendirmenin bulgularına ilişkin rapor ÖNEMLİ dahili hissedarlar ile görüşülecektir		HES'lerde ekolojik akışların kayıt altına alınması ve takibi mevcut gözlem istasyonları sayesinde online olarak gerçekleştirilmektedir. Bitki ve hayvan türlerinin devamlılığı ve ekosistemin sürdürülebilirliğini sağlamak üzere Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen aylık akım miktarları dere yatağına bırakılmaktadır. Akış miktarı sürekli olarak debimetre ile ölçülerek kontrol edilmekte ve 6 aylık periyotlarda Bakanlık Bölge Müdürlüğüne gönderilmektedir. Hidroelektrik santralleri için ıslak çevre metoduna göre ekosistem değerlendirme raporları hazırlanarak can suyu miktarları belirlenmiştir. Islak çevre metodu, nehirlerde maksimum derinlik ve hidrolik parametrelerin, seçilen kesitte ölçülmesi işlemine dayanan bir yöntemdir. Islak çevre yöntemi ile nehir yatağının genişleyerek su hızının ve su derinliğinin azaldığı kritik kesitlerde, sucul hayatın devamlılığı için ıslak çevre (akarsu yatağının suyla temas halindeki çevresi) ile debi arasındaki ilişkiden yararlanılır. Santrallerde hem bilimsel olarak hem de yapılan saha çalışmalarında, ekosistemin devamlılığı için; ekolojik akışların ve su kalitesinin (sıcaklık, çözünmüş oksijen, pH vs.) sürdürülebilirliğinin sağlandığı tespit edilmiştir. Çamlıca III Barajı ve HES, Seyhan Nehrinin önemli kollarından biri olan Zamantı Nehri üzerinde bulunmaktadır ve topoğrafik özellikleri nedeniyle balık geçidi yapılamamıştır. Bu nedenle, nehirdeki mevcut olan türlerin devamlılığı ve alt türlerin oluşmasının engellenmemesi amacıyla "Balık Yakalama, Taşıma ve Serbest Bırakma" çalışmaları yapılmaktadır. 2019 yılı ilkbahar ve Sonbahar dönemlerinde yapılan balık taşıma çalışmaları raporu Ek-4'de verilmektedir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	3.3	Sera gazı tasarruf envanterinin yıllık raporda EBRD ve IFC'ye sunulması.	2016 sonu ve sera gazı envanteri için bundan sonra her yıl		Uygulamaya geçirilecek olan prosedürler ve sistemlere ilişkin raporun EBRD ve IFC'ye sunulması	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Şirket'in tüm santralleri yenilenebilir enerji ile çalıştığından doğrudan sera gazı salınımı söz konusu değildir. Bu santrallerde üretilen enerji, sera gazı azaltımına neden olmaktadır. Santral faaliyetleri sırasında ulaşım, jeneratör çalışması vb. ikincil faaliyetler nedeniyle az miktarda dolaylı sera gazı salınımı olmaktadır. İnşaat şantiyelerinde de yine aynı şekilde iş makinesi kullanımı, ulaşım, ısınma ve jeneratör çalışması gibi nedenlerle motorin ve elektrik kullanımı söz konusudur. Her bir işletme ve şantiye için sera gazı salınımına neden olan tüketimler ve salınım miktarları Ek-9'da verilmektedir. Yıllık Raporun PS3/PK3 başlığı altında, her santral ve şantiye için verilen sera gazı miktarı, Ek-9'daki verilere göre hesaplanmıştır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
11	4.1	Akfen Ç&İSG Planlarını EBRD PR4 / IFC PS2 ve PS4 gerekliliklerine göre inceleyecek ve uyarlayacaktır. Planlar Projeye ilişkili olan tüm faaliyetlere inşaat ve işletme dönemi boyunca rehberlik sağlamalıdır. Gereklilikler aşağıdakileri içerecektir (ancak bunlarla sınırlı kalmayacaktır) •İşe ve göreve özgü tehlike ve risk analizi ve faaliyetlere yönelik kontroller. •KKD sağlanması, KKD kullanım gereklilikleri ve KKD kullanımının uygulanması. •Kendi işlerine yönelik tehlikeleri kapsayan güvenlik eğitiminin tüm personele verilmesi •Bir kaza soruşturma programının geliştirilmesi. Toplam mesai saatleri, ciddi yaralanmalar, kayıp zaman vb. dahil olacak şekilde olay istatistiklerinin kaydedilmesi. •Çalışanlar için bir tıbbi izleme programının geliştirilmesi. •Dar alanlarda çalışma gibi tehlikeli görevler açısından hem işgücünü hem de yüklenicileri kapsayan bir iş izni sisteminin uygulamaya geçirilmesinin sağlanması. •"Kilitleme / Etiketleme" sisteminin oluşturulması ve uygulamaya geçirilmesi. •İşyeri tehlike gözetiminin uygulamaya geçirilmesi. •Gerekli olan yerlere güvenlik işaretlerinin konulması. Güvenlik işaretleri yangın güvenliği, acil durum müdahalesi, gürültü, kişisel koruyucu donanım, sigara içmeme, trafik kontrolü vb. unsurlara değinmelidir.	2016-projelerin ömür döngüsü boyunca		Sağlık ve güvenlik yönetim planı Güncellenmiş prosedürlerin kopyaları Dahili ve harici denetimlerin kayıtları		Şirket, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi kapsamında P10 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN TESİSİ PROSEDÜRÜ oluşturulmuştur. Bu prosedür ile İSG organizasyonu, tehlike tanımları ve risk değerlendirmeleri, çalışma talimatları tanımlanmaktadır. Prosedüre bağlı olarak aşağıdaki talimatlar hazırlanmıştır: • P10-T01 Tehlike/Ramak Kala Bildirim Talimatı • P10-T02 İş Güvenliği Farkındalık Eğitimleri Talimatı • P10-T03 Şantiye Elektrik Altyapısında Güvenliğin Tesisi Talimatı • P10-T04 Kaza Sonrası Aksiyonlar Talimatı • P10-T05 Renk Kodu Uygulaması Talimatı • P10-F01 Tehlike/Ramak Kala Bildirim Kartı • P10-F02 KKD Teslim Tutanağı • P10-F03 Kaza Dosyası Kontrol Formu • P10-F04 İSG Saha Kontrol Raporu • P10-L01 Kaza Listesi • P10-L02 İSG Eğitimleri Planı • P10-L03 İSG Eğitimleri Takip Kontrol Listesi • P10-L04 Kaldırma Araç/Ekipmanları Takip Kontrol Listesi • P10-L05 Tatbikat Planı • P10-L06 Tatbikat Takip Kontrol Listesi • P10-L07 Tehlike/Ramak Kala Bildirimleri Takip Listesi • P10-L08 Yangına Müdahale Ekipmanları Takip Kontrol Listesi • P10-L09 Paratoner/Topraklama Takip Kontrol Listesi • Kilitleme / Etiketleme Prosedürü 2019 yılı içinde bu uygulamalara devam edilmiştir. Yapılan İSG denetimlerine ait raporlar Ek-8'de verilmektedir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
12	4.2	Sorumlu makamlar ve yerel topluluklara danışılarak mevcut acil müdahale planlarının en azından yangın, sel müdahalesi, sızıntılar, ağır yaralanmalar ya da ölümler veya projelerin ömrü dahilinde makul ölçüde gerçekleşmesi beklenen diğer olayları kapsanacak şekilde EBRD ve IFC gereklilikleri göz önünde bulundurularak incelenmesi ve güncellenmesi. Eğitimler ve tatbikatların düzenli olarak gerçekleştirilmesi.	2016 - devam ediyor		Güncellenmiş Acil Durum Müdahale Planı		Tüm santraller ve inşaat sürecindeki projeler için Acil Durum Müdahale Planları hazırlanmıştır. Ulusal mevzuatta belirlenen yasal sürelerde bu planlar güncellenmiştir. Bu planlar kapsamında acil durum ekipleri oluşturulmuş, acil durum iletişim bilgileri hazırlanmış ve ilan edilmiş, yasal sürelerine uygun şekilde tatbikatlar gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan Acil Durum Müdahale Planlarından bir örnek Ek-11'de verilmektedir. Bunun yanı sıra tüm santraller ve inşaatlar için, Toplum Sağlığı ve Güvenliği Planı ve Off Site Acil Durum Planları hazırlanmıştır. Bu planlara ait örnekler de Ek-14-15 de yer almaktadır.
	4.3	Ofislerdeki ve işletme alanlarındaki yangın söndürücüler dahil olmak üzere yangın söndürme sisteminin/donanımının gerektiği ölçüde düzenli gözetimi. Personele ilgili eğitimin sağlanması ve ilgili talimatın hazırlanması/ asılması.	2016		Yangın söndürme donanımının ve yangın söndürme suyunun varlığı	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Acil Durum hazırlıkları OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim sistemi kapsamındaki P10 İş Sağlığı ve Güvenliğinin Tesisi Prosedürü'nde açıklanmaktadır. İşletme ve şantiyelerde Acil Durum Hazırlıkları eğitimi ve yangın söndürme tatbikatları yapılmaktadır (Bkz Ek-1). Her çalışma alanında bulunan yangın söndürme cihazı numaralandırılmış, yerleşim planına işlenmiştir. Hazırlanan yerleşim planları ortak kullanım alanlarında ve çalışma sahalarında ilan edilmiştir. YSC'ların periyodik bakımları yapılmakta ve control formları vasıtasıyla bakımlar kayıt altına alınmaktadır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
14	5.1	Resmi şikayet mekanizmasının benimsenmesi, Paydaş katılım Planının (PKP) uygulanması ve bir arsa istimlak ve tazminat çerçevesinin geliştirilmesi.	2017		Arazi edinimi dahil olmak üzere paydaş iştirak faaliyetlerinin belgelendirilmesi Paydaş katılımı hakkında yıllık rapor. Arazi edinimi çerçevesine yönelik olarak EBRD ve IFC' ye rapor sunulması.		Paydaş katılım planı hazırlanması, arazi edinim usulleri ve şikayet mekanizması Şirket için hazırlanan ÇSYS dokümanı (2016 Yılı Gözetim Raporu) içinde tanımlanmaktadır. Tüm projelerin PKP leri önceki yıllarda tamamlanmış ve yıllık raporlarda verilmiştir. 2019 yılında PSI Engil 207 GES İnşaatı için halkı bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Toplantı sırasında proje bilgilendirme broşürleri verilmiştir. (Bkz. Ek-7)
	5.2	PKP'nin (bir PKP geliştirmek için Eylem 10.1'e bakınız) ve resmi şikayet mekanizmasının uygulamaya geçirilmesi ve arazi ediniminden etkilenen kişilere danışılmaya devam edilmesi	Gerektiği üzere arsa istimlakı öncesinde		Arsa istimlakı dahil olmak üzere paydaş iştirak faaliyetlerinin belgelendirilmesi Paydaş iştiraki hakkında yıllık rapor	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	İşletmelerde ve inşaatlarda istek şikayet kutuları hazırlanmış ve en yakın yerleşim yerlerine halkın ulaşabileceği şekilde yerleştirmiştir. Tüm işletmelerin işletme müdürleri yöre halkı ile sürekli iletişim halindedirler. 2019 yılında yöre halkından gelen şikayetlerin tamamı çözülerek kapatılmıştır (Bkz. Tablo 9) Akfen merkez tarafından özellikle GES ve RES işletmeleri için yöre halkı ziyaretleri ve bilgilendirmeleri yapılmaktadır. Şikayet formlarına Şirket web sayfasından da ayrıca ulaşabilmektedir.
	5.3	Doruk HES ile ilişkili olan tüm arsa istimlak tazminat taleplerinin kapatılması için ilerlemeye yönelik bir güncellemenin sunulması	Haziran 2016		İlerleme hakkında EBRD ve IFC'ye üç aylık rapor sunulması	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır, ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Doruk HES'de arazi edinimine ait güncel bilgiler Ek-18'de verilmektedir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
13	5.4	Yeni projeler için arsa alımına yönelik bir arazi edinim ve tazminat çerçevesinin geliştirilmesi, çerçevenin mümkün olan yerde ve mümkün olan ölçüde elektrik hatları gibi ilgili altyapıyı içermesi. Şirket tarafından geliştirilmiş olmasa dahi her proje için ilgili altyapının risk değerlendirmesinin gerçekleştirilmesi. Çerçevenin amaçları aşağıdakilerin nasıl yapılacağını açıklayacaktır: • Yeniden yerleşimin önlenmesi ya da azaltılması, ekonomik yer değiştirme • Uygulanabilir alternatif proje tasarımlarının değerlendirmeye alınması • Arazi edinimi kaynaklı olumsuz sosyal ve ekonomik etkilerin azaltılması • Geçim araçlarının yitirilmesi konusunda değiştirme maliyetine göre tazminat verilmesi • Canlı hayatının ve yaşam standartlarının geliştirilmesi ya da en azından eski haline getirilmesi	2016 sonu		Arsa istimlak çerçevesine yönelik olarak EBRD ve IFC'ye rapor sunulması		2019 yılı içerisinde sadece planlama aşamasında olan Fırıncı GES'in inşa edileceği Mera alanı için 4342 Sayılı Mera Kanunu kapsamında mera vasfı değişikliği yapılarak hazine arazisine çevrilmiştir. Şirket Maliyeden 49 yıllığına irtifak sözleşmesi imzalanacaktır. Projeler kapsamında arazi edinimi çalışmalarında arazi giriş protokolü yapılmaktadır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	6.1	ÇED' de koruma altında türlerin bulunduğu tespit edilen konulardaki ENH projesi için inşaat öncesi ekolojik etütler gerçekleştirilmesi ve saha için etki hafifletme / koruma planlarının geliştirilmesi.	İnşaata başlamadan önce		Etütlerin önemli bulgularına ve dahili olacak kullanılacak olan uygulamaya geçirilmiş tedbirlere yönelik olarak EBRD ve IFC'ye rapor sunulması	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır, ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	İnşaat ve işletme döneminde ornitoloji, flora ve fauna konularına ait gözlemler ve çalışmalar devam etmektedir (Bkz. Tablo 12,13,14) Kocalar RES ve Üçpınar RES işletmeleir için Paeonia Mascula Subsp. Boduri Endemik Bitki Türünün Tohumlarının dikim çalışması yapılmıştır. Denizli RES projesi kapsamında istilacı tür olan <i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. var. <i>dactylon</i> türü'nün Ağustos ayında meyveye geçmeden taze örnekleri toplanarak proje sahasından uzaklaştırılması çalışması yürütülmüştür. RES projeleri için yaras ses kayıt izlemeleri, fare ve kaplumbağa tespit çalışmaları yapılmıştır.
	6.2	Yerel türlere ilişkin riskin, göçebe ve genel kuşlarla ilgili risklerin değerlendirilmesi ve proje tasarımlarının bir parçası olarak uygun hafifletici tedbirlerin ortaya konulması için tarama çalışmasını esas alacak şekilde tüm yeni rüzgar çiftliği konumları için yeni konuma özgü karasal ekolojik kuş ve yaras etütlerinin yapılması.	Ayrıntılı tasarımın nihai hale getirilmesinden önce tamamlanmak üzere gelecekteki tüm rüzgar çiftliklerine yönelik planlamanın bir parçası olarak.		Etütlerin bulgularına ve uygulamaya geçirilmiş tedbirlere yönelik olarak EBRD ve IFC'ye rapor sunulması.	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır, ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	2019 yılında RES ve GES projelerimiz için Tablo 12,13,14'de listesi verilen biyolojik etütler ve izleme çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca hazırlanan Biyocoşululuk Aksiyon Planı da Ek-3'de verilmiştir. Hazırlatılan Biyolojik Aksiyon Planına uygun olarak faaliyetler sürdürülmektedir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	6.4	İnşaat sonrası etkilerin değerlendirilmesi için hidroelektrik santralleri ve rüzgar çiftlikleri açısından bir inşaat sonrası gözetim sisteminin sürdürülmesi ve böylesi etkilerin sınırlandırılması için gerekli hafifletici tedbirin geliştirilmesi. Bunlar, aktif türbin yönetimi ya da akış yönetimi aracılığıyla yapılabilir.	Süregelen		Net ekolojik etkinin sınırlandırılması için ruhsatlara ve en doğru uygulamaya uygunluk. Yıllık raporda bilgi verilmesi. Bağımsız bir denetim ile her 5 yılda bir doğrulanacaktır.	Eylem planları operasyonların azaltılmasına neden olabilir. Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	2019 yılında Ççekli HES, PSI Engil 207 GES ve tüm RES inşaatları tamamlanarak işletmeye alınmıştır. İnşaat bitip tesisin işletmeye alınması ile Ekosistem Değerlendirme Raporunda (EDR) belirtilen ve işletme aşamasında yapılması taahhüt edilen izleme ve ölçümler ile ulusal mevzuat kapsamında yapılacak izleme ve ölçümler için bir izleme/ölçme programı oluşturulmuştur. Faal haldeki HES'lerde Akım Gözlem İstasyonu (AGİ) bulunmaktadır. HES mansap kısmında yer alan bu AGİ'ler sayesinde bırakılan ekolojik akım miktarı sürekli olarak ölçülmektedir. Debi değerleri online olarak DSİ'ye de aktarılmaktadır. Yine DSİ'nin isteği üzerine kamera sistemi de monte edilmekte ve AGİ'ler kamera ile de kontrol edilmektedir. Kalite sistemi kapsamında işletmedeki tüm santraller yıllık olarak ÇSYS'ye uyum kapsamında denetlenmektedir. Ayrıca danışman firmalar tarafından işletmedeki tüm santraller ile inşaat şantiyeleri denetlenmiştir. (Bkz. Ek-8).
	6.5	Hiçbir biyolojik çeşitlilik kaybının olmaması ve akış yönündeki su kullanıcıların hiçbir olumsuz etkiye maruz kalmamasını temin etmek için tüm hidroelektrik santrali projelerinde asgari bir su akışı sürdürmek.	Süregelen		Net ekolojik etkinin sınırlandırılması için ruhsatlara ve en doğru uygulamaya uygunluk. Yıllık raporda bilgi verilmesi. Bağımsız bir denetim ile her 5 yılda bir doğrulanacaktır.	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Mevcut HES'lerde gerekli ekolojik akım/can suyu ve mansaptaki tarımsal sulama miktarının sağlanmasına özen gösterilmektedir. Projeye ait EDR'na uygun olarak ekolojik akım miktarı olarak belirlenen debide su bırakılmakta ve sürekli ölçülmektedir. Bu amaçla HES'lerin mansap kısımlarında Akım Gözlem İstasyonu (AGİ) bulunmaktadır. Yapılan ölçümlere ait kayıtlar düzenli olarak DSİ tarafından online olarak takip edilmektedir.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
1	7.1	Her yeni proje için ÇED süreci ve kültürel miras konuları dikkate alınmalıdır. Tüm inşaat faaliyetleri sırasında kullanılacak olan ve arkeolojik bulguların yönetimini destekleyecek olan 'Rastlantısal Bulgular Prosedürünün' geliştirilmesi ve uygulanması.	2016 sonu eğitim ÇSG yönetim sistemi geliştirilmesinin bir parçası olarak uygulamaya geçirilecektir		Tamamlanmış ÇED kabul edildi ve ulusal ruhsat düzenleme makamı tarafından değerlendirildi.		Her yeni proje için ulusal mevzuata uygun olarak ÇED süreci başlatılmakta ve ÇED olumlu kararı alınmasından sonra inşaaata başlanmaktadır. Kültürel mirasın korunması amacıyla " Rastlantısal Bulgular Prosedürü " oluşturulmuştur. Bu prosedür, ÇSYS içinde Bölüm 3.8'de detaylı olarak anlatılmaktadır. Bu dönemde proje sahalarında kültürel mirasa ilişkin bir bulguya rastlanmamıştır.
6	10.1	Kurumsal bir İletişim Planının geliştirilmesi ve uygulama ya geçirilmesi ve böylesi planların şirketler seviyesinde uygulama geçirilmesi. Her proje için ayrı Paydaş Katılım Planlarının (PKP) geliştirilmesi (en azından her ana yatırım için). Bu, Şikayet Mekanizmasının geliştirilmesini ve uygulamaya geçirilmesini içermelidir. PKP incelenmeli ve gerekiyorsa yıllık olarak ya da projelerde değişiklikler olduğunda güncellenmelidir.PKP(ler) Türkiye'deki STK'ler tarafından ortaya konulan potansiyel sorunlara değinmelidir. Gerekiyorsa, uygun olduğu ölçüde görüşme talebi yapılmalıdır.PKP kapsamında ÇİSG yönetiminin bir parçası olarak topluma yönelik risklerin bir kaydının oluşturulması ve hafifletici tedbirlerin geliştirilmesi, uygulamaya geçirilmesi ve gözlemlenmesi.Kayıt, hidroelektrik şemalarına ilişkin uluslararası endüstrideki doğru uygulamaların da HES' lerde uygulamaya geçirilmesini sağlamak üzere bu konuda bir uzman tarafından kontrol yapılmalıdır.	2016-devam eden boyunca ömür boyu arasında projeler	31/12/2016	SEP' in internet sitesinde yayımlanması ve etkilenen paydaşlara ilan edilmesi. Uygulamaya geçirme özetinin EBRD ve IFC'ye iletilen yıllık raporlara dahil edilmesi		Personel ve 3. kişilerden gelecek diğer şikayetlerin kaydı ve değerlendirilmesi hususu P03 İç Dış İletişim Prosedürü altında tanımlanmıştır. Tüm projeler için Paydaş Katılım Planı daha önceki yıllarda hazırlanmıştır. Şirket için hazırlanan internet sayfasında PKP ve şikayet mekanizması tüm paydaşların bilgisine sunulmaktadır. Hazırlanmış olan PKP'ler yıllık olarak gözden geçirilmekte ve gerekirse revizyonlar yapılmaktadır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
7	10.2	Projelerin ömür döngüleri boyunca sürekli ve sistematik bir paydaş katılım programı temin etmek üzere PKP'nin ve şikayet mekanizmasının uygulamaya geçirilmesinin gözetimi. Tüm paydaş faaliyetlerinin belgelendirilmesi ve yıllık gözetim raporunda belirtilmek üzere şikayetlerin kaydedilmesi. PKP incelenmeli ve gerekiyorsa yıllık olarak ya da Projede önemli değişiklikler olduğunda güncellenmelidir.	2016-süregelen projelerin ömür döngüsü boyunca		Paydaş iştiraki faaliyetlerinin belgelendirilmesi Şikayetlerin, şikayetlere verilen yanıtların belgelendirilmesi ve kayıtların tutulması. Paydaş iştiraki ve şikayetler hakkında yıllık raporda özet sunulması		Hazırlanmış olan PKP'ler yıllık olarak gözden geçirilmekte ve gerekirse revizyonlar yapılmaktadır. 2019 yılında alınan şikayetler Tablo 9'da verilmiştir. Şikayetlerin kaydı için hazırlanan internet sayfasında PKP'leri ve şikayet mekanizması tüm paydaşların bilgisine sunulmaktadır.
8	10.3	Sürdürülebilirlik sayfası dahil olacak şekilde Kurumsal bir internet sitesinin geliştirilmesi ve bu internet sitesinde yeni Projelere yönelik olarak uygun TOÖ'lerin ve toplumsal bilgilendirme broşürlerinin gereğince yayınlanması	2016		Yıllık raporda internet sitesi linkinin verilmesi		www.akfenren.com.tr adresinde yeni tüm projelere ait Teknik Olmayan Özetler (TOÖ), PKP'ler ve inşaatlar için halkı bilgilendirme broşürleri, şikâyet formu ve iletişim adresleri bulunmakta ve tüm paydaşların bilgi ve incelemesine sunulmaktadır. Bu dönemde sadece PSI Engil 207 GES inşaatı kapsamında halkı bilgilendirme toplantısı yapılmış ve tanıtım broşürü hazırlanmıştır (Bkz.Ek-7 de).
	10.4	Yapım aşamasındaki ya da gelecekte yapılacak her yeni proje için proje açıklamasını, ÇSED sürecini, çevresel ve sosyal faydaları/etkileri, hafifletici ve yönetsel tedbirleri ve PKP'ye bir link verilerek iletişim için irtibat bilgilerini içeren uygun bir Teknik Olmayan Özetin (TOÖ) ve kamu broşürünün geliştirilmesi	Her projede geliştirme, planlama, tasarım, yapım ve devreye almanın bir parçası olarak		SEP ve NTS'nin yayımlanması	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Bu dönemde sadece PSI Engil 207 GES inşaatı kapsamında halkı bilgilendirme toplantısı yapılmış ve tanıtım broşürü hazırlanmıştır (Bkz.Ek-7' de). Tüm projelerimizin Teknik olmayan özetleri web sayfamızdan paydaşların bilgisine sunulmaktadır.

IFC No	EBRD No.	Eylem	Eylemlerin Tamamlanması İçin Termin Tarihi	IFC Proje İnternet Sayfasına Konması İçin Termin Tarihi	Başarılı Bir Şekilde Uygulamaya Geçirmeye Yönelik Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yorum	Güncel Durum
	10.5	PKP'lerin her sahada uygulanmasını etkili bir şekilde yönetme konusunda uygun beceri ve deneyime sahip bir Halkla İlişkiler Sorumlusunun her sahaya tayin edilmesi	İnşaat öncesinde		Halkla İlişkiler Sorumlusunun tayin edilmesi Organizasyon şeması	Bu eylem sözleşmede yer alacaktır ancak IFC proje veri tabanında yayınlanmayacaktır.	Şirket merkezinde Halkla İlişkiler Sorumlusu olarak atanan Burak SOLMAZ, bu raporlama döneminde de görevine devam etmektedir.

Tablo 35- Güncellenmiş Eylem Planı (ESAP)

- YGR BÖLÜM VI -

SAPMALAR/UYGUNSUZLUKLAR

Aşağıdaki konularda tespit edilmiş olan sapmalar/uygunsuzluklar şöyledir:

(i) IFC'nin Performans Standartları; (ii) Çevresel ve Sosyal Eylem Planı; (iii) Yerel çevresel ve sosyal düzenlemelere uygunsuzluk (iv) Yürürlükteki ÇSG Yönergeleri

Hiçbir uygunsuzluğun/sapmanın söz konusu olmaması durumunda lütfen bu durumu kaydediniz ve gerekiyorsa ilave bilgiler sağlayınız.

İlgi Alanları	Tespit Edilen Uygunsuzluklar	Düzeltilici Eylem Planı	Tamamlanma Durumu	Tamamlanma Tarihi
IFC/EBRD Performans Standartları (PS1-8, PK1-10)	1. İşletmelerde Ödül-Ceza Sistemi uygulaması bulunmamaktadır. Bazı işletmelerde kendi bünyesinde belirlenmiş uygulamalar yapılmaktadır. Ancak tüm şirkette uygulanan standart bir sistem bulunmamaktadır.	2020 yılı içerisinde tüm işletmeleri ve Merkezi kapsayan bir ödül-ceza prosedürü oluşturulacaktır.		15.05.2020
IFC/EBRD Performans Standartları (PS2, PK2)	2. Akfen merkez ofis çatısı altında bir Güvenlik Raporu hazırlanmalı ve hazırlanan bu rapor inşaat ve işletmeleri de kapsamalıdır.	2020 yılı başlarında güvenlik planları hazırlanarak inşaat ve işletmelere iletilecektir.		28.02.2020
IFC/EBRD Performans Standartları (PS4, PK4)	3. İşletmelerde yöre halkının katılımı ile Off-site acil durum eğitimleri ve bilgilendirmeleri kısmen tamamlanmıştır.	2020 yılı içerisinde tüm işletmeler yöre halkına off site acil durum eğitimleri ile bilgilendirmelerini yapacaktır.		28.06.2020

Tablo 36- Sapmalar/Uygunsuzluklar

Lütfen nedenini açıklayınız ve uygunsa, yeniden meydana gelmesinin önlenmesine yönelik planlanan düzeltici önlemleri açıklayınız.

EKLER:

- Ek-1 2019 Eğitim Kayıtları
- Ek-2 Kaza Raporları
- Ek-3 Biyoçeşitlilik Raporları ve talimatları
- Ek-4 Çamlıca III HES Balık Taşıma Raporları
- Ek-5 İSG Ölçüm Raporlarından örnekler
- Ek-6 Çevresel Ölçüm Raporları
- Ek-7 Tanıtım Broşürleri ve Halkı Bilgilendirme Toplantısı Tutanağı (PSI ENGIL)
- Ek-8 Çevre, Sosyal, İş Sağlığı ve Güvenliği Denetim Raporları
- Ek-9 Sera Gazı Emsiyonları Hesaplama Tablosu
- Ek-10 ICOLD Denetim Raporları
- Ek-11 Acil Durum Müdahale Planı ve Toplum Sağlığı Müdahale Planı
- Ek-12 İç ve Dış Şikayet Formlarından örnekler
- Ek-13 Enerji Verimliliği Çalışmaları
- Ek-14 RES İşletmeleri ÇSYS ve İSG Yönetim Planları
- Ek-15 PSI ENGIL 207 GES İşletmesi ÇSYS ve İSG Yönetim Planları
- Ek-16 LTIR-TRIR
- Ek-17 RES İşletmeleri Güvenlik Planları
- Ek-18 Doruk HES Kamulaştırma Güncel Bilgileri
- Ek-19 Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi
- Ek-20 Raporu Hazırlayan uzmanlardan Orkun GÜMÜŞTEKİN'in sosyal uygunluk denetçi sertifikası